

SÉANCES DU JEUDI 28 MAI 1998
VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 28 MEI 1998

MATIN

SOMMAIRE :

EXCUSÉS :

Page 5443.

PROPOSITION DE RÉOLUTION (Discussion) :

Proposition de résolution relative à la réforme des services de police et de l'organisation judiciaire.

Discussion générale. — *Orateurs* : **MM. Vandenberghe**, rapporteur, **Lallemand, Verreycken, Coveliers, Erdman, De Decker, Daras, Foret, Mme Milquet, MM. Loones, Boutmans, Mme Lizin, M. Desmedt, M. Tobback**, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, **M. le président**, p. 5443.

APRÈS-MIDI

SOMMAIRE :

EXCUSÉS :

Page 5463.

COMMUNICATIONS :

Page 5463.

1. Cour d'arbitrage.
2. Parlement européen.
3. Entreprises publiques économiques.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1997-1998
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1997-1998

OCHTEND

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Bladzijde 5443.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE (Bespreking) :

Voorstel van resolutie betreffende de hervorming van de politiediensten en van de gerechtelijke organisatie.

Algemene bespreking. — *Sprekers* : **de heren Vandenberghe**, rapporteur, **Lallemand, Verreycken, Coveliers, Erdman, De Decker, Daras, Foret, mevrouw Milquet, de heren Loones, Boutmans, mevrouw Lizin, de heer Desmedt, de heer Tobback**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, **de voorzitter**, blz. 5443.

NAMIDDAG

INHOUDSOPGAVE :

VERONTSCHULDIGD :

Bladzijde 5463.

MEDEDELINGEN :

Bladzijde 5463.

1. Arbitragehof.
2. Europees Parlement.
3. Economische overheidsbedrijven.

PROJETS DE LOI (Dépôt):

Page 5465.

Projet de loi portant assentiment à la Convention additionnelle signée à Bruxelles le 6 mars 1995, modifiant la Convention entre la Belgique et le Portugal en vue d'éviter la double imposition et de régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu, et le Protocole final, signés à Bruxelles le 16 juillet 1969.

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la Roumanie tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, fait à Bruxelles le 4 mars 1996.

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République de Maurice tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu, signée à Bruxelles le 4 juillet 1995.

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République d'Afrique du Sud tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu, faite à Pretoria le 1er février 1995.

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République de Bélarus tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et au Protocole, signés à Bruxelles le 7 mars 1995.

Projet de loi portant assentiment à la Convention entre l'Espagne et la Belgique tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et au Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995.

PROPOSITIONS (Dépôt):

Page 5465.

M. Boutmans et consorts. — Proposition de loi relative à la déclaration de la vacance des fonctions de procureur général et de procureur du Roi.

M. Buelens. — Proposition de résolution relative à la Convention du Conseil de l'Europe sur les droits de l'homme et la biomédecine.

PROPOSITIONS DE LOI (Prise en considération):

Pages 5466 et 5483.

M. Verreycken. — Proposition de loi réglementant le retour des personnes de nationalité étrangère.

Orateurs: **MM. Erdman, Verreycken, Mme Willame-Boonen**, p. 5467.

Mme Delcourt-Pêtre. — Proposition de loi visant à étendre le champ d'application de diverses législations d'aide à l'emploi aux chômeurs dont le droit aux allocations de chômage est suspendu en application des articles 80 à 88 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage.

WETSONTWERPEN (Indiening):

Bladzijde 5465.

Wetsontwerp houdende instemming met de aanvullende Overeenkomst ondertekend te Brussel op 6 maart 1995, tot wijziging van de Overeenkomst tussen België en Portugal tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen, en van het slotprotocol, ondertekend te Brussel op 16 juli 1969.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Roemenië tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, gedaan te Brussel op 4 maart 1996.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Mauritius tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Brussel op 4 juli 1995.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Zuid-Afrika tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Pretoria op 1 februari 1995.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tegen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Belarus tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en met het Protocol, ondertekend te Brussel op 7 maart 1995.

Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen Spanje en België tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en met het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995.

VOORSTELLEN (Indiening):

Bladzijde 5465.

De heer Boutmans c.s. — Wetsvoorstel betreffende de vacantverklaring van de ambten van procureur-generaal en procureur des Konings.

De heer Buelens. — Voorstel van resolutie betreffende de Conventie van de Raad van Europa inzake de rechten van de mens en de biogeneeskunde.

WETSVOORSTELLEN (Inoverwegingneming):

Bladzijden 5466 en 5483.

De heer Verreycken. — Wetsvoorstel houdende de invoering van een terugkeerregeling voor personen van vreemde nationaliteit.

Sprekers: **de heren Erdman, Verreycken, mevrouw Willame-Boonen**, blz. 5467.

Mevrouw Delcourt-Pêtre. — Wetsvoorstel houdende uitbreiding van verschillende werkgelegenheidsbevorderende maatregelen tot de werklozen wier recht op werkloosheidsuitkeringen is geschorst met toepassing van de artikelen 80 tot 88 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering.

QUESTIONS ORALES (Discussion):

Question orale de M. Van Hauthem au Premier ministre sur «le chapitre bruxellois de la concertation octopartite».

Orateurs: M. Van Hauthem, M. Dehaene, Premier ministre, p. 5466.

Question orale de M. Anciaux au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «la politique de sécurité à Bruxelles et l'évaluation des contrats de sécurité».

Orateurs: M. Anciaux, M. Tobback, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 5467.

Question orale de M. Goris au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur et au ministre de l'Agriculture et des Petites et Moyennes Entreprises sur «l'interdiction de vendre des cigarettes et des boissons alcooliques dans les distributeurs automatiques des magasins».

Orateurs: M. Goris, M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, p. 5468.

Question orale de M. Vandenberghe au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur sur «la diffusion tardive de la partie II de la déclaration à l'impôt des personnes physiques».

Orateurs: M. Vandenberghe, M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, p. 5469.

Question orale de M. Coveliers au ministre de la Justice sur «l'adoption internationale».

Orateurs: M. Coveliers, M. Van Parys, ministre de la Justice, p. 5469.

Question orale de Mme Merchiers au ministre de la Justice sur «la problématique de la protection de la jeunesse».

Orateurs: Mme Merchiers, M. Van Parys, ministre de la Justice, p. 5470.

Question orale de M. Destexhe au ministre des Affaires étrangères sur «la visite de Val-Duchesse le week-end des 16 et 17 mai 1998».

Orateurs: M. Destexhe, M. Daerden, ministre des Transports, p. 5471.

Question orale de Mme Willame-Boonen au ministre des Affaires étrangères sur «la transposition en droit belge des directives européennes».

Orateurs: Mme Willame-Boonen, M. Daerden, ministre des Transports, p. 5472.

Question orale de M. Olivier au ministre des Transports sur «le fonctionnement interne de la S.N.C.B. et les services qu'elle rend».

Orateurs: M. Olivier, M. Daerden, ministre des Transports, p. 5473.

ORDRE DES TRAVAUX:

Orateurs: M. le président, M. Desmedt, p. 5474.

PROJET DE LOI (Vote):

Projet de loi relative aux radiocommunications des services de secours et de sécurité (Évocation), p. 5475.

Explications de vote: *Orateurs: MM. Daras, Buelens, Coene, Coveliers, Loones, Boutmans, Foret, p. 5475.*

MONDELINGE VRAGEN (Bespreking):

Mondelinge vraag van de heer Van Hauthem aan de eerste minister over «het hoofdstuk Brussel van het Octopus-overleg».

Sprekers: de heer Van Hauthem, de heer Dehaene, eerste minister, blz. 5466.

Mondelinge vraag van de heer Anciaux aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «het veiligheidsbeleid in Brussel en de evaluatie van de veiligheidscontracten».

Sprekers: de heer Anciaux, de heer Tobback, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 5467.

Mondelinge vraag van de heer Goris aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel en aan de minister van Landbouw en de Kleine en Middelgrote Ondernemingen over «het verbod op de verkoop van sigaretten en alcoholische dranken in winkelautomaten».

Sprekers: de heer Goris, de heer Maystadt, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, blz. 5468.

Mondelinge vraag van de heer Vandenberghe aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over «het laattijdige verspreiden van deel II van de belastingaangifte».

Sprekers: de heer Vandenberghe, de heer Maystadt, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, blz. 5469.

Mondelinge vraag van de heer Coveliers aan de minister van Justitie over «de internationale adoptie».

Sprekers: de heer Coveliers, de heer Van Parys, minister van Justitie, blz. 5469.

Mondelinge vraag van mevrouw Merchiers aan de minister van Justitie over «de problematiek van de jeugdbescherming».

Sprekers: mevrouw Merchiers, de heer Van Parys, minister van Justitie, blz. 5470.

Mondelinge vraag van de heer Destexhe aan de minister van Buitenlandse Zaken over «het bezoeken van Hertoginnedal tijdens het weekend van 16 en 17 mei 1998».

Sprekers: de heer Destexhe, de heer Daerden, minister van Vervoer, blz. 5471.

Mondelinge vraag van mevrouw Willame-Boonen aan de minister van Buitenlandse Zaken over «de omzetting van de Europese richtlijnen in het Belgisch recht».

Sprekers: mevrouw Willame-Boonen, de heer Daerden, minister van Vervoer, blz. 5472.

Mondelinge vraag van de heer Olivier aan de minister van Vervoer over «de interne werking en de dienstverlening van de NMBS».

Sprekers: de heer Olivier, de heer Daerden, minister van Vervoer, blz. 5473.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Sprekers: de voorzitter, de heer Desmedt, blz. 5474.

WETSONTWERP (Stemming):

Wetsontwerp betreffende de radiocommunicatie van de hulp- en veiligheidsdiensten (Evocatie), blz. 5475.

Stemverklaringen: *Sprekers: de heren Daras, Buelens, Coene, Coveliers, Loones, Boutmans, Foret, blz. 5475.*

PROPOSITION DE RÉOLUTION (Votes):

Proposition de résolution relative à la réforme des services de police et de l'organisation judiciaire.

Votes réservés, p. 5476.

Vote par division: *Orateurs*: **M. Verreycken, M. le président, M. Erdman**, p. 5476.

Explications de vote: *Orateurs*: **MM. Verreycken, Boutmans, Daras**, p. 5477.

Vote sur l'ensemble, p. 5477.

PROPOSITION DE LOI (Vote sur la prise en considération):

Proposition de loi réglementant le retour des personnes de nationalité étrangère.

Explication de vote: *Orateur*: **M. Verreycken**, p. 5478.

Vote, p. 5478.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Discussion):

Demande d'explications de M. Olivier au ministre des Affaires sociales sur «la répartition, la tarification des prestations et le taux de remboursement des tomographes utilisant la résonance magnétique nucléaire».

Orateurs: **M. Olivier, Mme De Galan**, ministre des Affaires sociales, p. 5479.

Demande d'explications de M. Anciaux au ministre des Transports sur «l'avenir de l'atelier des moteurs de la Sabena Technics».

Orateurs: **M. Anciaux, M. Daerden**, ministre des Transports, p. 5480.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE (Stemmingen):

Voorstel van resolutie betreffende de hervorming van de politiediensten en van de rechterlijke organisatie.

Aangehouden stemmingen, blz. 5476.

Gesplitste stemming: *Sprekers*: **de heer Verreycken, de voorzitter, de heer Erdman**, blz. 5476.

Stemverklaringen: *Sprekers*: **de heren Verreycken, Boutmans, Daras**, blz. 5477.

Stemming over het geheel, blz. 5477.

WETSVOORSTEL (Stemming over de inoverwegingneming):

Wetsvoorstel houdende de invoering van een terugkeerbegeleiding voor personen van vreemde nationaliteit.

Stemverklaring: *Spreker*: **de heer Verreycken**, blz. 5478.

Stemming, blz. 5478.

VRAGEN OM UITLEG (Bespreking):

Vraag om uitleg van de heer Olivier aan de minister van Sociale Zaken over «de spreiding, tarifiering van prestaties en terugbetalingen van nucleair magnetische resonantie-tomografen (NMR's)».

Sprekers: **de heer Olivier, mevrouw De Galan**, minister van Sociale Zaken, blz. 5479.

Vraag om uitleg van de heer Anciaux aan de minister van Vervoer over «de toekomst van de motorenwerkplaats van Sabena Technics».

Sprekers: **de heer Anciaux, de heer Daerden**, minister van Vervoer, blz. 5480.

SÉANCE DU MATIN — OCHTENDVERGADERING

PRÉSIDENTICE DE M. SWAELEN, PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 9 h 30.
De vergadering wordt geopend om 9.30 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

MM. Ceder et Hazette, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: de heren Ceder en Hazette, wegens andere plichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE HERVORMING VAN DE POLITIEDIENSTEN EN VAN DE GERECHTELIJKE ORGANISATIE

Bespreking

PROPOSITION DE RESOLUTION RELATIVE A LA REFORME DES SERVICES DE POLICE ET DE L'ORGANI- SATION JUDICIAIRE

Discussion

De voorzitter. — We vatten de bespreking aan van het voorstel van resolutie. [Zie documenten nrs. 1-994/1 en 2 (Senaat), zitting 1997-1998, en 1568/2-97/98 (Kamer)].

Nous abordons l'examen de la proposition de résolution. [Voor documenten n°s 1-994/1 et 2 (Sénat), session 1997-1998, et 1568/2-97/98 (Chambre)].

De bespreking is geopend.

La discussion est ouverte.

Het woord is aan de rapporteur.

De heer Vandenberghe (CVP), rapporteur. — Mijnheer de voorzitter, op het einde van de vorige week werd in het kader van het achtpartijenoverleg een politieke overeenkomst bereikt betreffende de reorganisatie van politie en justitie en de oprichting van de Hoge Raad voor de Justitie.

Het lijkt geen twijfel dat deze overeenkomst een groot politiek moment betekent voor de huidige legislatuur en dat ze in een breder perspectief als historisch kan worden bestempeld.

Dit politieke akkoord is de meest grondige hervorming van het justitie- en politielandschap van ons land sedert 1830. In 1830 verplaatste de burger zich per postkoets, werd het dringende nieuws met de postduif verspreid en werd in de politiek het beeld van de nachtwakersstaat gehanteerd.

Vandaag is de samenleving volledig veranderd. De structuur van justitie en politie was niet meer aangepast aan de gewijzigde omstandigheden. Deelsgewijze aanpassingen volstonden niet meer en maatschappelijk was de overtuiging gegroeid dat een grondige herschikking van justitie en politie noodzakelijk en onvermijdelijk was geworden. De politiek heeft de taak deze fundamentele hervormingen te realiseren. Ook in 1830 heeft de grondwetgever politiek uitgetekend hoe politie en justitie dienden te werken. Door verschillende gebeurtenissen werd incidenteel onderstreept dat de politiek hiervan een prioriteit moest maken. Aangezien de politiek geen gevolg gaf aan deze rechtmatige verwachtingen en verzuchtigingen, ontstond er een vertrouwenscrisis ten aanzien van de politieke verantwoordelijken van justitie en politie.

De CVP-fractie twijfelt er niet aan dat justitie en politie de voorgestelde hervormingen net zoals in 1830 zullen aanvaarden. Ook toen hebben ze hun constitutionele positie met de nodige verantwoordelijkheidszin opgenomen. Door een antwoord te formuleren op de bestaande vertrouwenscrisis heeft de politiek haar verantwoordelijkheid opgenomen, wat aanleiding moet geven tot het herstel van het vertrouwen. De werkelijke rol, de werkelijke functie van de politiek, van de echte politiek met een grote P is ervoor te zorgen dat de kerntaken van de rechtsstaat effectief worden gerealiseerd.

Het bereikte akkoord is het resultaat van de efficiënte politieke cultuur in een parlementaire democratie. Het is niet voor het eerst dat de gevolgde methode, onderhandelingen tussen de verschillende partijen, tot een fundamentele oplossing leidt. Het meest recente voorbeeld hiervan is de afsluiting onder de vorige legislatuur van het Sint-Michielsakkoord en de uitvoering van de grondwetsherziening die aan ons land een federale basis hebben gegeven. Ook in het verleden werd meermaals de zogenaamde

methode van het «pact» gevolgd om aanslepende problemen die de politieke gezondheid van ons land ondergroeven, uit de weg te ruimen. Ik wil onderstrepen dat bij dit achtpartijenoverleg het Parlement op volwaardige wijze werd betrokken. In de delegaties van de verschillende partijen waren vertegenwoordigers van de politieke fracties van Kamer en Senaat aanwezig. De Senaat mag er zich over verheugen dat hij op voet van gelijkheid met de Kamer bij de onderhandelingen werd betrokken.

De echte politieke cultuur in een parlementaire democratie is een cultuur van het overleg, is een cultuur van de dialoog. Indien de diverse fracties in het politieke spel er prijs op stellen hun eigen standpunt met kracht en verve naar voren te brengen, vereist de werking van een parlementaire democratie dat de toegang, de sluis, tot de redelijkheid altijd kunnen worden opengezet, zodat een politiek vergelijk waarmee de diverse stromingen van het land akkoord kunnen gaan, vorm krijgt. Waar iedereen het erover eens is dat we in een open samenleving leven, begrijpt de publieke opinie niet dat politieke fracties zich, in een verouderde egelstelling terugtrekken en zo de geest van het parlementair regime ontrouw worden. Het bereikte politieke akkoord moet worden beschouwd als de culminatie van de echte parlementaire traditie waarbij meerderheid en oppositie in het algemeen belang hun natuurlijke tegenstellingen met succes overstijgen.

Dit is des te meer het geval nu we leven in een federale staat waarin het subsidiariteitsbeginsel automatisch een politieke en juridische betekenis heeft. Zoals in de Verenigde Staten van Amerika wordt aangetoond, leidt subsidiariteit ertoe dat de deelstaten een initiatief nemen indien de federale overheid er niet in slaagt haar problemen op te lossen, of dat de federale overheid aan 's lands verzuchtingen tegemoetkomt wanneer de deelstaten in gebreke blijven. Naarmate de doorbraak in de hervormingen van justitie en politie uitbleef, werd de roep naar een defederalisering van deze materies dan ook begrijpelijk. De federale staat heeft zijn leefbaarheid bewezen door in deze materie allesomvattende voorstellen te formuleren. Zoals in de resolutie wordt aangegeven, is dit historisch ogenblik, zoals elke historische gebeurtenis, grondig voorbereid. De werkzaamheden van de onderzoekscommissies van de Kamer betreffende de Bende van Nijvel en de zaak-Dutroux, de parlementaire commissie voor onderzoek van de Senaat naar de Georganiseerde Criminaliteit in België en de werkzaamheden van de senaatscommissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden omtrent de politiehervormingen, hebben het dossier doen rijpen, zodat in korte tijd over een zeer aanzienlijke materie een hele reeks principebeslissingen konden worden genomen.

De krachtlijnen van de hervorming van de justitie zijn uitgetekend en er wordt een Hoge Raad voor de Justitie ingesteld. Met de oprichting van de Hoge Raad voor de Justitie, die een grondwettelijke basis zal krijgen in artikel 151 van de Grondwet, worden vier doelstellingen bereikt. De onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in de rechtsprekende bevoegdheid en de onafhankelijkheid van het openbaar ministerie worden bevestigd. Het mandaat van korpsverste wordt een tijdelijk mandaat. De justitiële benoemingen en bevorderingen worden geobjectiveerd en gedepolitiseerd en er komt een externe controle op de werking van de rechterlijke macht.

Wellicht is de afgelopen dagen te weinig onderstreept dat de Grondwet voor de eerste maal de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht uitdrukkelijk heeft geponeerd en dat de Hoge Raad voor de Justitie in zijn werking met deze onafhankelijkheid wel degelijk rekening moet houden. Deze onafhankelijkheid blijft de hoeksteen van de rechtsstaat, ze is daarvoor een noodzakelijke, maar geen voldoende voorwaarde. De onafhankelijkheid is geen beginsel waarachter men zich kan verschuilen bij een falende werking. Onafhankelijkheid vraagt een grote bekwaamheid, een degelijke organisatie en ook en vooral verantwoordelijkheidszin. Het Dutrouxverslag formuleert het zo: «De wijze waarop de magistraten worden aangeworven en de bevorderingsregeling bij de magistratuur moeten gericht zijn op het stimuleren van meer verantwoordelijkheidszin.» Het vertrouwen in de justitie is recht evenredig met de effectieve en goede werking ervan. Deze vergt onafhankelijke en bekwaame magistraten en daarom moet de meest geschikte kandidaat voor het ambt worden benoemd of bevorderd. De Hoge Raad voor de Justitie moet de toegangs-

examens organiseren en met een tweederde meerderheid één kandidaat voordragen. De minister kan dan enkel op een gemotiveerde manier weigeren.

De oprichting van een magistratenschol per gemeenschap zal tevens de vorming van de magistraten ten goede komen en een aangepaste opleiding op het terrein verzekeren. Om te kunnen beschikken over voldoende onafhankelijke, bekwaame en blijvend gemotiveerde magistraten werd geopteerd voor het aantrekkelijker maken van het statuut en voor de waardering van de vlakke loopbaan. Ook aan de nood aan permanente vorming en opleiding wordt tegemoetgekomen. De Hoge Raad voor de Justitie is bevoegd voor het uitwerken van richtlijnen voor de permanente vorming van magistraten en voor de organisatie van de gerechtelijke stage.

De korpsverste zal als aanspreekbare verantwoordelijke een fundamentele rol te vervullen hebben in de goede werking van Justitie. Hij wordt voorgedragen door de Hoge Raad op basis van een standaardprofiel. De tijdelijkheid van het mandaat verhoogt de aanpasbaarheid ervan aan de situatie.

De nadruk wordt gelegd op bekwaamheid en verantwoordelijkheid, maar er wordt ook voorzien in voldoende ondersteuning van de magistratuur door een gespecialiseerde administratie en door de creatie van het ambt van referendaris bij de rechtbank. De horizontale mobiliteit van de zetelende magistratuur moet de werking van de rechtbanken optimaliseren zodat, wanneer pijnpunten worden vastgesteld, er onmiddellijk kan worden ingegrepen.

De creatie van een externe controle door de Hoge Raad is natuurlijk een novum, waarmee recht wordt gedaan aan het beginsel dat de rechterlijke macht een fundamentele rol speelt in de maatschappij en dat ze zich bijgevolg ten aanzien van deze maatschappij en haar politieke vertegenwoordiging op deskundige wijze moet kunnen verantwoorden. Daartoe moet de rechterlijke organisatie kunnen worden doorgelicht zonder daarbij evenwel tussen te komen in concrete dossiers en daartoe moet de Hoge Raad adviezen en voorstellen kunnen formuleren en is hij bevoegd voor het opstellen van standaardprofielen voor de mandaten van korpsversten. Ook de interne controlemiddelen zullen worden geëvalueerd en worden bevorderd. Er wordt een aanspreekpunt gecreëerd voor het ontvangen en opvolgen van klachten, met uitsluiting van de tuchtrechtelijke en strafrechtelijke bevoegdheden.

Zowel het tweede tussentijds verslag van de parlementaire onderzoekscommissie naar de georganiseerde criminaliteit als het verslag van de zogenaamde commissie-Dutroux hebben de noodzaak beklemtoond aan dringende maatregelen voor de goede werking van het openbaar ministerie. De verticale herstructurering van het openbaar ministerie is dan ook een prioritaire krachtlijn in de hervorming van de gerechtelijke organisatie. Dit zal het mogelijk maken een deel van het parket-generaal over te brengen naar het parket van de rechtbanken van eerste aanleg, waardoor de operationele mogelijkheden van het openbaar ministerie op het terrein in aanzienlijke mate zullen toenemen. Al te dikwijls was de huidige structuur van het openbaar ministerie immers niet opgewassen tegen de uitdaging van de heersende criminaliteit. Er zal dan ook een college van de procureurs des Konings worden opgericht en daarmee beklemtonen we het belang van de eerstelijnsopdrachten van het openbaar ministerie.

Verder wordt een federaal parket opgericht dat zal worden geleid door een federale procureur-generaal die tevens lid is van het college van procureurs-generaal. De nationaal-magistraten worden in dit federaal parket geïntegreerd.

De diverse onderzoekscommissies hebben erop gewezen dat voor de strijd tegen de grensoverschrijdende en de georganiseerde criminaliteit een federaal parket onontbeerlijk is, dat over het hele grondgebied van ons land operationeel is zowel inzake vervolging als inzake de afhandeling van strafzaken, onontbeerlijk is.

De verbrokkeling van het parket over de 27 bestaande gerechtelijke arrondissementen leidde tot een voordeel voor de georganiseerde criminaliteit zodat deze niet efficiënt kan worden aangepakt. Daarenboven betekent de inrichting van een federaal parket ook dat de magistratuur op federaal vlak beter controle kan uitoefenen op de werking van de politiediensten. Een en ander impli-

ceert natuurlijk dat de parketten-generaal worden hervormd en dat ze een beleidsondersteunende en coördinerende taak moeten vervullen.

We zouden echter een verkeerd signaal geven wanneer we het beeld vooropstellen dat alle geschillen op de klassieke justitiële wijze dienen te worden opgelost. De mogelijkheden van afhandeling van geschillen buiten het justitiële kader dienen te worden uitgebreid, onder meer door het stimuleren van de bemiddeling tussen de dader en het slachtoffer en, in privé-zaken, door de verruiming van de consensuele geschillenbeslechting. Hierbij kan bijvoorbeeld aan de vrederechters een nieuwe taak worden gegeven.

De CVP-fractie is voorstander van een horizontale integratie van de rechtbanken op het niveau van eerste aanleg. Omwille van moeilijkheden werd beslist dat dit zou worden bestudeerd en dat in twee gerechtelijke arrondissementen een proefproject zal worden opgestart. Hierbij zal een inleidingskamer worden opgericht die als dispatchingkamer zal dienen. Tevens zal de toegang tot de rechtbank minder formeel zijn daar een eis enkel op verzoekschrift kan worden ingediend en zal de rolrechter centraal staan.

Ik stel verheugd vast dat de Senaat bij de uitvoering van de hervorming van justitie een grote rol zal spelen. Daar waar de magistraten zelf hun vertegenwoordigers in de Hoge Raad voor de Justitie zullen kiezen, zullen de externen door de Senaat worden aangeduid met een tweederde meerderheid. Dit onderstreept dat de Senaat, die in vele materies inzake justitie bicameraal bevoegd is, in de toekomstige justitiële politiek een eminente rol zal spelen en aldus als de eerste bewaker van een goed functionerende rechtsstaat moet worden beschouwd. Dit geeft de Senaat de grote verantwoordelijkheid om zich bij de keuze van de leden van de Hoge Raad voor de Justitie enkel door objectieve criteria te laten leiden zodat deze raad de hem opgedragen taak in volle onafhankelijkheid kan vervullen.

Justitie vervult een verheven, maar in de eerste plaats een maatschappelijke functie. Daarom mag niet een wereldvreemde, rituele justitie het uitgangspunt zijn, maar wel een menselijke justitie. De richtlijnen voor de hervorming van de gerechtelijke organisatie moeten dan ook gericht zijn op de verdere uitbouw van de aandacht voor de slachtofferzorg, de verdere inplanting van justitiehuizen die een lage drempel voor de justitie verzekeren en het tegengaan van het misbruik van het procesrecht met een aangepaste sanctivering van vormfouten en nietigheden. Hierbij moet het evenredigheidsbeginsel centraal staan.

De hervorming van de justitie gaat hand in hand met de hervorming van de politiediensten. Met tevredenheid kan worden vastgesteld dat er een grote overeenkomst bestaat tussen het voorstel van de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden van de Senaat en het nu voorliggende voorstel. De senaatscommissie heeft de verschillende knelpunten onderstreept: de concurrentie tussen de rijkswacht en de gerechtelijke politie, het gebrek aan informatiedoorstroming tussen de verschillende korpsen en het naast elkaar bestaan van verschillende korpsen op lokaal niveau. De parlementaire commissie van onderzoek naar de Georganiseerde Criminaliteit in België heeft in haar tweede tussentijds verslag gesteld dat de controle van de rechterlijke macht op de werking van de politie zeer gebrekkig was, hetgeen het democratisch en transparant gehalte van deze werking ondergroef.

Het zou verkeerd zijn ervan uit te gaan dat de structuur die werd opgezet als de grootste gemene deler van de verschillende standpunten moet worden aanzien. Dit is niet het geval en het gaat dan ook niet om een echt compromis. Er zit wel degelijk een basisfilosofie achter de politiehervormingen. De voorgestelde politiestructuur bevat twee niveau's: een lokaal en een federaal niveau.

De lokale politie vormt de basispolitie die de basispolitiezorg verzekert. Daarom moeten de politiezones maar zo groot zijn als noodzakelijk om dit zelfstandig te kunnen doen. Dat brengt meteen mee dat de integratie van de gemeentepolitie en de rijkswachtbrigade op lokaal niveau dient te worden gerealiseerd onder leiding van één chef. Het is geen eventuele samenwerking op basis van vrijwilligheid zoals vroeger werd voorgesteld, maar een echte integratie met de waarborg dat op lokaal niveau één

korps tot stand komt, dat voldoende groot en sterk is om autonoom te kunnen werken. Daarenboven dient de lokale politie te werken volgens een zonaal veiligheidsplan dat door de zonale veiligheidsraad wordt opgemaakt.

Gezien de ervaringen met de politiezones, was het goed de interpolitiezones te behouden als basisniveau voor de lokale politie. Afhankelijk van de vraag of het gaat om een ééngemeentezone of meergemeentezones moet uiteraard worden gezocht naar een aangepaste vorm. De democratische controle zal worden uitgeoefend door een of meer burgemeesters ofwel door een aangepaste politieraad wanneer het een interpolitiezone met verschillende gemeenten betreft.

De federale politie, met als tegenvoeter het federale parket, staat in voor de tweedelijns-hulp. De lokale politie zal er terecht kunnen voor alle zaken die hun opdracht overstijgen. Door het samengaan van de BOB en de gerechtelijke politie ontstaat een werkingsniveau dat voldoende groot is voor de bestrijding van de zware criminaliteit. Bij de federale politie worden bovendien verschillende directies opgericht die een specialisatie mogelijk maken en tegelijk de controle door de magistratuur waarborgen.

De eenheid van de politie wordt nog versterkt doordat één geldelijk en administratief statuut voor alle politieambtenaren wordt uitgewerkt en een identieke recrutering, selectie, opleiding en tucht worden georganiseerd, wat de mobiliteit en de samenwerking bevordert. Een doelmatige en door de rechtsstaat vereiste controle op het gebruik van de opgeslagen informatie, wordt verzekerd doordat de informatiegaring gemeenschappelijk wordt georganiseerd onder leiding van de magistratuur.

Uiteraard zijn hiermee niet alle problemen opgelost. De structuren moeten onderscheiden worden van de mensen. De structuren garanderen wel een voldoende kwaliteit, maar verzekeren op zichzelf niet dat de doelstellingen zullen worden bereikt. Daarvoor is immers de menselijke inzet en de samenwerking, zowel van magistraten als politiemensen, noodzakelijk. De structuren zullen in ieder geval waarborgen dat er een grotere zekerheid ontstaat over de precieze functie van de diverse politieambtenaren, wat hen meer zelfvertrouwen zal geven en een duidelijker omschrijving van ieders verantwoordelijkheid tot stand brengt. De politiehervorming betekent ook een belangrijke opwaardering van de verantwoordelijkheid van de lokale mandatarissen. Hun statuut moet dan ook op zo'n manier worden verbeterd dat ze deze verantwoordelijkheid echt op zich kunnen nemen. Daartoe zijn in de Senaat reeds verschillende voorstellen ingediend. We hopen dat ze snel kunnen worden goedgekeurd.

Men kent de gevleugelde woorden van wijlen Winston Churchill: «Dit is niet het einde, dit is niet het begin van het einde, maar het einde van het begin.» Het einde van het begin is het resultaat dat vandaag wordt voorgelegd.

De eerste minister, de politieke Leonardo da Vinci van het einde van deze eeuw, ... (*Gelach op de banken van het Vlaams Blok.*)

Ik wil de dag zien waarop de heer Verreycken naar buiten komt met een constructief voorstel dat door alle partijen kan worden gesteund. Hij blijft op de zijlijn. Hij blijft buiten spel.

De heer Verreycken (VI. Bl.). — Twee jaar geleden heeft het Vlaams Blok hetzelfde voorstel reeds uitgewerkt!

De heer Vandenberghe (CVP). — De eerste minister, de politieke Leonardo da Vinci van het einde van deze eeuw, heeft met acht partijen een eerste schets ontworpen van het nieuwe politie- en justitiegebouw. Nu moeten de detailplannen worden uitgewerkt. Wetsvoorstellen moeten worden ingediend en ze moeten in het Parlement worden besproken. Pas nadat deze omvangrijke wetgeving is goedgekeurd, kan aan de bouw van het nieuwe huis worden begonnen. Het gaat om een werk van jaren en het is niet uit te sluiten dat tegenstand zal moeten worden overwonnen en dat moeilijkheden kunnen opduiken. We zijn er echter van overtuigd dat de bouw tot een goed einde kan worden gebracht. Gelet op de omvang van de taak is het van groot belang dat de goedgekeurde uitgangspunten zonder dralen door intens wetgevend werk in Kamer en Senaat worden gerealiseerd.

Het politieke akkoord, tot stand gekomen onder leiding van de eerste minister, was slechts mogelijk door de inspanningen van zeer velen. De inspanningen van de vroegere ministers van Justitie

en van Binnenlandse Zaken kunnen niet worden geminimaliseerd, evenmin als hun hoogstaande beslissing om ontslag te nemen uit hun functie, wat een snelle besluitvorming in de hand heeft gewerkt.

Dankbaarheid is dan ook verschuldigd aan al degenen die zich hebben ingezet voor het resultaat, en niet het minst aan de oppositiepartijen die aan het overleg deelnamen. Dankzij hun constructieve medewerking is dit akkoord er gekomen.

Institutioneel zijn justitie, politie en de parlementaire democratie de grote winnaars. Op het terrein moeten de inwoners van ons land de vruchten kunnen plukken van deze hervormingen, die de verwoording zijn van de essentiële taak van de politiek, namelijk een onmisbare dienst aan het algemeen welzijn. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à M. Lallemand.

M. Lallemand (PS). — Monsieur le président, la résolution qui est soumise à notre vote est certainement le premier pas de réformes fondamentales. Celles-ci vont consacrer le fait politique majeur qui s'est produit lors de ces dernières semaines. On a comparé cet événement au pacte scolaire, aux grandes réformes de l'État, mais la rapidité et l'efficacité avec lesquelles cet accord d'envergure a pu être dégagé est assurément impressionnante.

*M. Mahoux, vice-président,
prend la présidence de l'assemblée*

Nous avons pu entendre que certains dirigeants de partis n'ayant pas participé à ces négociations ont accueilli avec une certaine estime les résultats qui ont été obtenus.

Des discussions animées ont eu lieu et des compromis ont été dégagés, mais il ne s'agit nullement de compromissions. Des solutions ont été trouvées et acceptées avec bien plus de facilité que ce ne fut le cas dans d'autres occasions.

La succession d'événements tragiques et problématiques que nous avons connue a permis de vaincre des réticences qui n'étaient pas essentiellement du côté du politique.

Nous savons combien un certain esprit de corps, la peur de perdre des prérogatives, des habitudes intellectuelles ou de pensée ont pendant longtemps arrêté les meilleures volontés dans la magistrature et la police. On peut rappeler à cet égard les réactions qui se firent jour lorsqu'un accord fut envisagé pour spécialiser les services de police. Nous avons également pris connaissance de la réaction de la Cour de cassation, haute juridiction assurément estimable, mais qui est manifestement peu ouverte sur les réformes.

J'interviendrai brièvement sur les questions liées aux réformes de la justice. Trois sujets principaux ont dominé les débats et sont d'ailleurs évoqués dans la proposition de résolution. Il faut souligner à cet égard que tous les participants aux négociations, quelles que soient les solutions divergentes qu'ils aient pu défendre, poursuivaient une série d'objectifs communs et s'accordaient sur ces réformes. Je pense d'abord à la volonté de garantir l'indépendance du pouvoir judiciaire dans l'exercice de sa fonction juridictionnelle. C'est un objectif essentiel qui a été rappelé à de nombreuses reprises.

La réforme du système des nominations participe d'ailleurs de cette volonté de garantir l'indépendance des magistrats. Sous cet angle, l'objectivation de l'évaluation des compétences qui seront requises pour être magistrat, et qui dépendra du Conseil supérieur de la justice, sera une excellente réforme.

Le pouvoir du Roi dans la nomination des magistrats sera fondamentalement réduit. Mais le pouvoir qu'il conservera de refuser un candidat qui lui est présenté demeure important. Différents motifs peuvent justifier un refus: celui, par exemple, de nommer dans un parquet, comme chef de corps, un magistrat qui s'opposerait à la politique criminelle approuvée par le parlement, ou celui de nommer un spécialiste de droit pénal alors que la juridiction concernée manque cruellement de fiscalistes ou de civilistes, etc.

En ce qui concerne les nominations et les désignations, il sera donc important de définir des mécanismes favorisant le dialogue entre le Conseil supérieur de la justice et le ministre.

Les réformes proposées poursuivent un autre objectif essentiel: la mise sur pied de mécanismes de contrôle du fonctionnement de l'organisation judiciaire.

En ce qui concerne les mécanismes de contrôle interne, les réformes vont concrétiser un projet important: la revalorisation des assemblées générales des juridictions. Les réformes institueront par ailleurs des assemblées générales au sein des parquets. C'est certainement une décision aussi importante qu'inattendue.

Nous devons espérer que les obligations nouvelles qui seront imposées à ces assemblées de participer à la gestion du corps auront pour conséquence de bousculer ce que certains magistrats ont dénoncé, avec une expression provocatrice, comme «une culture de soumission» qui règne au sein de l'appareil judiciaire.

Il est vrai que cette culture a peut-être contribué à éliminer depuis longtemps le débat au sein des assemblées générales. Je l'ai plusieurs fois regretté à cette tribune lors des discussions sur les budgets de la Justice. Les réformes impliquent, en tout cas, la volonté d'amener les magistrats à débattre du fonctionnement et de la gestion de leurs juridictions et de leur corps. Ce sera assurément une avancée démocratique importante.

Nous espérons donc que les réformes développeront une nouvelle culture au sein des juridictions. Comme l'a dit M. Vandenberghe, les réformes ne suffiront pas par elles-mêmes, un état d'esprit est indispensable.

Par ailleurs, la création d'un Conseil supérieur de la justice consacra également l'institution d'un contrôle externe de l'organisation judiciaire. Ce conseil devra assurer une plus grande transparence de l'organisation judiciaire et un contact plus ouvert entre la magistrature et le monde politique.

À cet égard, le mode de désignation des membres magistrats de ce conseil supérieur est significatif. Ils seront en effet confortés par une élection par l'ensemble de leurs collègues. Il n'y aura pas de représentation garantie de chaque juridiction, à l'une ou l'autre exception près. Aucune juridiction ne devient donc un interlocuteur privilégié. C'est l'ensemble de la représentation des magistrats qui sera cet interlocuteur privilégié du Conseil supérieur de la magistrature.

Par ailleurs les membres non magistrats, à parité avec les autres, trouveront leur légitimité dans leur désignation par les deux tiers des voix du Sénat. C'est le même mécanisme que celui institué pour le collège de recrutement et de sélection, dont il faut reconnaître qu'il fonctionne bien et qu'il donne satisfaction à ceux qui l'ont institué.

Il était important que le Sénat conserve une capacité de choix. Il faudra veiller à ce que les barreaux et les universités présentent un nombre suffisant de candidats pour que ce choix puisse s'opérer de la meilleure manière possible.

Le troisième objectif important des réformes est d'accroître la «fonctionnalité» et l'efficacité de notre organisation judiciaire. Sur ce point, l'accord est moins développé et moins précis mais il indique la direction des réformes, et certaines de celles-ci ont incontestablement une importance considérable. Je pense bien sûr à la création du parquet fédéral. Cette réforme répond à des constats de carence dans la gestion de certains dossiers criminels. Ces constats ont été dressés par une série de commissions d'enquêtes parlementaires, en particulier par la commission sur le crime organisé du Sénat. Celle-ci avait expressément souhaité la création d'un tel parquet.

Il faudra sans doute définir avec précision les compétences et le fonctionnement de ce parquet fédéral. Des écueils doivent être évités, notamment la concentration des pouvoirs, sans réel contrôle, entre les mains d'une seule personne, la mise en place d'une structure qui serait en concurrence avec d'autres ou mal intégrée aux structures existantes. Il faut enfin, bien sûr, éviter une marginalisation des parquets de première instance. Des garanties doivent baliser la réforme. Elles sont d'ailleurs abordées dans le document.

La possibilité d'évocation doit être définie; le parquet fédéral devra évoquer des matières déterminées par la loi. À cet égard, nous pensons à la criminalité organisée — question fondamentale s'il en est —, à la criminalité transfrontalière, à une criminalité

débordant le ressort des cours d'appel. Des études, qui sont d'ailleurs annoncées, devront déterminer avec précision le mode de collaboration entre parquet fédéral, juges d'instruction, juridictions d'instruction et juridictions de fond. Il s'agit d'un problème fondamental, car il conviendra d'assurer une liaison parfaite entre le parquet fédéral et les juges d'instruction, sans oublier le parquet général des cours d'appel, autre question épineuse qui demandera un débat approfondi. A priori, les procureurs généraux ne traiteront plus les dossiers devant les juridictions d'appel. Dès lors, les procureurs de première instance suivront les dossiers en appel. Cette mesure, excellente, constitue une rationalisation du mécanisme. Toutefois, les procureurs généraux devront garder des pouvoirs suffisants en ce qui concerne la délinquance ne relevant pas a priori du parquet fédéral, afin d'assurer la cohérence de l'action publique dans leur ressort.

Je terminerai ce rapide tour d'horizon par trois remarques générales relatives à la mobilité horizontale des magistrats.

J'évoquerai tout d'abord, sans insister, la nomination des magistrats dans le ressort de la cour d'appel de sorte qu'ils puissent désormais siéger dans des tribunaux du même type. Je me contenterai donc d'exprimer notre satisfaction à l'égard de cette réforme essentielle.

Ensuite, en ce qui concerne la fusion des parquets des auditeurs du travail qui nous est proposée, je mettrai l'accent sur l'importance des missions civiles souvent remplies au profit des parties les plus faibles par les juridictions du travail. Il est évident que les sections «travail» des futurs parquets devront conserver les moyens de poursuivre leurs missions. Les auditeurs, aujourd'hui spécialisés dans la poursuite des infractions en matière de droit pénal social, révèlent fréquemment des infractions économiques ou financières graves. Là encore, il faudra apporter des garanties de façon à permettre aux sections «travail» des parquets de continuer à mener ces enquêtes délicates.

Enfin, nous ne sommes pas fermés à la création de tribunaux d'arrondissement, lesquels pourraient d'ailleurs intégrer de nouvelles sections. Je songe notamment à une section administrative. Cependant, cette réforme doit être étudiée et précisée préalablement à toute décision, ainsi que le prévoit l'accord. En l'occurrence, l'objectif principal devra être l'amélioration du fonctionnement des juridictions existantes, ce qui ne pourra en aucune manière être réalisé au détriment des juridictions dont l'organisation donne entière satisfaction à des justiciables accueillis avec attention. Les juges non professionnels jouent un rôle essentiel au sein de ces juridictions. Il devra être préservé.

Pour terminer, je voudrais souligner quelques points essentiels de l'accord: les propositions de simplification du langage des procédures judiciaires, la suppression des juridictions militaires, l'établissement des tribunaux d'exécution des peines, la carrière plane des magistrats, et l'on pourrait citer beaucoup d'autres exemples, montrent l'énormité du travail qui est soumis au Parlement.

Les débats sont donc loin d'être clos. Ils nécessiteront un examen attentif de tous les problèmes qui n'ont pu être envisagés dans l'accord. Par ailleurs, la manière dont chaque réforme sera mise en œuvre devra être appréciée en fonction de sa praticabilité et de la coexistence de certaines institutions.

En tout cas, le reproche d'inertie qui a parfois été adressé au pouvoir politique ne pourra certainement plus être maintenu: c'est peut-être l'inverse qui sera aujourd'hui affirmé. Mais je veux rappeler que ces dernières années, un travail considérable, parfois sous-estimé, a déjà été accompli au sein du Parlement en matière de justice. Selon moi, le ministre De Clerck qui nous a quittés, a joué un rôle important à cet égard. Mais nous voici engagés dans une étape nouvelle et décisive: l'accord qui a été dégagé est un événement politique de première grandeur; il permet de définir les moyens d'une maîtrise plus grande de l'État dans le fonctionnement de ses institutions les plus fondamentales.

Nous voterons positivement et avec détermination cette proposition de résolution. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (VI. Bl.) — Mijnheer de voorzitter, *let the beast go!* Toen de rijkswachters die Dutroux begeleidden, dit bevel van de eerste minister letterlijk opnamen, werd de basis gelegd voor het zogenaamde Octopusoverleg. Raadpleging van een standaardwerk over dierkunde leert mij dat een octopus een «koppotig weekdier» is, bestaande uit een groot hoofd waarvan de nek ongemerkt overgaat in het lichaam, terwijl de acht armen alleen maar dienen om voedsel naar dat hoofd te brengen. Ik begrijp dus ten volle de symboliek van de naamkeuze voor dit overleg.

Hoezeer ik mij er ook van bewust ben dat een grondige reorganisatie van de structuren die de rechtsstaat verzekeren, noodzakelijk is, toch moet ik bedenkingen uiten bij de grond van de zaak, te weten de bijlagen bij het voorstel van resolutie.

In bijlage 2 wordt de Hoge Raad voor de Justitie omschreven. Het betreft hier een kopie van de Franse *Conseil Supérieur de la Magistrature*. Ook de politisering van het Franse model werd behouden. De Hoge Raad voor de Justitie wordt samengesteld uit 44 leden. De zin van de taalkundige pariteit in een land met twee derde Nederlandssprekenden ontgaat mij volkomen. Tweënzestig leden worden aangewezen door de Senaat en niemand zal eraan twifelen dat de partijpolitieke evenwichten nauwgezet zullen worden gerespecteerd. Van die 22 plaatsen worden er zelfs 12 gereserveerd voor gebuilde of uitgebluste parlementsleden, want voor deze 12 moet de Senaat zich niet houden aan de voordrachten van universiteiten, hogescholen of balies. De tekst zegt zelfs uitdrukkelijk dat de gewezen parlementsleden wel deel kunnen uitmaken van de Hoge Raad. Er mocht eens iemand aan twifelen. Wanneer dus morgen een Leuvens professor, senator, wordt aangewezen, zal de meerderheid dit zonder opmerkingen slikken. Deze onverbloemde besteding van de bestaande politisering is mijns inziens volkomen strijdig met alle grote verklaringen van de voorbije dagen.

Binnen de Hoge Raad is ook nog plaats voor een VOAC, of een Verenigde Advies- en Onderzoekscommissie. Wanneer de VOAC echter een onderzoek wil instellen naar de werking van de rechterlijke organisatie, kan zij dit slechts doen mits instemming van een meerderheid van de leden. Indien de commissie het onderzoek zelf wil uitvoeren moeten zelfs twee derden van de leden hiermee instemmen. Er zal dus nooit een onderzoek komen naar de werking wanneer Vlamingen daarnaar vragen. Zij zullen bij de behandeling van de wetsvoorstellen wel instemmen met de pariteit in de Hoge Raad, met de politisering, met de toewijzing van benoemingsbevoegdheid aan die Hoge Raad, maar zullen nooit controle mogen uitoefenen op de werking van het gerecht. De armen van de octopus graaien voor de financiering van dit plan wel in Vlaanderen — want daarbij is nooit van pariteit sprake — maar weigeren elke controle.

Wat de hervorming van de gerechtelijke organisatie betreft, verzet ik mij tegen de onlogische pariteit bij de procureurs-generaal. Ik stel bovendien vast dat er, bijvoorbeeld naar analogie met het Rekenhof, geen autonome anticorruptiedienst wordt opgericht die wordt gecontroleerd door het Parlement, en dat de nota van professor Dupont, die de bijna beslissende invloed van psychologen en pedagogen, die elkaar meestal flagrant tegenspreken, niet afwijst, als basis van de tekst wordt gebruikt. Er wordt zelfs uitdrukkelijk naar verwezen. De passus over de wet op de jeugdbescherming is de meest cryptische omschrijving van het hele document, rechtstreeks naar de mond geschreven van de zachte vergelijkende sector. Ten slotte wordt de splitsing van de gerechtelijke instellingen, waardoor de bestuurden zich meer gebonden zouden achten aan een regelgeving die hun eigen normen eerbiedigt, niet besproken of bespreekbaar geacht. De minister van Justitie bepleitte deze splitsing nochtans in een vorig leven.

Over de eerste bijlage inzake de politiehervorming kan ik kort gaan. Heel wat van de teksten lijken immers letterlijk afgeschreven van het politieplan van 30 oktober 1996 van het Vlaams Blok. Wie hieraan twijfelt, raad ik aan beide teksten grondig met elkaar te vergelijken. Ik heb wel enkele bedenkingen bij het verde-

ringsrecht van de minister van Binnenlandse Zaken en bij het dwingende karakter van zijn richtlijnen. Het Vlaams Blok zal de wetsvoorstellen afwachten en eventueel amendementen indienen.

Tijdgebrek belet mij het Brusselse dossier in het kader van dit debat grondig te bespreken. Eén ding is duidelijk: de hoofdstad van Vlaanderen wordt vandaag bestuurd door feodale potentates, door ridders en baronnen, voor wie de regering en de octopuspartijvoorzitters plat op de buik zijn gegaan. Dit feit bewijst overduidelijk dat de onderhandelaars niet het lef hadden de echte problemen aan te pakken. De echte problemen berusten immers bij de onaantastbaarheid van sommige Belgische relikken en heilige huisjes. Die moeten worden gevrijwaard.

De rapporteur, de heer Vandenberghe, heeft verwezen naar Leonardo Da Vinci. Om in dezelfde stijl te blijven, noem ik de heer Vandenberghe de Jeroen Bosch van de Senaat. Ik heb hem waanzinnige opmerkingen horen maken. Zo verklaarde hij dat het Parlement op volwaardige wijze bij beide nota's zou zijn betrokken.

De heer Vandenberghe (CVP). — Zeer zeker!

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — De partijen die dit beweren, verklaarden enkele decennia geleden naar aanleiding van een overleg tussen regering en partijvoorzitters, dat dat overleg de meest wansmakelijke en groteske uiting van participatie was. Nu hebben zij het over een hoogmis van de democratie, zelfs over een groot politiek moment, maar volgens mij moet het veeleer worden beschouwd als een moment van politieke zelfbevestiging, waar- aan de partner — in dit geval de burger — niets heeft.

Wat ik evenmin begrijp, is de slotzin van de resolutie. Met die slotzin heb ik het moeilijk. Ik heb dan ook een amendement ingediend om hem te wijzigen. Als de voorzitter ermee instemt, zal ik dit amendement meteen verdedigen. De slotzin vraagt aan de senatoren zich deze middag nog ertoe te verbinden een serie wetsvoorstellen, waarvan ze niet eens de eerste letter hebben gezien, snel goed te keuren. De regering verbindt zich zelfs niet tot een termijn, het moet vooral snel gaan. Op welke grond moeten de senatoren die belofte doen? Zij dienen dit te doen na lezing van de synthesesnota's van de partijvoorzitters!

Mijnheer de voorzitter, dit is volstrekt onaanvaardbaar. Ik ben van mening dat de senatoren zich enkel en alleen ertoe kunnen verbinden om wetsontwerpen en wetsvoorstellen in overweging te nemen, te bespreken en ter stemming aan de vergadering voor te leggen. Dat zijn de enige handelingen waartoe wij ons kunnen verbinden. Het is onmogelijk om nu al te beloven de wetsontwerpen snel goed te keuren. Dit is nu eenmaal onmogelijk. Alleen de evaluatie van de volledige teksten kan het stemgedrag van de senatoren bepalen. Een oekaze vermag dat niet, zelfs niet als zij vooraf met een resolutie door een meerderheid van de senatoren wordt afgedwongen.

De slotzin van de resolutie dient te worden herschreven en ik stel voor dat hij luidt als volgt: « Verbindt er zich toe de wetsvoorstellen en/of -ontwerpen die deze hervormingen een wettelijke grondslag moeten geven — indien ingediend voor 1 januari 1999 — onmiddellijk na de indiening ervan te bespreken. » Ik wil mij er graag toe verbinden om alles te bespreken wat er maar wordt ingediend bij de Senaat, maar mij verbinden tot het goedkeuren, tot het snel goedkeuren, van wetsontwerpen die ik niet ken, is onaanvaardbaar. Ik neem overigens aan dat de meeste senatoren mij in deze zullen kunnen volgen en mijn amendement zullen aannemen of de volledige tekst aan de afzender zullen terugzenden.

Het Vlaams Blok is vragende partij voor een reorganisatie van het gerechtelijke en het politionele apparaat, op voorwaarde dat deze reorganisatie de bestuurd, en niet alleen de bestuurders, ten goede komt. Een reorganisatie die de grootste haard van de criminaliteit, te weten Brussel, ongemoeid laat, die de ziekmakende politisering versterkt en alleen maar dient om meer glans te geven aan het hoofd van de Octopus en hem van rijker voedsel te voorzien, kunnen wij niet slikken. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de voorgaande sprekers hebben gerefereerd aan een figuur uit de geschiedenis of uit de kunstwereld. De verleiding is groot om ook de vorige spreker aan zulk een historische figuur te spiegelen, maar aangezien ik dit geen enkele historische figuur wil aandoen, onthoud ik mij.

Het Octopusakkoord levert mijns inziens het bewijs van de potentiële mogelijkheden en van de waarde van de democratie in ons land.

Sommigen beweren dat het Parlement bij deze besprekingen niet werd betrokken. Ik wil dit ten stelligste betwisten. Allereerst is er de hele voorbereiding die aan deze besprekingen is voorafgegaan. Reeds in 1985 heeft een parlementaire onderzoekscommissie zich voor het eerst met de politieke problemen beziggehouden, meer bepaald met een probleem van openbare ordehandhaving, het Heizeldrama. Ik weet dat sommige fracties bijzonder weinig belang hechten aan de werkzaamheden in parlementaire commissies, wat blijkt uit hun aan- en afwezigheid, maar dit blijft wel een essentiële vorm van parlementair werk. Sinds 1985 zijn er een tiental commissies geweest waarin telkens opnieuw de politieke problemen naar voren zijn gebracht. Sinds het einde van de jaren 80 wordt er plotseling ontzettend veel gepubliceerd over de politie; voordien bijna niets. Het verheugt mij overigens dat een van deze publicaties, waarvoor ikzelf instond, in grote mate de krachtlijnen bevat die nu in het hervormingsplan voor de politie zijn terug te vinden. Ik betwist dus ten stelligste dat het Parlement en de parlementsleden niet betrokken waren bij de totstandkoming van het akkoord.

Gezien de afgesproken tijdsbeperking zal ik mij niet laten verleiden tot het geven van details. Ik doe een poging de krachtlijnen van de drie verschillende onderdelen te schetsen.

De justitie heeft zich zeer lang gebaseerd op het principe van de scheiding der machten, zoals dit eigenlijk in de achttiende eeuw werd geformuleerd. Ere wie ere toekomt: de eerste keer werd het geformuleerd door John Locke, die zichzelf een liberaal noemde en ook later als dusdanig werd beschouwd. Daarna werd het principe verder omschreven door Montesquieu. Men heeft dit principe steeds toegepast alsof de drie staatsmachten werkelijk in een ivoren toren zouden zitten. Naar aanleiding van een bespreking van de wet op het politieambt heeft wijlen professor Suetens voor het eerst een Nederlands equivalent gezocht voor het Engelse begrip « *checks and balances* » en sprak hij van de « samenwerking der machten. » Gezien de punten waarop men toen kritiek had, was dit overigens een vrijmoedig standpunt. Dat betekent dat men niet moet streven naar een scheiding der machten, maar naar een samenwerking, met respect voor de functie van elk van deze machten.

Ik denk dat deze tekst dit inderdaad doet. Het gaat toch om het uitoefenen van een aantal maatschappelijke functies ten dienste van de maatschappij. De maatschappelijke functie van de zittende magistratuur is het rechtspreken, die van het openbaar ministerie is het vervolgen en het justitieel inbedden van de politie. Het concept van de Hoge Raad voor de Justitie brengt deze ideeën in de praktijk. Men komt tot een onafhankelijkheid en voor het eerst zullen de bijna 2 000 magistraten hun vertegenwoordigers kunnen kiezen, zonder dat de hiërarchie dit bepaalt. De aanwezigheid van externen in deze Hoge Raad is essentieel, precies omdat zij aantonen dat het niet gaat om een aparte, gesloten kaste van de maatschappij. Hun aanwezigheid en de manier waarop zij worden aangesteld zijn dan ook zeer belangrijk. In een democratie moet hoe dan ook iemand deze mensen aanstellen. Ofwel gebeurt dit met een algemene verkiezing, ofwel worden er garanties ingebouwd inzake voordracht en kwalificatie en worden deze mensen met een gekwalificeerde meerderheid door een verkozen orgaan, in casu de Senaat, aangewezen.

Ook het mandaatsysteem is nu verworven. Een paar maanden geleden was dit nog ondenkbaar. Een leidinggevende functie in een bepaald korps kan slechts voor de niet-hernieuwbare periode van zeven jaar door iemand worden vervuld. Een hiërarchie louter gebaseerd op anciënniteit is dus uitgesloten. De Hoge Raad voor de Justitie waarborgt niet alleen onafhankelijkheid, maar

ook controlemogelijkheid. Dat zijn belangrijke aspecten voor de hervorming van de gerechtelijke macht in relatie tot de andere machten van het land.

Gelukkig ging het overleg ook over de gerechtelijke organisatie. Die wordt grondig hervormd. Zo komt er een door bijna door iedereen gevraagde verticale herstructurering van het openbaar ministerie. In de parlementaire onderzoekscommissie naar de georganiseerde misdaad, waar bepaalde fracties die nu kritiek uitoefenen vaak afwezig waren, zijn we tot de bevinding gekomen dat er nood is aan een federaal parket ter bestrijding van de georganiseerde misdaad, maar ook van de grote fraude die niet als georganiseerde criminaliteit wordt gekwalificeerd. Een federaal parket is ook nodig als contra-strategie en om de federale politiediensten in te binden. Een logisch element in de hervorming is dat de structuur van het openbaar ministerie in grote mate gelijklopend is met de structuur van de politiediensten. Ook dat werd reeds lange tijd door velen gevraagd.

Er komt een horizontale integratie van de rechtbanken. De tijd dat bepaalde magistraten te weinig te doen hadden en anderen veel te veel omdat er geen mobiliteit mogelijk was, is bijna voorbij. Door een doorgedreven integratie van de rechtbanken op niveau van eerste aanleg in één arrondissementsrechtbank met verschillende afdelingen met elk een specifieke bevoegdheid zal de efficiëntie worden vergroot. De bestendige deputatie van een provincie treedt nu vaak als rechtsprekend orgaan op. Dat is eigenlijk niet conform haar opdracht. Door de oprichting van de administratieve rechtbanken van eerste aanleg, zal elke rechtsprekende functie bij de politieke lichamen verdwijnen.

Wanneer men een aantal basisprincipes in een korte tekst samenbrengt, krijgt men vaak de kritiek te horen dat alles niet erin staat. Een tot in de details uitgewerkte tekst zou echter veel tijd geveerd hebben, met het risico dat sommigen dan zouden zeggen dat men zich te veel in de details heeft verdiept. De verdienste van deze tekst is, dat de belangrijkste zaken duidelijk worden gesteld. Dat zijn de hervorming van de politie en van het openbaar ministerie en enkele krachtlijnen inzake de hervorming van de gerechtelijke organisatie. Zo is duidelijk bepaald dat de hoofdopdracht van het openbaar ministerie de vervolgingstaak is. De administratieve functies die het tot nu toe op zich nam zullen door andere diensten worden waargenomen. Zo staat er in de tekst inderdaad ook maar een korte passage over strafuitvoering en bemiddeling als preventie van gerechtelijke overconsumptie.

Beide elementen geven stof tot discussie, er werden zelfs doktoraatstheses over geschreven. Het belangrijkste is dat men de wil heeft deze elementen te introduceren en dat men iedereen uitnodigt daarrond voorstellen te formuleren. Ik meen dat de invoering hiervan vrij revolutionair is. Men zal dat trouwens snel vaststellen wanneer men de magistratuur zal horen reageren op de invoering van de vlakke loopbaan. Tien jaar geleden was zo iets nog een heiligschennis, vandaag kan men dit verdedigen als een middel om het statuut aantrekkelijker te maken en om de strakke hiërarchie, die blijkbaar altijd moet worden verbonden met een financiële hiërarchie, wat te verzachten. De magistratenschool lokt eveneens veel discussies uit, maar in Frankrijk kent men al geruime tijd een dergelijke school. De magistraten die uit deze school komen kunnen de vergelijking met die uit de andere Europese landen zeker doorstaan. Het is dus positief dat men ook in België eindelijk voor een magistratenschool heeft geopteerd. Zij kan bijdragen tot een verandering van de mentaliteit en de cultuur bij de magistratuur.

In mijn derde punt wil ik het hebben over de politiehervorming, het eerste punt van de resolutie. In de eerste plaats nodig ik iedereen uit om de teksten grondig te lezen. Voor de eerste keer vinden wij daarin immers een visie uitgeschreven waarop de politiehervorming is gebaseerd. Tot nu toe ging men altijd uit van de bestaande structuur en probeerde men hier en daar wat te veranderen, samen te voegen en dergelijke meer. Dat is nu niet het geval. Ik verwijs bijvoorbeeld naar volgend citaat: «De politiehervorming moet vooreerst gericht worden naar de bevolking, dankzij een geïntegreerde aanpak van de problemen van de rechtshandhaving en handhaving van de openbare orde. Dit houdt in dat de politie haar opdracht moet inbedden in een globale aanpak van de maatschappelijke problemen.» Op basis van deze visie is een goede poging ondernomen om optimale

structuren uit te bouwen en om nu eens niet uit te gaan van wat bestaat. Men heeft totaal nieuwe structuren uitgetekend en daarna onderzocht op welke manier de mensen van de oude structuren in de nieuwe kunnen worden ingeschakeld.

Uitgaan van de bevolking betekent globale politiezorg op het lokale niveau. Ik wijs erop dat na de hervorming minstens 27 000 van de 36 000 politiemensen op het lokale niveau actief zullen zijn, terwijl de overige 9 000 zullen werken in ondersteunende diensten en in operationele federale diensten. Het lokale niveau is dus veruit het belangrijkste. Bij de organisatie hiervan werd voorlopig uitgegaan van de interpolitiezones, waarvan de evaluatie in het vooruitzicht wordt gesteld. Mogelijk zal daaruit blijken dat het niveau nog moet worden aangepast. De lokale politie zal bijgevolg alle problemen waarmee de burger geconfronteerd wordt en waarvoor hij op haar een beroep doet, moeten beantwoorden.

De controle op het werk van de politie wordt heel duidelijk omschreven en toevertrouwd aan ofwel de gemeenteraad, ofwel de politieraad, afhankelijk van de omschrijving van de politiezone.

Een tweede element van de politiehervorming waarvoor steeds werd gepleit, betreft de federale politie. Het gaat in de eerste plaats om ondersteunende diensten die in een horizontale verhouding staan tot de lokale politie. Wanneer zij operationeel worden, zoals de recherche of de algemene reserve, zijn zij ondersteunend voor de lokale politie.

Ik wijs toch nog even op de oprichting van een dienst ter verzameling van de inlichtingen die degelijk zal worden gecontroleerd. Daarvoor komt er een nationaal magistraat en afgevaardigden van de lokale politie, zodat tweerichtingsverkeer mogelijk is: de lokale politie zal informatie doorgeven en een speciale dienst zal de informatie via protocols opnieuw vrijgeven. De grootste moeilijkheid die moest worden opgelost had te maken met de functionele band, al zegt het woord op zich al wat het is. Een functionele band staat in tegenstelling met een hiërarchische band en betekent dat er een relatie moet zijn op het ogenblik dat de functie, namelijk het beschermen van de gemeenschap, dit noodzakelijk maakt.

Het is dus ook evident dat het op federaal niveau mogelijk moet zijn op te treden wanneer bijvoorbeeld een IPZ of een lokale politie een aantal minimumnormen niet naleeft. Anders worden de overige interpolitiezones of lokale polities die die minimale normen wel naleven, benadeeld. Daarvoor heeft men mechanismen uitgewerkt zoals de streekcommissaris-coördinator die de bestuurlijke coördinatie doet. Er is uitdrukkelijk bepaald dat het hier gaat om een coördinatie zonder enige hiërarchische bevoegdheid. Op gerechtelijk vlak zijn er zelfs twee systemen uitgewerkt. Enerzijds is er de commissaris van de gedeconcentreerde eenheid die vanuit de federale recherche zal coördineren op het arrondissementeel niveau en anderzijds zijn er de verbindingsgagenten die uit de federale recherche komen en in de lokale politie in de gerechtelijke detachementen zullen werken. Zij zullen geen leidende functie hebben, maar vooral de verbinding vormen tussen de lokale politiedetachementen en de federale politie.

De lokale politie zal ook duidelijk aanwezig zijn op het federale vlak. Ze zal aanwezig zijn in de federale politieraad, in de inlichtingendienst en in het bestuur van een aantal elementen. Het is dus belangrijk dat de functionele band die kan bestaan tussen de minister van Binnenlandse Zaken en de lokale politie of tussen de minister van Justitie en de lokale detachementen van de gerechtelijke politie in twee richtingen werkt. De lokale politie kan voor een aantal problemen die haar mogelijkheden overstijgen een beroep doen op het federale niveau en omgekeerd.

In het verleden hadden wij veel meer dan vandaag met een octopus te maken. Er was de federale politie, een staatspolitie, die met al haar vangarmen alle brigades en districten in haar greep had. Voortaan zal er een klare en correcte situatie worden geschapen veel democratischer zal zijn. Het gewicht van de politie komt immers meer op het lokale niveau te liggen en de specialisatie, de internationale samenwerking, de inlichtingevergaring, de misdaadanalyse en de wetenschappelijke politie maken deel uit van het federale niveau. Ik ben ervan overtuigd dat dit op het ogenblik het meest optimale niveau hiervoor is. Niets belet echter, en ik verwijs naar het document over Europol dat wij onlangs

hebben gekregen, dat het optimale niveau voor bepaalde zaken binnenkort wel eens het Europees niveau zou kunnen zijn. Ook daarop moeten wij ons voorbereiden.

De essentiële factor in deze hervormingen is echter de wijziging van de politiecultuur. Van belang is de mentaliteit van de mensen die in dit systeem moeten werken, de visie, het engagement en de keuzes die worden gemaakt. In dat opzicht zijn er drie elementen die volgens mij relatief snel enig soelaas kunnen brengen. Het eerste element is de opleiding. Het is van het grootste belang dat alle politiemensen een gemeenschappelijke opleiding krijgen. De basisopleiding kan lokaal, eventueel met enkele provincies samen, worden gegeven en de gespecialiseerde opleiding kan volgens het modulesysteem worden gegeven, los van de opleiding die wordt gegeven aan de universiteiten en hogescholen en die men ook nodig zal hebben. In dit systeem kan een politieagent na enige tijd in de academie enkele modules volgen waarmee hij een andere taak in het politieapparaat kan gaan bekleden.

Een tweede element is de tuchtprocedure. Men moet zo snel mogelijk de politieke inmenging in de tuchtprocedure ongedaan maken. Volgens mij zullen alle burgemeesters verheugd zijn wanneer ze die onmogelijke tuchtzaken niet meer voor de gemeenteraad moeten brengen, waarbij ze worden geconfronteerd met advocaten die alle mogelijke juridische middelen gebruiken.

De heer Tobback, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — De advocaten doen dat terecht.

De heer Coveliers (VLD). — Dat is inderdaad de taak van een advocaat. Hij moet alle mogelijke elementen ten voordele van zijn cliënt naar voren brengen. Ik ben ervan overtuigd dat de SP-partijvoorzitter mijn mening deelt.

De heer Tobback, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Ik merk alleen maar op dat de heer Coveliers bijna had gezegd: Alle mogelijke trucs.

De heer Coveliers (VLD). — Ik heb nog net het woord «middelen» gebruikt. Ik zag immers dat ik op mijn woorden moest letten. Daarom heb ik het niet over trucs, maar over de juridische middelen.

Ik heb zeer veel kritiek op de rijkswacht, maar hun tuchtsysteem, met de onderzoeksraden, is zeker niet slecht. We moeten dus nagaan of we dit systeem niet kunnen overnemen. In de tekst staat immers dat er «Onafhankelijke onderzoeksraden» moeten worden gecreëerd. Hierdoor zal de politieke overheid veel onafhankelijker tegenover het korps komen te staan.

Een derde element is de verloning. Dit ligt moeilijker. Nu reeds hoort men hevige reacties van verschillende rijkswachtvakbonden. Die bonden zijn eigenlijk kleine en middelgrote ondernemingen. Kijk maar naar hun omzet en naar de bouwplannen ter waarde van ettelijke tientallen miljoenen die één van hen voorlegt. Ze vrezen dan ook dat ze hun leden zullen verliezen en vooral dat ze geen verzekeringen meer zullen kunnen sluiten voor hun leden en de familieleden van hun leden. Toch moet er zo snel mogelijk een gelijke verloning komen. In dit land meet men het werk nog altijd aan het loon dat men ervoor krijgt.

Ik ga niet zover om het vaderschap van deze tekst aan Da Vinci, Michelangelo, Jeroen Bosch, Van Gogh of Cassandra toe te schrijven. Ik meen dat zeer veel mensen een verdienste hebben en ik zou in mijn burgerplicht tekort schieten indien ik niet uitdrukkelijk mijn partijvoorzitter vermeld. Dit is echter niet zo belangrijk.

De heer Tobback, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Dit is geen kwestie van burgerplicht, maar van overleven.

De heer Coveliers (VLD). — Wat telt, is het momentum dat werd gecreëerd. België heeft in binnen- en buitenland de reputatie dat de justitie en de politie er niet behoorlijk functioneren. Misschien is deze reputatie zelfs terecht. We proberen dit nu echter te veranderen. Ik neem aan dat dit voor personen die stellen dat de democratie, de maatschappelijke structuren en de staatsinrichting moeten verdwijnen, pijnlijk is. Zij moeten immers vaststellen dat

zij maar een klein percentage van de bevolking vertegenwoordigen, aangezien alle anderen het eens zijn over een basistekst waarbij de parlementaire instellingen werden betrokken.

Nog belangrijker is echter de uitvoering van het akkoord. De teksten waarover we beschikken, bieden een garantie, maar ik verwijs naar het Engelse spreekwoord: «The proof of the pudding is in the eating.» Dit zal ook nu zo zijn. We moeten dus oppassen voor die groepen die proberen roet in het eten te gooien. Zonder over enige kennis van zaken te beschikken beweren zij dat het onmogelijk is de doelstellingen te realiseren.

De bereikte overeenkomsten vormen een stevige basis, waarvan nu vorm moet worden gegeven. Het ligt uiteraard niet voor de hand dat de oppositie hieraan haar medewerking verleent. De Vlaamse liberalen en democraten voelen zich in de huidige situatie echter verplicht hieraan mee te werken. Ook in de toekomst zullen wij ons blijven inzetten voor de concrete realisatie van dit project. Wij zijn het volledig eens met de tekst van de resolutie en zullen de beginselen ervan goedkeuren zodra ze in wetsvoorstellen worden opgenomen. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Erdman.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de voorzitter, als een van de vele sprekers en als een van de vroedvrouwen die aanwezig waren bij de geboorte van dit mooie kind, vind ik het moeilijk nog iets origineels te zeggen over de tekst van de resolutie.

Ik wil in mijn betoog uitgaan van vier fundamentele vragen: ten eerste, waarom nu? Ten tweede, is dit een consensusmodel? Ten derde, hoe moet worden overgegaan tot de analyse? Ten vierde, wat voor hervormingen zijn dit?

Ten eerste, waarom nu?

Sommigen noemen deze teksten een historisch moment in de politonele en rechterlijke evolutie van ons land. Historici hebben trouwens al vergelijkingen gemaakt met grote pacten in de geschiedenis, waarbij er sprake was van veel ergere situaties en van dramatischer omstandigheden. Er werd verwezen naar de dynamiek ontstaan als gevolg van de beide wereldoorlogen, waardoor het algemeen stemrecht werd ingevoerd en de sociale zekerheid tot stand kwam.

De specificiteit van de dramatische omstandigheden van de jongste jaren — het ging om kinderen — heeft een emotionele golf teweeggebracht die uiteindelijk tot een climax heeft geleid.

De heer Swaelen treedt opnieuw als voorzitter op

Niemand kan ontkennen dat onmiddellijk na de gebeurtenissen van augustus 1996 tal van initiatieven werden genomen. Die ontsnapping van Dutroux op 23 april heeft echter aangetoond dat de disfuncties op het terrein nog steeds bestaan en dat de politiek de boodschap blijkbaar nog niet heeft begrepen. Onmiddellijk daarop is duidelijk gemaakt dat er wel degelijk een politieke wil bestaat om, ondanks de verschillen tussen de politieke partijen, een hervorming te realiseren. De heer Coveliers noemt die hervorming revolutionair, maar ik zou het eerder een structurele hervorming willen noemen. Dat klinkt mijns inziens minder provocatief.

Ten tweede, is dit een consensusmodel?

Ik herinner me nog levendig de discussies die in de Kamer de eenparige goedkeuring van de conclusies van de commissie-Dutroux voorafgingen. Achteraf zijn velen echter de gebruikte termen op een volledig verschillende wijze gaan invullen en interpreteren. Daardoor zijn distorsies ontstaan en ontbreekt het vereiste realisme voor de uitvoering.

Met die ervaring in het achterhoofd heb ik in een eerste reactie op de tekst van de vier oppositiepartijen betreurd dat zij hun voorstellen in een «literaire» vorm hadden gegoten en niet onmiddellijk in wetteksten hadden vertaald. Collega Verhofstadt zal zich mijn reactie ongetwijfeld herinneren. Ik vreesde immers dat de vertaling van het voorstel in wetteksten een nieuwe discussie zou kunnen uitlokken. Tijdens de besprekingen hebben wij dit euvel verholpen door alle termen die aan duidelijkheid te wensen overlieten, nader te preciseren. Deze werkwijze kwam de coherentie van de eindtekst ten goede.

Wel zal ik mij blijven verzetten tegen het spel dat sommigen onderhuids spelen en dat erin bestaat te analyseren welke fractie op welk punt heeft gewonnen of verloren. Dat zij die niet bij het overleg hoorden te worden betrokken de stand van de match opmaken, laat mij onverschillig. Bij de onderhandelaars zijn er echter winnaars noch verliezers. Het heeft dan ook geen zin de doelpunten te tellen.

In mijn ogen zijn de verliezers degenen die vandaag nog weigeren in te zien dat een structurele hervorming noodzakelijk is.

Het akkoord is op een democratische wijze tot stand gekomen. De vertaling naar, wellicht vrij technische, wetteksten moet even democratisch kunnen gebeuren.

Ten derde, hoe moet worden overgegaan tot de analyse. Ik heb reeds een oproep gedaan om positief te reageren, maar ik moet spijtig genoeg vaststellen dat sommigen zich reeds op het pad van de detailanalyse begeven. Misschien wordt dit ingegeven door de ongerustheid die bestaat bij de fracties die niet aan het overleg hebben deelgenomen.

De heer Boutmans zal het mij niet kwalijk nemen dat ik de opmerkingen van zijn fractie in de Kamer en van hemzelf, als detailopmerkingen durf te bestempelen. Ik wil de gegrondheid van deze opmerkingen niet in twijfel trekken, maar zij doen niets af aan de waarde van het geheel. Ik had veel liever eerst een positief geluid gehoord over het bereikte resultaat vooraleer naar een detailanalyse te moeten luisteren, des te meer omdat ik er gedurende het geheel van de onderhandelingen steeds over heb gewaakt dat er op een parlementair correcte manier werd gewerkt. Zowel collega Van Velthoven, SP-fractieleider in de Kamer, als ikzelf waren steeds aanwezig. Ook bij de andere fracties was steeds één van de fractieleiders aanwezig, al naar gelang het thema overeenkwam met hun specialisatie. Men kan dus niet staande houden dat het akkoord het resultaat is van een canapéoverleg tussen partijvoorzitters. Alle fracties hebben hun inbreng gehad en voortdurend voeling kunnen houden met hun achterban. De tekst van het akkoord is dus het resultaat van parlementair werk. Ook de vertaling van het akkoord in wetteksten is een belangrijke opdracht voor het Parlement.

Ten vierde, over welke hervormingen gaat het hier nu eigenlijk?

Zowel inzake politie, als inzake gerecht werd tot voor kort steeds de stelling gehuldigd dat het volstond meer middelen vrij te maken om met de bestaande structuren goed werk te leveren. We moeten niets veranderen, we moeten alleen meer middelen hebben. Ik geef hierbij het klassiek geworden voorbeeld van de gerechtelijke achterstand. Hoeveel keer hebben we niet het kader van de hoven van beroep uitgebreid? En toch is de gerechtelijke achterstand niet ingelopen. Onlangs hebben we de plaatsvervangende raadsleden toegevoegd, maar structureel is er niets gewijzigd en zolang er geen structurele wijzigingen zijn, zal men er ook niet in slagen de mentaliteit te veranderen. Ook al hebben sommigen daarover smalend gedaan, de juiste benadering is en blijft eerst te kijken hoe de structuur moet worden hervormd, dan te berekenen hoeveel het zal kosten en ten slotte na te gaan hoe de financiële middelen kunnen worden gemobiliseerd. Omgekeerd te werk gaan is, om het karikaturaal te zeggen, een lapmiddel en tot nu toe hebben we zo gewerkt. De financiële middelen waren daarbij inderdaad beperkt, maar de resultaten op het vlak van structurele hervormingen waren eveneens beperkt, om niet te zeggen onbestaand. Ik heb dit ooit vergeleken met het bepleisteren van de voorgevel terwijl men eigenlijk het huis moet verbouwen.

In de hervorming van politie en gerecht zitten vier grote krachtlijnen.

Allereerst moeten de formules werkbaar zijn. Ik denk dat we alles hebben gedaan om ze inderdaad werkbaar te maken. Zoals altijd zal echter veel afhangen van de implementatie van de teksten op het terrein, door de mensen die daarmee zullen worden belast, ieder binnen zijn domein en zijn opdracht. Ik denk hierbij aan de samenwerking op lokaal vlak tussen burgemeester en politiechef, aan de zonale verantwoordelijkheid, aan de wisselwerking met de streekcommandant-coördinator, aan de verbindingsagenten die de ogen en de oren van de federale gerechtelijke politie zullen moeten zijn. De concrete realisatie van al deze formules is vooral afhankelijk van samenwerking die men niet in teksten kan vast-

leggen, maar die in vele gevallen zal afhangen van de mensen die het op het terrein moeten waarmaken. Daarom is het, zeker wat de politie betreft, zo essentieel dat de mogelijkheid tot mobiliteit en de eenvormigheid van statuut en opleiding zijn ingevoerd, zodat de mensen elkaar kunnen begrijpen en niet omwille van de verschillende statuten in rivaliteit elkaar gaan dwarsbomen. Om de formules ook op het terrein werkbaar te maken, is samenwerking essentieel.

Een tweede krachtlijn is de efficiëntie. Na alle kritieken op het huidige apparaat, is het duidelijk dat we recht hebben op een efficiënt werkende politie en gerecht. Men mag zich niet opsluiten in een ivoren toren zodat elk contact met de betrokkenen ontbreekt. De efficiëntie moet worden vertaald, niet alleen in de wijze waarop men werkt, maar ook in de wijze waarop men zijn werk doet. Misschien is dit een sibillijns zinnetje en daarom vind ik het ook essentieel dat de juridische taal wordt aangepast, zodat de mensen begrijpen hoe recht wordt gesproken. Men mag niet langer een terminologie gebruiken die alleen voor «vakidioten» bestemd is.

Een derde krachtlijn is het herstel van het vertrouwen, niet alleen van de bevolking, maar ook van de mensen op het terrein. Het is wellicht de moeilijkste taak voor de minister van Binnenlandse Zaken om, op basis van de principes van het akkoord, aan de diverse korpsen zekerheid te bieden wat hun toekomst betreft en aldus hun vertrouwen te herstellen.

Een vierde krachtlijn is verantwoordelijkheid en gezag en loopt als een rode draad door de politiehervorming en de hervorming van de gerechtelijke organisatie. Iedereen zal nu zijn verantwoordelijkheid op zich moeten nemen. Niemand zal zich nog kunnen verschuilen achter structuren die hem zogenaamd werden opgedrongen. Op lokaal vlak zullen de burgemeesters, de chefs van de lokale politie en de procureurs des Konings zowel preventief als repressief en in het kader van gerechtelijke opdrachten, hun verantwoordelijkheid op zich moeten nemen. Dit werd trouwens reeds vastgelegd in de wet-Franchimont. Op federaal niveau zullen de magistraten hun verantwoordelijkheid op zich moeten nemen. Zij leiden de federale politie en de informatiedienst en zullen zich niet langer kunnen verschuilen achter structuren waarop zij zogenaamd geen zicht hebben en die volgens hen tegenstrijdig werken. De opdrachten worden toebedeeld met zin voor verantwoordelijkheid en gezag.

Ik wil nu enkele punten van de reorganisatie van de politiediensten en van het gerecht nader bekijken. Men wil een geïntegreerde politiedienst met structuren op twee niveaus. Beide niveaus zullen een functionele band hebben, maar wel autonoom zijn. De werkbaarheid op het terrein en de democratische controle moeten worden verzekerd.

Ik zou het Brussels Gewest toch de raad willen geven om de specificiteit van de hoofdstad niet uit te spelen om zich te onttrekken aan dit algemeen kader waarover iedereen het eens is en zich toch in te passen in deze nieuwe structuur en interpolitiezones op te richten. Ik laat daarbij in het midden of het er een of meerdere moeten zijn. Een bepaalde partij die een gewezen politicommissaris als goeroe voor Brussel opvoert, beweert, bij monde van deze ex-commissaris, dat er in Brussel te veel politie is. Dit is wellicht een tegenstrijdigheid die men wel op een of andere manier zal kunnen staven. Ik doe een oproep tot het Brussels Gewest om, in het belang van de veiligheid van zijn bevolking, de uitgestoken hand van het federaal Parlement te grijpen en zich op rationele wijze in de nieuwe structuren te integreren.

M. De Decker (PRL-FDF). — Monsieur Erdman, je puis vous assurer que la volonté politique de l'immense majorité des élus de Bruxelles est bien de s'inscrire dans le schéma qui s'est dégagé de l'accord et de s'adapter par des formules certes à définir — et ce ne sera pas facile — en vue d'obtenir la meilleure coordination possible de toutes les polices bruxelloises.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de voorzitter, ik veronderstel dat de heer De Decker hier spreekt in zijn hoedanigheid van voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en neem daarvan akte.

Wat de hervorming van de justitie betreft, zal de aandachtige lezer ongetwijfeld vaststellen dat wij met de oprichting van de Hoge Raad voor de Justitie zeer ver zijn gegaan. De Hoge Raad

krijgt twee heel nauwkeurig omschreven opdrachten: het objectiveren van de benoemingen en de bevorderingen en de algemene profilering van de justitie. De samenstelling van de Hoge Raad is in het akkoord zeer evenwichtig uitgewerkt. Ik betreur het daarom dat sommige beroepsgroepen nu al beweren dat zij ondervertegenwoordigd zijn. In plaats van de eigen corporatistische reacties te geven, zouden zij er beter aan doen de opdrachten van deze Raad grondig te bestuderen. De verdeling van de mandaten vertrekt van een nieuwe, zelfs revolutionaire benadering van de justitie. De heer Coveliers verwees in dit verband reeds naar de invoering van de vlakke loopbaan. Dit is naar mijn gevoel de sleutel om structureel iets te doen aan de gerechtelijke achterstand en om te voorkomen dat er automatisch beroepsprocedures worden ingelast.

Ik wil hier niet ingaan op het federale parket en de horizontale integratie van de rechtbanken, maar hier slechts twee randbemerkingen bij maken. Voor ons is het duidelijk dat er niet zal worden geraakt aan de specificiteit van de arbeidsrechtbanken, afgezien van de structuur, de logistiek en het personeel hiervan en de mogelijkheid om de magistraten van deze rechtbanken bijkomende opdrachten te geven zonder evenwel hun opdrachten voor de arbeidsrechtbank in het gedrang te brengen.

De externe audit is iets waar de SP reeds lang voor pleit en is nu eindelijk verworven. Ik stel met genoegen vast dat ook heel wat magistraten dit een goede zaak vinden.

Ik besluit met twee korte bedenkingen.

De manier waarop dit project werd onthaald is natuurlijk van zeer groot belang. De eerste reacties in de media en vanwege de betrokken beroepsgroepen zijn positief. Het verheugt mij enorm dat de overgrote meerderheid bereid is zich achter dit project te scharen, ook op het terrein zelf. Natuurlijk zijn er ook hier enkele *die hard*s die van geen enkele hervorming willen weten. De overgrote meerderheid wil meewerken aan dit project, ook al gaat zij niet met alle onderdelen ervan akkoord. Voor ons gaat het echter om een globaal project, dat wij dan ook in zijn geheel ten uitvoer zullen brengen.

Hoe zal dit vanaf nu verder gebeuren? We hebben een, inderdaad erg kort, voorstel van resolutie ingediend. Men kan zich terecht afvragen of het niet beter ware geweest, zoals de heer Boutmans voorstelt, de woorden «aan te nemen» te vervangen door «te bespreken». Het belangrijkste is echter dat er na het sluiten van dit akkoord een signaal aan de bevolking wordt gegeven, namelijk dat deze overeenkomst niet vrijblijvend is, maar dat zij snel moet worden omgezet in wetteksten. Wat snel kan, moet snel gebeuren. Wat studiewerk vereist, moet uiteraard ernstig bestudeerd worden zodat wij geen onwerkbaar wetteksten afleveren. We mogen alleszins niet de indruk wekken dat er nu wel een akkoord is, maar dat het in voege brengen hiervan weer op de lange baan wordt geschoven. Ik vrees dat de formulering van de heer Boutmans dat effect zou hebben. Ook al moet de hervorming in fazen worden gerealiseerd, ook al is er nog voorstudie nodig en ook al moet het Parlement alles grondig kunnen analyseren en mag er niets door het Parlement worden gejaagd, dan nog moet het duidelijk zijn dat het Parlement met deze hervorming niet zal dralen.

Deze hervormingen zijn voor de SP te belangrijk om ze te kaderen in onze «klassieke» wijze van werken. Wij zullen van onszelf een inspanning vragen om deze uitdaging zo spoedig mogelijk tot een goed einde te brengen.

M. le président. — La parole est à M. Daras.

M. Daras (Écolo). — Monsieur le président, la famille politique verte — Écolo-Agalev — se trouve aujourd'hui dans une position inédite et peu confortable. Toutefois, nous l'assumerons, avon-nous le choix d'ailleurs? Cette position est la suivante: nous sommes la seule famille politique démocratique à se trouver en dehors des accords présentés au Parlement aujourd'hui.

Je ne reviendrai pas trop longuement sur ce qui a été dit à ce sujet au cours des derniers jours. Certains se sont amusés «à nous mettre dans le coin», nous en rejetant la faute! Je n'épiloguerai pas là-dessus, me limitant à dire que l'on se passerait bien de ce type de démagogie à propos d'un thème aussi important. Que les choses

soient donc claires: nous n'avons jamais refusé de participer à des négociations sur le sujet, mais on peut comprendre que le Premier ministre ait estimé plus aisé de se mettre d'accord à huit — ce qui n'est déjà pas évident — qu'à dix. C'est son choix, il a le droit de le poser mais ce serait déformer la réalité que de nous en faire supporter la responsabilité et d'affirmer que nous avons délibérément voulu rester à l'écart! C'eût d'ailleurs été paradoxal de notre part puisqu'il s'agit de sujets pour lesquels nous avons toujours adopté une attitude extrêmement positive et tenté de formuler des propositions sans jamais éprouver le besoin de prendre des positions radicales ou irréalistes, comme certains l'ont affirmé. Nous avons toujours, en ces matières, voulu nous montrer constructifs.

Que se passe-t-il aujourd'hui? Quel est le sens de la résolution qui est proposée dans les deux Chambres de notre Parlement fédéral? On est en droit de se poser la question. Est-ce pour montrer que le Parlement n'est pas hors jeu par rapport à un accord qui a été négocié en dehors de lui? Est-ce pour obtenir son absolution? Est-ce pour s'assurer de la loyauté de tous les partenaires, montrant ainsi que règne déjà une certaine méfiance entre les partenaires de l'octopus? Ou cherche-t-on à enfermer pour longtemps le Parlement dans un carcan? Je dis longtemps, car la concrétisation de cet accord prendra plus que des mois, pour certains de ses aspects, elle prendra des années. Quelqu'un croit-il vraiment qu'il va enfermer le Parlement dans un carcan? Pour quelques mois peut-être... Mais ensuite, pour ce qui n'aura pas été fait, qu'en sera-t-il après les prochaines élections?

S'agit-il tout simplement d'une volonté d'envoyer un signal fort à l'opinion publique en lui faisant presque croire que cet accord est verrouillé puisque ce 28 mai, le Parlement, dans ses deux assemblées, va soutenir cet accord à une très large majorité — personne évidemment n'en doute? Peut-être le citoyen aura-t-il ainsi l'impression que les choses sont faites mais, par la suite, il faudra qu'il se rende à l'idée que la concrétisation prendra des mois, des années pour un certain nombre d'aspects.

Vu notre situation, il ne nous sera évidemment pas possible de voter aujourd'hui en faveur de cette résolution. Cet accord comporte des points que nous apprécions tout à fait positivement mais aussi des aspects à l'égard desquels nous sommes plus critiques. Nous nous trouvons dans un jeu qui, à la limite, ne nous concerne pas. Tous les participants, l'octopus, pourront dire aujourd'hui qu'ils sont contents et qu'ils soutiennent l'accord. D'ailleurs, ils n'ont pas le choix, les présidents de partis ayant déjà décidé de le soutenir. Nous ne sommes pas dans cette situation-là puisque, je le disais tout à l'heure, nous sommes la seule famille démocratique «en dehors». S'il est une chose qui stérilise le débat démocratique, c'est bien le culte du consensus.

J'émettrai rapidement quelques remarques sur le fond puisque, hier, lors d'une conférence de presse, nous avons déjà fait part de toutes nos observations à ce sujet. Celles-ci font l'objet d'un document d'une quinzaine de pages que je ne compte ni vous résumer ni vous résumer ici. Le temps de parole accordé étant assez court, nous avons décidé de nous partager les matières. Ainsi, mon collègue Boutmans interviendra surtout sur les matières relatives à la justice tandis que je me concentrerai sur celles concernant la police.

Nous avons relevé des sujets de satisfaction évidents et d'abord le fait qu'il n'y aura pas de police unique. Deux niveaux de police seront maintenus: une police locale et une police fédérale. C'est ce que nous voulions, c'est ce que nous soutenons depuis des mois et que j'ai déjà défendu à cette tribune.

Ensuite, le fait qu'un service unique s'occupera de l'information et non plus les différents services prévus dans la première note du gouvernement. Nous regrettons toutefois que ce service soit une des directions de la future police fédérale car, de ce fait, il n'aura peut-être pas toute l'indépendance souhaitée.

Malgré ces points très positifs que je tenais à souligner, nous avons néanmoins l'impression que la principale préoccupation des auteurs de l'accord est l'efficacité. Personne ne leur reprochera de rechercher l'efficacité, même s'il subsiste des questions sur la façon dont on coordonnera la police locale et la police fédérale. En effet, le schéma contenu dans cet accord n'est pas vraiment transparent à l'heure actuelle. Nous aurons certainement l'occasion, au cours des prochains mois, de revenir sur cet aspect

des choses afin de déterminer la formule de coordination optimale entre ces deux niveaux de police. Mais en mettant l'accent sur l'efficacité, peut-être a-t-on négligé deux autres aspects qui nous tiennent fortement à cœur. À cet égard, je suis conscient de répéter des propos que j'ai déjà tenus à cette tribune, mais je continuerai à les marteler dans les mois à venir, tout au long des travaux parlementaires consacrés à ce texte.

Il s'agit d'abord du contrôle démocratique. Nous avons clairement affirmé à plus d'une reprise qu'au niveau de la police locale, nous voulions renforcer le pouvoir de contrôle de l'assemblée élue, c'est-à-dire du conseil communal, vis-à-vis de la police et vis-à-vis de la fonction de bourgmestre en tant que chef de police. Or, l'accord que vous avez passé est muet à ce sujet. C'est le statu quo. Tout sera comme avant, et ce n'est pas acceptable.

Il s'agit ensuite du citoyen et de ses rapports avec la police. Nous savons aujourd'hui que, dans certaines communes ou certaines circonstances, le citoyen ne s'adresse pas à la police communale mais à la gendarmerie, ou vice versa, ce qui ne sera plus possible demain après l'instauration d'une seule police locale. Si nous approuvons la réforme, nous estimons qu'à côté de cette police locale unique, il convient de prévoir des mécanismes spécifiques de recours pour ceux qui seront amenés, pour l'une ou l'autre raison, à se plaindre de la façon dont elle travaille. Nous avons affirmé cela à diverses reprises, mais il semble que cette préoccupation n'ait nullement atteint les négociateurs de l'accord qui nous est aujourd'hui présenté.

Sur le terrain, il est important que le citoyen, s'il veut se plaindre de l'attitude ou du fonctionnement de la police locale, puisse faire appel à une instance qui l'écouterait.

Enfin, nous nous posons aussi des questions sur un certain nombre de mécanismes dont il fut question, mais qui ne figurent pas dans l'accord. Ils sont le résultat d'un compromis entre les partisans d'une police unique et ceux qui souhaitent un lien hiérarchique entre la police de base et la police fédérale. Il est clair que certains de ces mécanismes permettent au pouvoir fédéral de tenir en laisse la police locale. Il s'agit de la « tutelle spécifique », selon l'expression utilisée dans l'accord, et de la « dotation conditionnelle » permettant de payer les gendarmes engagés dans la police locale. Nous nous interrogeons pour l'avenir au sujet de ces mécanismes.

J'en viens au volet justice, qui sera plus particulièrement abordé par mon collègue Boutmans. Si l'on ne peut que se réjouir de l'accord intervenu au sujet de la création d'un Conseil supérieur de la justice, nous nous permettrons cependant de formuler une série de remarques.

Le chapitre relatif à la réforme judiciaire est le point le plus faible de l'accord. Il s'agit d'un catalogue qui contient très peu d'éléments concrets, tenant parfois en une ou deux lignes. Tout le travail reste donc à faire.

J'ai demandé que l'on envoie au Premier ministre et à tous les présidents de partis de « l'octopus » le texte de notre conférence de presse d'hier. M. Erdman est le seul président de parti ici présent et je vois qu'il opine de la tête. Chacun connaîtra ainsi le contenu de nos critiques positives et négatives, que je n'ai pas le temps de développer maintenant à la tribune.

Selon vous, les architectes ont aujourd'hui terminé leur travail. Le plan est achevé et cet après-midi, le Parlement y apposera son imprimatur. Il restera, évidemment, à construire le bâtiment. Mais un plan ne prévoit jamais tout et peut parfois être un peu modifié en cours de construction.

Nous participerons à l'édification dans le même esprit, à la fois positif et critique. Ce n'est pas original, mais nous pensons que c'est notre devoir démocratique. Nous pensons également que vous, les huit partis à avoir conclu cet accord, vous devriez aujourd'hui nous remercier d'être une opposition démocratique, positive mais critique. Car n'oubliez pas que sans opposition démocratique, il n'y a pas de débat démocratique. (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est à M. Foret.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le président, le 7 mai dernier, dans cette même enceinte, alors que notre pays était plongé dans la tourmente à la suite de l'évasion de Dutroux, je

réclamais « un sursaut de la dernière chance » et « un vrai geste fort de nature à rassurer la population en mettant en place un programme d'amélioration substantielle de notre appareil judiciaire et policier. »

Aujourd'hui, trois semaines plus tard, je salue tout spécialement le résultat du travail d'un groupe d'hommes et de femmes qui ont réussi à assurer en très peu de temps les conditions d'un réel renouveau.

Soyons clair: ce résultat contenu dans un document parlementaire de 43 pages n'est ni la victoire d'un parlement sur un gouvernement ou inversement, ni la victoire d'une majorité sur une opposition, ni la victoire d'un parti sur un autre, d'une assemblée sur une autre ou d'une communauté sur une autre. Tout simplement, il s'agit de la victoire du bon sens, du travail, et d'un succès pour notre régime démocratique qui a su réagir à temps dans les formes voulues.

Beaucoup de choses ont été dites, écrites et montrées au sujet de ces accords. Aussi, voudrais-je me limiter à formuler quelques considérations.

En premier lieu, j'aimerais vous confier mes principaux motifs de satisfaction au sujet des réformes proposées.

En matière de police, je salue le fait qu'il n'y ait pas de police unique. Je considère comme positive la création d'une police organisée sur deux niveaux de pouvoirs autonomes l'un par rapport à l'autre et dépendant d'autorités distinctes. Police locale et police fédérale devraient ainsi, me semble-t-il, coexister sans heurt.

J'applaudis également à la scission nettement marquée des services de police en fonction des missions à accomplir: les missions de police judiciaire s'exerceront sous l'autorité du ministre de la Justice et des autorités judiciaires tandis que les missions de police administrative s'exerceront sous l'autorité des responsables administratifs que sont les bourgmestres, les gouverneurs des provinces et le ministre de l'Intérieur. Cette organisation permettra l'exercice d'un contrôle démocratique désignant clairement les responsabilités.

Est positive également, à mon sens, l'absence de lien hiérarchique entre police locale et police fédérale, dont les actions seront coordonnées par le seul lien fonctionnel des commissaires coordonnateurs et des commissaires d'unités déconcentrées.

Enfin, la gestion de l'information par le biais d'un service unique judiciairement contrôlé est lui aussi un gage d'efficacité.

En matière de justice, un pas important vers la dépolitisation de l'institution judiciaire est franchi avec la création du Conseil supérieur de la justice. Celui-ci assurera désormais l'objectivation des nominations et des promotions, en même temps qu'il exercera un contrôle externe permanent sur le fonctionnement de l'organisation judiciaire.

La création d'un parquet fédéral, la création de tribunaux d'application des peines et de tribunaux d'arrondissement constitueront de leur côté autant d'éléments pour la modernisation et l'efficacité de notre justice.

Je tenais à relever ces points majeurs qui représentent des acquis incontestables, des progrès indéniables, dont je salue, avec les membres de mon groupe, la mise en œuvre prochaine.

En second lieu, je désire me réjouir de la façon dont notre assemblée a été associée à ce processus réformateur. J'avais craint, lors de notre précédent débat, que nous ne jouions que le rôle de la cinquième roue de la charrette. Il en a été tout autrement puisque c'est vraiment d'un rôle moteur dont on peut parler.

La participation de notre assemblée à l'œuvre novatrice ne s'est pas bornée à l'accueil dans nos locaux des délégations de négociateurs, même si l'on peut humblement supposer que le cadre sénatorial a pu insuffler à ceux-ci une parcelle de la pondération, de la sagesse et de la réflexion sénatoriales proverbiales.

En effet, plusieurs de nos collègues ont joué un rôle extrêmement actif dans les négociations. Certains sont présidents de parti, d'autres détiennent une expertise reconnue en matière juridique. Leur travail honore le Sénat. Qu'ils en soient félicités et remerciés. À présent, la tâche doit être poursuivie, et pas seulement par ces collègues éminents, respectables et travailleurs. Nous aurons,

tous ensemble, un gros travail à fournir dans les semaines et les mois à venir. Notre assemblée sera obligatoirement concernée par un certain nombre de textes relevant du bicaméralisme intégral. À cette occasion, elle devra se montrer à la hauteur de ses responsabilités.

En ce qui concerne d'autres réformes, notre participation n'est pas indispensable. Toutefois, elle pourra se révéler nécessaire. À cet égard, je voudrais dissiper toute équivoque. Nous n'avons pas du tout l'intention d'abuser du droit d'évocation reconnu au Sénat pour procéder à une redite systématique des débats de la Chambre. Néanmoins, il est possible — des précédents en attestent — que le Sénat soit consulté, sur la base d'un certain assentiment, en vue de corriger des textes adoptés à la Chambre. Nous pourrions nous trouver dans de telles conditions et nous devons nous préparer à relever cet éventuel défi.

Enfin, nous serons associés, soit obligatoirement, soit épisodiquement, non seulement au processus d'élaboration des lois mais également à l'exécution de celles-ci. En effet, c'est le Sénat qui composera, pour moitié, le visage du Conseil supérieur de la justice. Il s'agit là d'une lourde responsabilité que nous devons assumer avec discernement, en évitant le piège de la politisation que d'aucuns pourraient faire renaître par cette voie.

Ma troisième réflexion porte sur la manière dont nous devons réserver une suite aux excellents résultats des négociations. Car il faut conclure. En termes sportifs, on dirait qu'il nous appartient maintenant de « convertir l'essai. »

Dans le cadre du travail législatif qui sera le nôtre, il nous faudra résister à la tentation de la précipitation. Nous n'entendons pas que les réformes soient bâclées dans un état d'euphorie qui ne serait pas de mise. Allons vite, le plus vite possible, certes, mais pas dans la précipitation! Les textes dont nous aurons à connaître seront probablement longs, complexes et techniques. Ils engageront l'avenir pour longtemps. Il ne s'agit pas que des erreurs ou des lacunes compromettent ou faussent les délicats équilibres intelligemment définis par les négociateurs. Dans l'élaboration définitive des textes, la collaboration de notre groupe politique restera franche et loyale, mais empreinte également de vigilance et de fermeté. En résumé: pas d'atermoiements funestes ni de précipitations inutiles.

Dès le départ, notre formation a refusé d'exploiter le climat de poujadisme ambiant et la crise de cohésion gouvernementale face à des dossiers aussi graves. La police et la justice représentent des rouages clé de notre société démocratique. En réalité, la main qui fut tendue au gouvernement par les formations libérales et par le FDF et la Volksunie, l'était aussi et surtout à notre État et à tous les citoyens. Les partis de la majorité et le gouvernement l'ont bien compris. C'est ainsi que nous avons pu travailler ensemble.

Cela dit, au moment où nous abordons la finalisation parlementaire de ces réformes, je formule le vœu que toutes les formations politiques démocratiques, sans exclusive, et pas seulement les huit formations qui ont été associées au débat, combinent leurs efforts pour réconcilier nos institutions et la population. Je voudrais également que nous soyons attentifs à écouter ceux à qui ces réformes s'adressent. Je ne doute pas que dans les semaines à venir, de nombreuses critiques seront émises mais aussi des conseils positifs, des remarques dont nous devons entendre le message. Notre débat parlementaire ne doit pas devenir celui d'une chambre d'entérinement. En tant que parlementaires, nous devons exercer notre rôle de manière critique en vue non pas de freiner le travail, mais d'améliorer si possible les options qui nous ont été présentées.

Monsieur le président, à des années d'immobilisme insupportable et incompréhensible en matière de politique de justice et de sécurité ont succédé trois semaines d'espérance et d'optimisme. La population de ce pays n'a pas à être déçue. Le mouvement rénovateur et réformateur tant attendu est enfin en marche. Cette victoire de la démocratie repose sur un principe essentiel dont l'accord intervenu vient de consacrer le renouveau dans ce pays: la responsabilité. L'indispensable rétablissement de la confiance populaire dans les institutions politiques, judiciaires ou autres de notre pays passait par ce renouveau. Je me plais à souligner que le sens des responsabilités politiques et morales dont les mandataires élus sont redevables envers tous leurs concitoyens a prévalu à tous les

niveaux. La majorité et le gouvernement ont pris leurs responsabilités en infléchissant leur ligne habituelle de conduite pour l'orienter vers l'essentiel; des partis politiques démocratiques de l'opposition ont pris leurs responsabilités en rejetant les faux-fuyants partisans pour ne prendre en compte que l'intérêt du citoyen et de l'État. Dès demain, dans cette assemblée, je voudrais vous assurer que des parlementaires attentifs et consciencieux prendront le relais avec la même détermination. J'en prends solennellement l'engagement au nom du groupe PRL-FDF.

À cette condition, tous ensemble, nous aurons fait en sorte que, d'une épreuve pénible et traumatisante vécue par notre pays, la démocratie puisse finalement sortir grandie. (*Applaudissements.*)

M. le président. — La parole est à Mme Milquet.

Mme Milquet (PSC). — Monsieur le président, l'accord intervenu le week-end dernier entre les partis de la majorité et de l'opposition concernant deux piliers fondamentaux de notre démocratie, c'est-à-dire la justice et la police, peut être qualifié d'historique à plusieurs égards.

Historique, selon nous, parce qu'il donne une réponse concrète et d'envergure aux dysfonctionnements découverts ces deux dernières années et aux attentes légitimes de la population désireuse d'avoir une police et une justice qui fonctionnent bien.

Historique aussi car il a permis une large discussion constructive entre la majorité et l'opposition, laissant ainsi de côté les habituels jeux politiques pour laisser place à la recherche d'un véritable consensus soucieux des attentes des citoyens mais aussi et surtout de l'efficacité et de la rapidité des appareils judiciaire et policier.

Pendant les discussions, nous n'avions pas huit délégations de partis exigeant un donnant, donnant, des délégations enfermées dans des visions idéologiques relativement rigides mais, au contraire, des gestionnaires de l'État, conscients des contraintes et prenant leurs responsabilités pour élaborer une réforme opportune pour la Belgique.

Historique enfin, car les réformes proposées sont audacieuses, novatrices et exigeront de chacun — acteurs politiques, magistrats, policiers et citoyens — un changement profond de mentalité et du mode de fonctionnement qui a été le leur pendant plusieurs années de même qu'une rupture assez radicale avec des pensées relativement corporatistes.

Enfin, cet accord est historique car c'est l'État fédéral dans ses fonctions régaliennes essentielles qui en sort profondément renforcé, et cette symbolique est importante tant pour nous que pour les citoyens.

Le PSC est heureux d'avoir pu contribuer très activement au résultat de cette réforme puisque, bien avant les négociations de ces deux dernières semaines, soit dès l'été 1996, il avait proposé des réponses très concrètes aux dysfonctionnements constatés. Ainsi, en matière de restructuration des services de police, dès mai 1997, il proposait, dans une note structurée d'une cinquantaine de pages, un projet affiné qui se retrouve en tous points dans l'accord et il avait participé activement au rapport de la commission de l'Intérieur du Sénat dont les conclusions sont également largement reprises dans l'accord intervenu. Enfin, en matière de justice, tant à la Chambre qu'au Sénat, plusieurs parlementaires se sont montrés très actifs au sein des commissions d'enquête parlementaires et des autres commissions et ont déposé de nombreuses propositions de loi dont l'objectif est également repris dans l'accord.

En matière de police, nous souhaitons rappeler qu'il est impératif de ne pas se focaliser exclusivement sur des questions de structure et qu'à l'occasion des futures discussions, nous ne pourrions faire l'économie d'un débat sur les objectifs à assigner à une organisation policière moderne. La structure est en définitive secondaire et ne constitue qu'un moyen pour atteindre les buts assignés.

Dans ce débat où chacun s'accorde à dire qu'il est nécessaire que notre police soit efficace, contrôlée démocratiquement, qu'elle collabore et échange l'information, il nous apparaît essentiel de rappeler les principes de base de l'action policière qui conditionnent les réformes nécessaires à mettre sur pied.

Premier principe, la confiance des citoyens. Si l'on veut renverser la logique et partir du citoyen, il faut estimer que toute organisation policière doit être basée sur la confiance des citoyens.

Si la structure de la police et les méthodes ne sont ni acceptées, ni débattues démocratiquement, ni légitimées, on crée un corps extérieur étranger, peu crédible et, surtout, peu susceptible d'adhésion.

Le deuxième principe est de disposer d'une police de proximité qui est, selon nous, la meilleure garantie d'obtenir cette confiance. Celle-ci permet en effet à la police et à la population de coopérer étroitement afin d'éviter le sentiment d'insécurité. C'est pour cette raison que nous nous sommes toujours battus et continuerons à nous battre pour une police locale forte sous l'autorité du bourgmestre qui exécute principalement des tâches de police de base, administratives et judiciaires en étroite collaboration et sous l'autorité du pouvoir judiciaire. Dès lors, l'intégration des brigades de gendarmerie et des polices communales au sein des Z.I.P. s'imposait.

Si l'on veut assurer la sécurité et favoriser le sentiment de sécurité et d'accessibilité, il est indispensable que la police soit organisée formellement à un niveau se rapprochant le plus possible de la population pour vivre les problèmes locaux, les connaître et y remédier.

Aussi, nous nous réjouissons de ce qu'il y ait été expressément prévu que les missions fédérales à exercer au niveau local ne pouvaient mettre à mal les missions locales et que chaque commune devait garder une implantation policière locale de relative importance.

Troisième principe, le respect de l'autonomie communale. Notre choix de principe de la police de proximité comme fil conducteur de base pour définir le contenu de l'action policière impliquait de développer la police sur le plan local. Pour que l'organisation policière soit démocratique et efficace, il fallait satisfaire à l'exigence d'une décentralisation poussée.

En raison des spécificités et des attentes de la population locale, ainsi que des traditions liées à une psychologie belge fortement attachée à l'autonomie communale, toute structure policière devait être basée sur une police locale, contrôlée démocratiquement par les conseils communaux et dirigée par un bourgmestre exerçant son action selon les directives établies dans le plan zonal de sécurité. En cela, notre projet de réforme respecte l'autonomie communale tout en créant des ponts avec la police fédérale.

Quatrièmement, la transparence doit aussi figurer au nombre des principes fondamentaux de l'action policière; c'est une condition indispensable à son efficacité, à sa légalité et à son contrôle démocratique.

À ce titre, plusieurs instruments que nous avons exigés figurent dans l'accord.

Tout d'abord, une inspection générale indépendante sous l'autorité des deux ministres contrôlera la police nationale et la police locale, effectuera des audits réguliers au sein des corps et, le cas échéant, pourra rendre ces rapports publics.

Par ailleurs, la mise sur pied de plans nationaux et zonaux de sécurité qui spécifient les objectifs et priorités qui doivent légitimer l'action policière et qui permettront un contrôle permanent efficace de celle-ci, ainsi qu'un débat démocratique tant au sein des conseils communaux, à l'occasion de la présentation de ces différents plans, qu'au niveau du Parlement, lors de la présentation du plan fédéral par les ministres concernés.

Enfin, le renforcement des pouvoirs du Comité P.

Cinquième principe: la nécessité d'une police de seconde ligne fédérale. Au-delà de la structure locale, une police spécialisée de deuxième ligne est nécessaire pour assurer complémentirement le traitement approfondi des faits, phénomènes complexes, ainsi que la continuation des interventions en première ligne qui requièrent des compétences, des moyens, des méthodes ou des effectifs spécifiques plus importants, ainsi que le soutien logistique spécialisé.

Sixièmement, nous insistons ici sur le principe de responsabilité et de direction claire et de répartition claire des différentes missions tant entre la police locale, que la police fédérale qu'entre les différentes directions de la police fédérale. Ainsi, dans la réforme policière, aucune équivoque ne peut exister entre les rôles des différentes autorités hiérarchiques et fonctionnelles exercées sur les corps de police, ni entre la spécificité des missions tant de la police administrative que judiciaire, ni entre les spécificités tant de la police locale que de la police fédérale.

Ainsi, nous rappelons notre combat et notre attachement à sauvegarder une autonomie spécifique de la direction de la police judiciaire qui doit opérer sous l'autorité directe du pouvoir judiciaire, et donc du parquet fédéral, et l'existence de possibilités de recours et d'arbitrages en cas de conflits entre des demandes concurrentes venant des autorités judiciaires ou entre des attentes différentes venant de directions différentes au sein de la police fédérale.

Les autorités responsables de la politique générale et de son suivi au niveau des structures policières doivent être le ministre de la Justice pour les missions de police judiciaire et le ministre de l'Intérieur pour les missions de police administrative.

Un des points essentiels de cette réforme est de sauvegarder cet équilibre entre les missions des deux ministres concernés.

Septième point essentiel: le renforcement des collaborations devra aussi figurer au nombre des principes de bonne action policière. À ce titre, de nombreux lieux de concertation existeront entre les agents de la police locale et de la police fédérale. La concertation doit avoir lieu tant au niveau local qu'au niveau de la circonscription, tant au niveau des missions de police administrative que judiciaire. Ce faisant, l'on permettra à la fois la circulation adéquate de l'information, une synergie et une coordination suffisantes des actions et l'élaboration d'une véritable politique de sécurité au niveau fédéral et local.

Par ailleurs, ces lieux de concertation devront être l'endroit où les besoins de sécurité collectifs et individuels fédéraux et les besoins de lutte contre la criminalité se rencontreront, ainsi que les besoins à la fois locaux et fédéraux.

De plus, comme l'accord le prévoit d'ailleurs à notre demande, l'existence d'agents de liaison est nécessaire afin de faciliter la coordination des missions de police judiciaire entre, d'une part, le niveau fédéral et, d'autre part, le niveau local.

Huitième point essentiel d'une action policière efficace et d'envergure: l'intégration. L'accord prévoit une police intégrée à deux niveaux, basée sur des éléments d'intégration indispensables: une formation identique pour l'ensemble des agents; un statut unique pour l'ensemble des agents et un droit disciplinaire identique; une centralisation de l'information; un seul organe d'appui et de coordination au niveau fédéral; un seul service d'inspection; une coordination constante entre la police locale et la police fédérale; une mobilité constante qui cassera l'esprit de corps; l'existence du Conseil fédéral de police chargé de veiller à la cohérence globale du système.

Neuvième principe: la centralisation de l'information. Un point essentiel de cette réforme sera de prévoir une centralisation optimale de toute l'information puisque l'efficacité de l'action policière dépend principalement d'un bon échange d'informations entre services de police locale et fédérale.

C'est ainsi que nous ne pouvons que nous réjouir de l'accord intervenu sur ce point lors des négociations. Cette gestion de l'information reposera sur l'obligation absolue d'information des services de police à l'égard du procureur du Roi et du juge d'instruction. L'accord offre des garanties pour qu'une circulation maximale et structurée des informations puisse être organisée.

En outre, nous ne pouvons que nous réjouir de l'existence de l'organe de contrôle que nous avons demandé à plusieurs reprises. Il sera présidé par un magistrat et sera chargé de contrôler le respect des règles d'accès et la transmission des données et informations à ces banques. Nous sommes également heureux d'avoir

pu obtenir que le magistrat détaché du parquet fédéral gère effectivement, au sein de la direction de la police judiciaire, toutes les informations douces et sensibles.

En conclusion, je dirai à propos de la réforme de la police que le modèle qui nous est proposé est à la fois équilibré et efficace. Il permet d'allier les principes d'efficacité qui exigent une intégration terriblement poussée et des collaborations fortes, le respect de l'autonomie communale et les spécificités de la demande locale. Il permet l'existence non pas d'une seule police, mais bien de pouvoirs déconcentrés et autonomes susceptibles d'exercer de meilleurs contre-pouvoirs en matière policière.

Cette réforme permet, outre tous les principes que je viens d'évoquer, d'allier celui du respect du pouvoir de contrôle des autorités judiciaires ainsi que le respect de la spécificité des missions de police judiciaire par rapport à celles de la police administrative.

Le premier volet de cette réforme présente une série d'acquis, de garanties et de principes que nous avons réclamés à plusieurs reprises. Nous les voyons maintenant consacrés et nous nous réjouissons de voir qu'ils figurent dès à présent dans les textes. Nous sommes donc heureux de l'accord intervenu en matière de police.

J'évoquerai maintenant les accords intervenus en matière de justice. Il s'agit de celui des trois pouvoirs qui avait le moins évolué au cours de ce siècle. On sait qu'il ne s'était pas suffisamment adapté à l'évolution de la société, aux attentes et aux besoins des citoyens. Paradoxalement, la justice n'a jamais été autant sollicitée par les citoyens. Les événements tragiques de 1996 ont constitué un premier électrochoc et ont suscité une première crise de confiance à l'égard du pouvoir judiciaire. Le malaise latent qui régnait au sein de l'institution judiciaire est apparu au grand jour et a fortement ébranlé les citoyens depuis plusieurs mois. Le monde politique a compris qu'il était impérieux de transformer la justice en une justice plus humaine, plus efficace, plus rapide et plus accessible. Certaines réformes avaient déjà été réalisées. Je citerai par exemple la loi Franchimont, les projets de loi déjà adoptés en matière de libération conditionnelle et l'existence du Centre pour enfants disparus. Il a fallu, et c'est regrettable, un deuxième électrochoc — à savoir l'évasion spectaculaire de Marc Dutroux — pour que le monde politique s'accorde sur les points essentiels et prenne conscience avec une acuité renforcée de l'urgence de la modernisation en profondeur de la justice.

L'accord historique auquel les huit partis de la majorité et de l'opposition ont souscrit, constitue sans doute la plus grande réforme que la justice ait connue depuis longtemps. Nous ne pouvons que nous en réjouir. Le PSC ne peut se déclarer que satisfait et enthousiaste à l'égard de cet accord, et ce d'autant plus qu'il reprend la plupart des réformes que le PSC avait réclamées dès novembre 1996 lors du Conseil général qu'il avait organisé.

Je ne reprendrai pas ici l'ensemble de l'accord concernant la réorganisation de la justice. Je ne puis en tout cas que me réjouir qu'après deux ans de réformes ponctuelles d'importance, nous ayons maintenant enfin engrangé une réforme structurelle essentielle qui nous manquait encore. En effet, nous n'avions pas encore touché à la structure judiciaire tant en ce qui concerne l'existence d'un parquet fédéral qu'en ce qui concerne la mobilité et le statut des magistrats ou encore la tendance vers un tribunal d'arrondissement. Cet accord permet de toucher enfin à la structure du pouvoir judiciaire. Il me paraît également important que les réformes de la justice et des services policiers se fassent de manière concomitante. Selon moi, nous aurions commis une erreur si nous avions limité la réforme à un seul des deux volets.

La création du Conseil supérieur de la justice me paraît un point essentiel et il sera sans doute retenu comme l'élément marquant de cet accord. En 1960, la création d'un Conseil supérieur de la justice avait déjà été évoquée et avait même été concrétisée dans plusieurs propositions de loi. Aujourd'hui, nous avons enfin décidé de le mettre sur pied. Ce conseil supérieur dont la composition sera mixte devra d'abord garantir l'objectivation des nominations et des promotions. Cette objectivation était devenue une nécessité dans ce pays depuis plusieurs années et elle nous paraît donc essentielle et fondamentale si l'on veut une magistrature de qualité. Dorénavant, seuls les critères de compétences et

d'expérience professionnelle seront déterminants pour ces nominations et promotions. Mais une magistrature de qualité implique également une responsabilisation des chefs de corps, responsabilisation que le PSC avait demandée et qui est désormais acquise, notamment par l'introduction des mandats à durée déterminée.

En outre, les chefs de corps devront, au moment où ils postulent, déposer un plan d'action sur la manière dont ils envisagent l'exercice de leur fonction. Je pense qu'il s'agit là d'une mesure heureuse qu'il faudrait étendre à tous les services de la fonction publique.

La responsabilisation des chefs de corps est indispensable si l'on veut dynamiser la magistrature et y introduire ce qui lui faisait en quelque sorte défaut jusqu'à présent, à savoir une véritable culture d'entreprise.

Une deuxième fonction essentielle du Conseil supérieur de la justice consistera à exercer un contrôle externe sur le fonctionnement de l'organisation judiciaire, contrôle qui n'existait pas jusqu'à présent.

Le pouvoir judiciaire ne peut continuer à être un pouvoir enfermé dans sa tour d'ivoire. S'il doit être indépendant pour rendre le droit, ce qui est une garantie essentielle d'une démocratie, il ne peut être indépendant dans son fonctionnement et doit rendre des comptes aux citoyens et se soumettre à un contrôle externe d'importance. Aussi, dans le respect de son indépendance, il devra d'ailleurs expressément consacrée par la Constitution, il devra accepter de se soumettre, comme d'autres services publics, au contrôle externe.

À l'heure où la fonction de médiateur est instaurée dans les services publics, les justiciables doivent également pouvoir formuler des plaintes relatives aux dysfonctionnements du pouvoir judiciaire et à ses lenteurs. Aussi, il était important de concrétiser cet aspect des choses.

Nous avons obtenu une deuxième mesure importante, à savoir la restructuration verticale du ministère public. Il était nécessaire de revoir le rôle des procureurs généraux et il fallait absolument consacrer l'existence d'un parquet fédéral, comme le souhaitaient plusieurs commissions d'enquête. Compte tenu de l'évolution de la criminalité organisée, nous avons pris conscience de ces nécessités et nous avons obtenu une formule équilibrée qui préserve le rôle du Collège des procureurs généraux tout en créant un outil indispensable pour la coordination de la politique criminelle dans notre pays.

En outre l'idée d'obtenir un Conseil des procureurs du Roi, idée que nous avons déjà évoquée mais pour laquelle nous n'avions pas été suivis à l'époque, nous paraît intéressante dans la mesure où elle permettra d'établir le lien entre ceux qui gèrent concrètement la politique criminelle dans leur arrondissement et ceux qui prennent les décisions *in fine* en matière de politique criminelle fédérale.

Compte tenu du temps de parole limité qui nous est imparti, je ne compte pas m'attarder sur les autres points de cet accord relatifs à la justice. Je me limiterai à dire toute la satisfaction sincère de notre groupe d'avoir pu non seulement participer à l'élaboration de cet accord mais aussi donner un signe fort aux citoyens en obtenant une réforme structurelle d'envergure tant en matière de police que de justice. Cette réforme redore le blason de la politique au sens noble du terme, car il y a en effet une certaine noblesse à faire de la politique, surtout quand on dépasse le clivage majorité-opposition, ce dont je remercie d'ailleurs l'opposition. Nous vivons un grand jour pour la Belgique et nous nous réjouissons de participer activement aux différents débats qui auront lieu dans les assemblées de notre pays. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, in de eerste plaats wil ik het hebben over de samenstelling van de groep die aan het Octopusoverleg heeft deelgenomen.

Bij de Volksunie heerste verwondering en bij sommigen zelfs ontsteltenis over het feit dat wij opnieuw aan een Belgische onderhandelingsstafel zaten. Dit was geleden van 1993, bij het tot stand komen van het Sint-Michielsakkoord. Ondertussen is er zowel in het land als in onze partij heel wat gebeurd. Op congressen, in

conventies en op partijraden werd duidelijk afstand genomen van het Belgische model. Wij geloven niet meer in België en schreven het af als ondemocratisch en onwerkbaar. Op ons democratiecongres van vorig jaar luidde onze slogan: «Het is ofwel België ofwel democratie.» Zelfs Hugo Schiltz, een van de meest rationele van onze partij, verklaarde in een opiniestuk in *De Standaard* van 27 april 1998 dat de existentiële en onontkoombare vraag rijst of er in een Belgisch kader nog een voldoende ruime basisconsensus kan zijn. Door de uiteenlopende visies van Vlamingen en Franstaligen ligt de onmacht van het Belgisch systeem open en bloot op nagenoeg alle domeinen van het openbaar beleid. Het beleid van politie en justitie is hiervan een illustratie.

De Volksunie nam nu dus toch deel aan een Belgische poging tot consensus over de hervorming van politie en justitie. Ik begrijp de heer Erdman, die de positieve en negatieve punten niet wil opsommen. De Volksunie, die niet tot de meerderheid behoort, moet ten minste toch een verantwoording geven voor deze paradox, voor het feit dat zij uiteindelijk toch aan het overleg heeft deelgenomen en daarover blijkbaar ook heel enthousiast is.

Inhoudelijk liggen de teksten van het oppositiefrent, die in het Octopusoverleg zijn aanvaard, volledig in de lijn van het VU-programma zoals het enkele maanden geleden op het congres over democratie werd goedgekeurd. Tijdens de besprekingen van de komende maanden zullen wij ruimschoots de gelegenheid krijgen uit te weiden over de teksten met betrekking tot de reorganisatie van de politie, de oprichting van de Hoge Raad voor de Justitie en de gerechtelijke hervormingen. Ook op structureel vlak komen wij als een federalistische partij, zeker aan onze trekken.

De politie krijgt een lokale en een federale poot, weliswaar met functionele verbindingslijnen, maar zonder verticaal hiërarchische band. De Belgisch-unitaristische regeringsvoorstellen over een nationale politie die zowel federaal als lokaal actief zou zijn, worden weggeveegd. In de plaats daarvan wordt het lokale politieniveau versterkt, wat ons wantrouwen gedeeltelijk heeft weggenomen. De lokale politie sluit dichter aan bij het regionale niveau. Binnenkort zal ongetwijfeld ook de organieke wetgeving op de lokale besturen — provincies en gemeenten — worden overgedragen.

Ook op het gebied van de financiering zetten wij een grote stap vooruit. De ondersteuning van de politiediensten zal beter worden geobjectiveerd, wat een einde zal maken aan de scheeftrekkingen uit het verleden. Dat een aantal potentaten in Brussel nu toch de steven wenden, zal daar ongetwijfeld niet vreemd aan geweest zijn. Wij verheugen ons overigens over deze koerswijziging want het feit dat Brussel niet volwaardig betrokken was, vormde inderdaad een van de zwakheden van het akkoord.

De Hoge Raad voor de Justitie, als toekomstige waarborg voor de controle op en de depolitisering van de magistratuur, zal bestaan uit een Nederlandstalig en een Franstalig college, elk met een eigen werking en een eigen dynamiek. Per gemeenschap zal een magistratenschool worden opgericht. Wij kunnen op dit moment nog niet voorspellen tot welke situaties dit zal leiden. Voornamelijk in het Nederlandstalig magistratenkader heerst grote bezorgdheid omdat gevreesd wordt dat de Franstalige collega's niet meer op de hoogte zullen zijn van onder meer Nederlandstalige bijdragen in de rechtsliteratuur. Ook binnen de Nederlandstalige groep verzwakt echter de kennis van het Frans. De oprichting van magistratenscholen op het niveau van de gemeenschappen zal ons wel dichter brengen bij de splitsing van Justitie en dat is hoe dan ook het streefdoel van onze partij.

Confederaal strategisch zijn de voorstellen van het Octopusoverleg een stap vooruit en in die zin paste het Belgisch overleg in de afbouw van België. De deelname van de VU aan het overleg is alleen daardoor al verantwoord. Uiteraard is daarnaast ook het inhoudelijk aspect belangrijk, maar het is toch mede in de Confederale context dat de Volksunie het resultaat van het Octopusoverleg met een zeer grote meerderheid heeft aanvaard op het bijzonder partijcongres afgelopen maandag. Wij hebben daar ook de wens uitgedrukt dat de minister van Binnenlandse Zaken een duidelijk initiatief zou nemen voor het opstarten van onderhandelingen over de oprichting van een IPZ-structuur in het Brussels Gewest en dat aan andere maatregelen moest worden gedacht, indien hij daarin niet mocht slagen. Uit wat wij intussen hebben vernomen, is een en ander wellicht niet meer nodig.

Wij willen er de nadruk op leggen dat een volwaardig parlementair debat mogelijk moet zijn. Ook indien dit snel moet gebeuren, en wij steunen de resolutie volledig in die optiek, moet het mogelijk zijn in een parlementair debat de wetsvoorstellen te toetsen.

Als besluit wil ik opmerken dat met de uitvoering van dit akkoord een historische stap is gezet die de hele bevolking ten goede komt. Daarom steunt de VU het Octopusakkoord en zullen wij straks ook de resolutie goedkeuren, maar, ik zeg het nogmaals, steeds met de nadruk op het respect voor het parlementair debat. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, het akkoord dat tijdens het Octopusoverleg tot stand kwam, kunnen wij niet in zijn geheel goedkeuren. Wij kunnen daarom evenmin de resolutie goedkeuren. Dat in de slotzin van de resolutie de Senaat zich er bovendien toe verbindt de wetsvoorstellen die de hervorming een wettelijke basis moeten geven, zo snel mogelijk goed te keuren, is een tweede reden waarom wij de resolutie niet kunnen goedkeuren.

Dat de voorstellen zo snel mogelijk worden ingediend, zou voor ons geen reden zijn tot verzet, maar die verbintenis wordt niet in de resolutie vermeld. Het kan echter niet de bedoeling zijn dat wij de ingediende teksten klakkeloos goedkeuren, vooral niet omdat het akkoord ons over een heel aantal punten in het ongewisse laat.

De heer Erdman heeft mij reeds verweten dat ik mij aan detailkritiek begeef. Daarmee tracht hij misschien aan te tonen dat hij in de toekomst kan kijken en reeds kan voorspellen wat ik nu pas zal verklaren.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer Boutmans, u hebt dat zelf overvloedig in de openbaarheid gebracht.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, de kritiek die ik binnen de korte tijd die mij wordt toegemeten, wens te formuleren, betreft eerst en vooral de hoofdlijnen van het akkoord en verder de details die de heer Erdman hier zelf heeft aangehaald.

Wat de hervorming van de politiediensten betreft, kan ik kort zijn. Ik kan mij aansluiten bij de opmerkingen dienaangaande van de heer Daras. De politiehervorming zoals voorgesteld, is aanzienlijk beter dan wat enkele maanden geleden door de regering werd aangekondigd. Zij sluit trouwens nauw aan bij het verslag terzake dat door de commissie voor de Binnenlandse Aangelegenheden van de Senaat in de loop van vorig jaar werd opgesteld. Onze partij heeft zich bij de beginselen van dit rapport aangesloten, maar maakte wel voorbehoud bij de ingewikkelde structuur die was opgezet als compromis met de aanvankelijke voorstellen van de regering.

Dat het voorstel aanzienlijk beter is, belet echter niet dat wij toch nog een aantal belangrijke bedenkingen hebben. Zoals ik daarstraks heb gezegd, verwijs ik hiervoor naar de verklaring van collega Daras.

Ik kom zo tot het hoofdstuk Justitie. Niemand twijfelt aan het nut van de oprichting van de Hoge Raad voor de Justitie. Toch wil ik even beklemtonen dat de parlementaire werkzaamheden terzake al vrij ver waren opgeschoten en dat ook al voorstellen met betrekking tot de benoemingsprocedure werden geformuleerd. Ik begrijp dus niet waarom daarop zo uitvoerig moest worden teruggekomen buiten het Parlement. Het gedetailleerde akkoord dat nu voorligt, schenkt mij geen voldoening.

Ten eerste wordt er onvoldoende onderscheid gemaakt tussen het parket en de rechters. Vroeg of laat zal deze vervaging zuur opbreken. Rechters dienen onafhankelijk te zijn en parketmagistraten moeten op een onafhankelijke wijze een beleid uitvoeren. De onafhankelijkheid van de parketmagistraten is dan ook van een totaal andere orde dan de onafhankelijkheid van de rechters. De onafhankelijkheid van de rechters is een beginsel van het internationale volkenrecht. De onafhankelijkheid van parketmagistraten is niet op dezelfde wijze gedefinieerd en in heel wat landen

bestaan er zelfs geen parketmagistraten, omdat er eenvoudigweg ook geen parketten bestaan. Het akkoord vertrekt dus van een verkeerd uitgangspunt.

De magistratuur zal de helft van de leden van de Hoge Raad aanduiden in eigen rangen, de andere helft zal bestaan uit externe leden. De externe leden zouden de samenleving vertegenwoordigen en niet de politiek. Het is bij mijn weten toch steeds de bedoeling geweest dat de samenleving de externe controle zou uitoefenen. Volgens het akkoord zullen de externe leden hoogleraren in de rechten zijn, voorgedragen op een vrij onduidelijke wijze door de universiteiten. Het zullen tevens advocaten zijn en ook de advocatuur kan op verschillende manieren gestructureerd zijn. Als advocaat gaat de balie mij trouwens zeer ter harte. Als deze advocaten echter door de top van de advocatuur worden aangesteld, dan wordt alleszins aan de oorspronkelijke bedoeling voorbijgegaan. Ik neem nota van wat wordt gezegd, maar ik weet niet hoe het in de praktijk zal verlopen.

De heer Coveliers (VLD). — Om externen aan te wijzen, zijn er maar twee mogelijkheden. Ofwel worden ze voorgedragen en aangesteld door een verkozen orgaan, in casu de Senaat, ofwel gebeurt dit via een algemene verkiezing. Nu kan men wel een algemene verkiezing organiseren onder 2 000 magistraten, maar dat wordt veel moeilijker voor externen.

Vermits het alternatief dus inoperatief is, hebben wij geopteerd voor een voordracht door een verkozen orgaan met een heilboel waarborgen. Advocaten zullen dus ook via verkiezing moeten worden voorgedragen.

De heer Boutmans (Agalev). — Ik noteer deze aanvulling bij de tekst. Zelfs al worden de advocaten door hun orde verkozen, dan nog vind ik dat de samenleving niet kan worden vertegenwoordigd door advocaten, hoogleraren en deskundigen met tien jaar relevante beroepservaring. Waar is de vertegenwoordiging van het volk, van de mensen die justitie gebruiken? Waar is de vertegenwoordiging van al wie niet rechtstreeks bij justitie betrokken is? Dat is onze fundamentele kritiek en ik ben ervan overtuigd dat dit een ernstig tekort in het akkoord is.

De Hoge Raad voor de Justitie moet over bijna alles met een tweederde meerderheid beslissen. Dat zal in de praktijk bijzonder moeilijk zijn. De Hoge Raad heeft geen disciplinaire bevoegdheid. Ik weet wel dat het niet de bedoeling was, ook niet die van ons, de Hoge Raad te laten instaan voor de tucht, maar hij zou tenminste wel een injunctierecht mogen hebben.

De heer Erdman (SP). — Dat staat in de tekst.

De heer Boutmans (Agalev). — Ik heb het niet gevonden, maar als men mij kan zeggen waar het staat, dan trek ik alvast deze kritiek in.

De heer Coveliers (VLD). — Ik zal het opzoeken.

De heer Boutmans (Agalev). — Ik zal met genoeg luisteren.

Slechts in uitzonderlijke gevallen heeft de Hoge Raad voor de Justitie de bevoegdheid zelf onderzoek te doen. Normaal moet hij het onderzoek door de korpsversterker laten voeren. Dit is een bijzonder zware afzwakking van de externe controle. Men kan rekening houden met alle mogelijke lange tenen en gevoeligheden en streven naar een compromis, maar het gaat toch duidelijk om externe controle. Indien de Hoge Raad voor de helft bestaat uit internen en voor de andere helft uit externen die nauw met de internen verbonden zijn en hij zijn controlebevoegdheid moet delegeren naar de korpschef, dan krijgen we toch wel een zeer zwak systeem.

De heer Coveliers (VLD). — Op pagina 29, punt 4.4, litera a lees ik: «Elk AOC is bevoegd voor: het ontvangen en het opvolgen van klachten over de werking van de rechterlijke organisatie; opvolging houdt het recht in desgevallend klachten over te maken aan de bevoegde overheden evenals om op de hoogte gesteld te worden van het gevolg dat door de bevoegde overheden aan de klacht is gegeven.» Dit impliceert dat men aan het tuchtorgaan klachten kan doorgeven.

De heer Boutmans (Agalev). — Die implicatie staat niet in de tekst en behoort bovendien niet tot het injunctierecht. Het doorgeven van een klacht is geen injunctie.

De heer Erdman (SP). — Vóór dit debat heb ik de heer Boutmans reeds verweten dat hij in detailisme vervalt. Waarschijnlijk kan hij moeilijk het globale akkoord zomaar goedkeuren. Dat wil ik aannemen, maar laten we dan de details bekijken op het ogenblik dat de teksten zijn ingediend. Ik kan verzekeren dat iedereen die rond de tafel zat, even bekommerd was als hij over de punten die hij nu aanhaalt. Als hij denkt dat we ze zomaar van tafel hebben geveegd, dan kent hij ons niet of wil hij naar buiten toe aan «overbieding» doen.

De voorzitter. — Ik stel voor dat u de heer Boutmans niet meer te veel onderbreekt, want ik wilde hem net vragen te besluiten.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, ik heb geen probleem met de opmerking van de heer Coveliers. Ik heb de teksten goed gelezen en stel vast dat hij allerlei zeer welgekomen toelichtingen geeft, die echter niet in de tekst staan.

Wat betreft de algemene hervorming van de Justitie en de nieuwe gerechtelijke organisatie, vinden wij het federale parket een zeer goede zaak. De heer Coveliers zal het met mij weer wel niet eens zijn dat de bevoegdheid ervan veel te vaag omschreven is. Het is helemaal niet duidelijk welke de banden zijn met het internationale niveau en hoe het de georganiseerde criminaliteit moet bestrijden. Bovenal ontbreekt de verwijzing naar de grootschalige fraude. Dat is een politieke keuze en de heer Coveliers weet maar al te goed wie hiervoor verantwoordelijk is, namelijk zijn fractie.

De heer Coveliers (VLD). — De heer Boutmans maakt hier andermaal een ernstige fout. Het akkoord bevat wat de bevoegdheid van het federale parket betreft een uitdrukkelijke verwijzing naar het verslag van de parlementaire commissie door onderzoek naar de Georganiseerde Criminaliteit van de Senaat. Ik heb dat hier bij me ik kan daaruit ook citeren. Het is onder meer de VLD die geëist heeft dat dit in het akkoord werd opgenomen.

De heer Boutmans (Agalev). — Dat staat helemaal niet in de tekst van het akkoord. Ik zal de heer Coveliers later pakken op deze woorden.

De voorzitter. — Mijnheer Boutmans, mag ik u nogmaals vragen uw uiteenzetting te beëindigen.

De heer Boutmans. — Ik heb de kritieken van de Agalev-fractie aan iedereen bezorgd. Ik hoop dat zij in de toekomst nog ter sprake zullen komen. Iedereen is het er trouwens over eens dat de teksten van de overeenkomst op zeer vele punten onvolmaakt zijn en nog moeten worden uitgewerkt. Wij zullen daaraan met overtuiging meewerken. Jammer genoeg zijn er nu reeds zeer bekritiseerbare opties vastgelegd. Dat betreurt ik. (*Applaus.*)

M. le président. — La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Monsieur le président, le groupe socialiste du Sénat tient à exprimer sa satisfaction à l'égard de l'accord intervenu qui est conforme aux travaux de notre commission et au rapport de nos collègues Caluwé et Happart.

Pour le PS, l'établissement au niveau local d'une police forte sous l'autorité renforcée des bourgmestres constitue le contre-poids démocratique indispensable à l'intégration des polices à l'échelon fédéral.

Il s'agit donc pour nous d'une bonne réforme susceptible de changer les mentalités, d'accroître l'efficacité et d'adapter l'outil à la politique et aux besoins de la sécurité pour les prochaines décennies.

La nature du travail policier plaide pour que la structure policière soit fondée sur une police locale soumise aux autorités communales, elles-mêmes soumises au contrôle des citoyens.

La tâche première de la police est en effet de répondre aux besoins de sécurité d'une manière citoyenne, dans le respect des valeurs démocratiques. Pour nous, la fonction préventive, qui est le mieux exercée au niveau local, est fondamentale.

Il est vrai également que la réforme fédérale permet que les magistrats exercent en toute responsabilité la direction effective des enquêtes dans le respect des droits fondamentaux des individus. Il est important, à nos yeux, que la fonction d'information, clef d'une bonne police, soit soumise à des conditions d'utilisation respectueuses du cadre légal.

Conformément à ces principes, l'accord a résolument écarté le modèle de police unique. C'est dès lors une structure de police intégrée à deux niveaux, sans lien hiérarchique entre eux, qui s'est imposée comme la bonne solution. Tant au niveau local que fédéral, l'intégration se traduira par un regroupement des services au sein d'un même corps, ce qui permettra d'éviter les doubles emplois.

Je m'adresse ici plus particulièrement à M. Daras. Il me semble judicieux qu'un citoyen qui n'est pas satisfait des services de la police ne puisse plus dorénavant s'adresser à la gendarmerie et vice versa. D'autres instances existent : l'inspection, le Comité P, etc.

Le recours possible à un autre corps induisait nécessairement une concurrence inadmissible sur le plan local, chacun profitant de l'occasion pour s'activer dans des proportions tout à fait anormales. Si l'on peut éviter cet écueil, tout le monde y gagnera en temps et en efficacité.

Nous sommes tout autant convaincus qu'un lien fonctionnel doit s'établir entre les polices locales et le niveau fédéral afin de garantir un service équivalent dans tout le pays — norme de service public — et d'assurer la cohérence de l'action policière.

L'élément clef pour nous est l'établissement progressif d'un statut unique pour tous les policiers. Nous y parviendrons, je crois, en instaurant une mobilité et une motivation pour chaque travailleur concerné.

L'élément de phasage et de progressivité est important pour l'efficacité de la réforme. Certes, celle-ci prendra du temps mais pour nous elle commence tout de suite et de façon parallèle aux niveaux fédéral et local. Il est hors de question qu'une seule procédure prenne le pas sur l'autre, sous peine de voir naître la démotivation chez certains acteurs de la sécurité, qui apparaîtraient ainsi comme des acteurs de second plan, ce qui n'est pas le cas. Sur le plan local, la réforme doit avancer parallèlement.

Il est également acquis que les procédures d'évaluation s'effectueront respectivement aux niveaux local et fédéral et seront chacune assortie d'un recours à l'inspection, mais aucun lien hiérarchique n'existera entre ces deux niveaux d'évaluation.

L'accord prévoit que les moyens actuellement alloués aux communes en matière de police seront complétés par une dotation fédérale couvrant la prise en charge des gendarmes transférés, en ce compris le personnel administratif et logistique, les frais de fonctionnement et les coûts de gestion. Nous y avons fait ajouter les bâtiments, car il s'agit évidemment d'une question pratique fondamentale.

Nous avons obtenu que les mandataires locaux soient associés à plusieurs niveaux de décision concernant les normes standard de fonctionnement, de personnel et d'équipement. Celles-ci sont fixées au niveau fédéral mais l'avis des techniciens locaux sera entendu par le biais d'un conseil consultatif des bourgmestres.

L'accord prévoit des normes budgétaires minimales qui doivent être déterminées dans chaque commune. En concertation avec les communes, l'autorité fédérale fixera le budget minimal que chaque commune devra, et c'est bien ainsi, consacrer à sa police. Il est vrai que pour les zones pluricommunales, dans lesquelles l'équilibre et le consensus seront sans doute plus difficilement atteints, il faudra s'assurer que chaque commune participe au financement de la police zonale.

Bien entendu, les régions sont associées à la tutelle, ce qui est normal, et des directives contraignantes pourront être adressées aux autorités locales afin que les missions relevant de la responsabilité du niveau fédéral soient assurées. En cas de carences du bourgmestre, la loi prévoiera que le ministre doit pouvoir les combler, mais dans le respect de l'esprit de la circulaire de 1987. Il nous semble important de ne pas faire des bonds qui soient antidémocratiques.

Il reste impératif que soient prévus des garde-fous en termes d'institutions et non de personnes bien entendu.

Nous avons voulu que les catégories de missions fédérales pour lesquelles la police zonale pourra être mise en branle soient définies dans la loi. Il ne pourra pas être question de lui faire exécuter des missions fédérales qui mettent en péril l'exécution des missions de police locale sous l'autorité du bourgmestre. Des quotas devraient être négociés en cette matière.

Même si la tutelle spécifique en matière de police vous est attribuée dans le projet, nous avons veillé à ce qu'elle soit limitée à la vérification du respect des normes standards et directives fédérales concernant la police. Ce n'est donc pas une tutelle générale, ni bien sûr une tutelle d'opportunité.

On peut aussi parler du commissaire coordinateur, personnage clé dans la façon dont les choses se réaliseront en pratique. Nous souhaitons qu'il soit efficace. Nous ne voulons pas que ce niveau disparaisse ni d'ailleurs qu'il joue un rôle excessif entre le niveau fédéral et le niveau local. La coordination est fondamentale. Il doit être capable de l'assurer. Mais notre accord prévoit également que les bourgmestres de plusieurs Z.I.P. puissent décider de confier une mission de coordination à un chef de corps local.

Lorsqu'on l'examine dans son ensemble, monsieur le vice-Premier ministre, l'accord semble bon et équilibré. Il donne peut-être plus de place à la fonction de proximité des polices mais cela répond je crois, à l'attente du citoyen.

Nous avons, en ce sens, instauré un Conseil national de police. Il comprendra des bourgmestres et il sera chargé, en particulier, d'évaluer le fonctionnement et l'organisation générale des corps. Il disposera du pouvoir d'alerter l'inspection générale. Cette dernière sera renforcée, ce qui est important pour nous.

Instauration d'un Conseil consultatif des bourgmestres et renforcement de la commission permanente de la police communale sont deux éléments complémentaires, qui nous paraissent positifs.

Monsieur le vice-Premier ministre, je souhaiterais conclure en m'adressant, à travers vous, aux gendarmes. Ils vivent aujourd'hui des moments de démotivation et d'interrogation et en quelque sorte de blues. J'aimerais leur demander de ne pas trop prêter l'oreille à ceux qui leur présenteront les bourgmestres comme des dictateurs ou des potentats. Nous, bourgmestres, craignons de perdre les meilleurs d'entre eux. Nous ferons avec eux une police efficace, comme nos citoyens l'espèrent, en bonne entente.

Les bons gendarmes, et il y en a beaucoup, accompliront un excellent travail de police, locale ou fédérale, à leur choix.

Je sais — et vous aussi — que d'excellents éléments de la gendarmerie opéreront pour une police locale. Ils auront un statut progressivement harmonisé, ce qui signifie pour bon nombre d'entre eux — principalement en ce qui concerne les gendarmes de base — un statut amélioré. Nous sommes prêts à collaborer à cette entreprise urgente. Nous souhaitons procéder à la comparaison des grilles d'harmonisation des grades afin que les gendarmes obtiennent rapidement des réponses aux questions qu'ils se posent. Les officiers occupant des fonctions dirigeantes de commandement général ou dans les unités ont pris publiquement une position loyale et constructive. En ce qui nous concerne, nous désirons être associés aux réunions et aux décisions pratiques afin de mener les étapes de la réforme de façon coordonnée sur les plans local et fédéral, de manière décidée mais sans précipitation.

Monsieur le vice-Premier ministre, le chantier auquel vous êtes confronté est considérable, mais plusieurs villes sont d'ores et déjà disposées à vous aider en testant un certain nombre d'éléments de cette réforme. En effet, en ce qui concerne le fonctionnement des futures polices, nous souhaitons mettre en avant notre souci de l'intérêt général.

En conclusion, monsieur le vice-Premier ministre, je dirai que nous serons à vos côtés pour permettre à cette réforme d'aboutir à bref délai. *(Applaudissements.)*

M. le président. — La parole est à M. Desmedt.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, j'ai souhaité intervenir brièvement dans ce débat afin de confirmer l'appui du FDF aux mesures proposées en vue de réformer la

justice et les polices à la suite des négociations menées entre le gouvernement et huit formations politiques de la majorité et de l'opposition. Bien que fédéré avec le PRL et formant avec lui un groupe parlementaire commun notamment au Sénat, le FDF a participé comme tel à ces négociations. Mon intervention se situe donc bien dans le cadre du groupe PRL-FDF et apporte le point de vue de la seconde composante de ce groupe.

En participant aux négociations récentes et en souscrivant à l'accord intervenu, nous avons conscience d'apporter notre concours à un grand effort de rénovation de notre appareil judiciaire et policier. Il faut sans doute regretter que cette réforme ne soit produite qu'après des événements indignes et qui ont profondément secoué le pays, mais l'essentiel est le résultat acquis. À cet égard — et je le dis, comme membre de l'opposition — il faut rendre hommage à la volonté d'aboutir du Premier ministre et à l'ouverture d'esprit dont le gouvernement a fait preuve durant les négociations, notamment en ce qui concerne la réforme des polices. C'est la conjonction de la bonne volonté de tous qui a permis d'arriver au résultat engrangé.

En ce qui concerne la réforme des polices, il est évident que le paysage policier de la Belgique va être bouleversé. Aux trois grands corps de police que nous avions toujours connus, vont se substituer deux niveaux de polices intégrés : la police fédérale et les polices locales organisées sous forme de zones interpolices. Une des premières conséquences de cette réforme est que nous ne devrions plus connaître les rivalités entre les différents corps dans le cadre des enquêtes judiciaires, rivalités qui ont été justement dénoncées par les commissions parlementaires d'enquête et qui ont abouti, notamment par le biais de rétention d'informations à des échecs scandaleux. L'autonomie des polices communales a été préservée et l'apport d'une partie de l'ancienne gendarmerie devrait renforcer leur capacité opérationnelle. Par ailleurs, les coordinations entre les niveaux local et fédéral ont été prévues de façon cohérente et sans aucun lien de subordination.

Au lendemain de la conclusion des accords, le problème de Bruxelles a été soulevé et il a été dit que pour la Région de Bruxelles, le statu quo était maintenu. Cette vision des choses provient évidemment de l'absence actuelle de Z.I.P. à Bruxelles. La rapidité avec laquelle les négociations ont été menées a empêché d'examiner cette situation particulière de la Région bruxelloise. Je ne souhaite nullement que les Bruxellois se singularisent de façon négative dans ce dossier et il faut dès lors trouver une solution intégrant la Région bruxelloise dans le processus des réformes policières. Il faut donc se réjouir de la volonté exprimée par le gouvernement bruxellois d'examiner la possibilité de la création de Z.I.P. à Bruxelles, étant entendu que cela ne devrait apporter aucune modification à l'équilibre actuel de la région et des communes qui la composent.

Dans le domaine de la justice, les réformes entreprises sont également considérables. La révision de l'article 151 de la Constitution et la création d'un Conseil supérieur de la justice permettront de poursuivre la mise en route d'une véritable objectivation des nominations et des promotions dans l'ordre judiciaire. Désormais des instances politiques ne seront plus chargées de proposer des candidatures pour d'importantes promotions, ce rôle étant assuré par le Conseil supérieur de la justice, composé de façon équilibrée et objective et qui devra justifier les choix.

Par ailleurs, ce Conseil jouera un véritable rôle de régulateur du fonctionnement de l'organisation judiciaire.

Nous devons nous réjouir du fait que le Sénat sera appelé à désigner les membres non magistrats de ce conseil.

La création d'un parquet fédéral, mesure que vient de préconiser la commission sénatoriale d'enquête sur la criminalité organisée, est également un acquis important. Il devra s'atteler à coordonner l'action des différents parquets et à mener la lutte contre la grande criminalité organisée. Il est particulièrement important que ce parquet disposera d'un procureur autonome plutôt que de voir cette fonction exercée à tour de rôle par les procureurs généraux.

La restructuration verticale du ministère public simplifiera le travail et représentera une économie de temps et d'énergie, tandis que la mobilité des magistrats permettra de mieux répondre aux besoins de la justice qui peuvent parfois évoluer selon les circonstances.

Nous avons à plusieurs reprises insisté pour obtenir la création de véritables tribunaux d'exécution des peines et nous nous réjouissons donc de la décision intervenue à cet égard.

La suppression des juridictions militaires qui ont trop souvent donné une image négative de notre justice devra être réalisée rapidement.

L'interdiction des mandats à temps est une des mesures les plus novatrices parmi celles qui sont prévues. Le système d'un mandat non renouvelable de sept ans a été retenu. Même si nous préférons un mandat renouvelable de cinq ans, nous souscrivons à l'accord intervenu sur ce point.

Le mandat à temps devrait donner une dimension plus large à la fonction de chef de corps, mais il pose aussi le problème fondamental de l'accueil que fera le monde judiciaire à ces réformes. À cet égard, nous avons déjà enregistré de nombreuses réactions positives, mais la haute magistrature semble, elle, se replier sur elle-même et il faut espérer qu'après un temps de réflexion bien compréhensible dans la perspective de réformes aussi profondes, elle apporte son concours loyal à la mise en application des législations que nous serons appelés à voter.

Monsieur le président, le FDF est très satisfait d'avoir participé à la conclusion des accords conduisant aux réformes indispensables de la justice et des polices.

C'est donc avec beaucoup de convictions qu'avec l'ensemble de mes collègues du groupe PRL-FDF, je voterai la motion qui nous est soumise. (*Applaudissements.*)

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Tobback.

De heer Tobback, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, ik zal kort gaan in verband met het voorstel van resolutie dat door verschillende senatoren werd ingediend. Hoewel de regering er niet in participeert zal ze alles in het werk stellen om de resolutie na de goedkeuring door de Senaat, zo snel mogelijk uit te voeren.

Selon moi, les textes devront être mis en œuvre le plus rapidement possible. Des délais seront néanmoins nécessaires en la matière. En effet, des lois et des textes réglementaires devront être élaborés. Bon nombre de lois organiques importantes devront également être modifiées. Par ailleurs, il conviendra de respecter un certain nombre de procédures syndicales et de demander des avis au Conseil d'État étant donné l'importance de la réforme envisagée. Le fait de procéder par le biais de propositions de loi ne signifie pas que nous devons renoncer aux avis du Conseil d'État. Par conséquent, même si nous voulons faire diligence, la procédure devra être respectée, non seulement par tradition, mais aussi parce qu'elle nous permettra de disposer d'avis importants, intéressants et instructifs.

Als minister van Binnenlandse Zaken, ook de minister van Justitie zal dat bevestigen, kan ik zeggen dat het absoluut noodzakelijk is dat er snel duidelijkheid komt en dat de vragen van het personeel worden beantwoord.

Volgens de eerste minister zal de hervorming 5 miljard frank per jaar kosten. Aangezien het niet de bedoeling is bijkomend personeel aan te werven of nieuwe gebouwen in gebruik te nemen zal die 5 miljard worden besteed aan de harmonisering van de statuten en de vergoedingen, wat voor het personeel toch een hele geruststelling moet zijn.

Wij hebben er alle belang bij snel tewerk te gaan, maar dat vergt, zoals door sommige senatoren werd beklemtoond, een grote inzet. Morgen reeds zal de regering een aantal maatregelen nemen om de voorbereiding optimaal te laten verlopen.

De heer Vandenberghe vergelijkt de premier met Leonardo Da Vinci. Ik heb hem dit compliment reeds overgemaakt. De eerste minister nam vanmorgen deel aan een colloquium over emotionele intelligentie. Men ziet hoe snel de dingen in ons land veranderen. Ik meen echter dat de vergelijking met Leonardo Da Vinci niet helemaal opgaat. Da Vinci voorzag immers een heleboel problemen die nog niet aan de orde waren. Daarvoor maakte hij plannen die nadien werden opgeborgen. Gelet op zijn grafisch

talent, zijn die schetsen later dan deel gaan uitmaken van de kunst. Wat wij op papier hebben gezet heeft niets met kunst te maken, het zijn praktische oplossingen.

Ik hoop van harte dat alle partijen hun medewerking zullen verlenen aan de realisatie van de plannen, ik richt mij ook tot de heren Boutmans en Daras die niet bij het overleg betrokken waren, en dat onze schetsen later niet zullen moeten worden ingekaderd. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt is de bespreking gesloten.

Plus personne ne demandant la parole, la discussion est close.

Ik heb twee opmerkingen met betrekking tot de Nederlandse tekst van de resolutie. Het gaat om technische correcties die echter niet zonder belang zijn.

Ten eerste, in de titel en in de tekst van de resolutie komen de woorden «gerechtelijke organisatie» voor. De correcte Nederlandse term is «rechterlijke organisatie».

Ten tweede, waar in de tekst staat: «Keurt de daarin voorgestelde hervormingen goed, met name...», moeten de woorden «met name» worden vervangen door het woord «namelijk». Deze correctie is van groot belang omdat een gelijkaardige vergissing in de Nederlandse Tweede Kamer aanleiding heeft gegeven tot een bitsig incident. Het bleek dat Hare Majesteit de Koningin in haar troonrede foutief de woorden «met name» heeft gebruikt. De minister-president werd hiervoor terecht gewezen door een aantal leden die met veel omhaal hebben bewezen dat «namelijk» de correcte term is.

Gaat de Senaat akkoord met deze tekstcorrecties ?

Le Sénat est-il d'accord ? (*Assentiment.*)

Het gecorrigeerde voorstel van resolutie luidt:

Voorstel van resolutie betreffende de hervorming van de politiediensten en van de rechterlijke organisatie

De Senaat,

Overwegende dat verschillende onderzoekscommissies van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van de Senaat voorstellen hebben geformuleerd tot hervorming van de politiediensten en van de rechterlijke organisatie;

Na kennis genomen te hebben van de drie documenten in bijlage bij deze resolutie (Stuk 1-994/2);

Keurt de daarin voorgestelde hervormingen goed, namelijk:

- 1° de reorganisatie van de politiediensten;
- 2° de oprichting van een Hoge Raad voor de Justitie;
- 3° de krachtlijnen inzake de hervorming van de rechterlijke organisatie;

Verbindt er zich toe de wetsvoorstellen die deze hervormingen een wettelijke basis moeten geven snel aan te nemen.

Proposition de résolution relative à la réforme des services de police et de l'organisation judiciaire

Le Sénat,

Considérant que plusieurs commissions d'enquête de la Chambre des représentants et du Sénat ont formulé des propositions relatives à la réforme des services de police et de l'organisation judiciaire;

Après avoir pris connaissance des trois documents joints à la présente résolution (doc. 1-994/2);

Approuve les réformes qui y sont proposées, à savoir:

- 1° la réorganisation des services de police;
- 2° la création d'un Conseil supérieur de la Justice;
- 3° les lignes de force de la réforme de l'organisation judiciaire;

S'engage à adopter rapidement les propositions de loi qui doivent donner une base légale à ces réformes.

De heren Boutmans en Jonckheer stellen volgend amendement voor:

« In de laatste zin van het bepalend gedeelte de woorden «aan te nemen» vervangen door de woorden «te bespreken.»

« Dans la dernière phrase du dispositif, remplacer le mot «adopter» par le mot «discuter.»

De heer Verreycken stelt volgend amendement voor:

« De laatste zin van het bepalend gedeelte doen luiden als volgt:

« Verbindt er zich toe de wetsvoorstellen en/of -ontwerpen die deze hervormingen een wettelijke grondslag moeten geven — indien neergelegd vóór 1 januari 1999 — onmiddellijk na de indiening ervan te bespreken.»

« Rédiger la dernière phrase du dispositif comme suit:

« S'engage à examiner immédiatement après leur dépôt — si celui-ci a eu lieu avant le 1er janvier 1999 — les propositions et/ou les projets de loi qui doivent donner une base légale à ces réformes.»

De aangehouden stemmingen en de stemming over het geheel van het voorstel van resolutie hebben later plaats.

Il sera procédé ultérieurement aux votes réservés ainsi qu'au vote sur l'ensemble de la proposition de résolution.

Dames en heren, onze agenda voor vanmorgen is afgewerkt.

Notre ordre du jour de ce matin est ainsi épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw deze namiddag om 15 uur.

Le Sénat se réunira cet après-midi à 15 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(De vergadering wordt gesloten om 12.55 uur.)

(La séance est levée à 12 h 55.)

SÉANCE DE L'APRÈS-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRÉSIDENTE DE M. SWAELEN, PRÉSIDENT VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER SWAELEN, VOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 05.
De vergadering wordt geopend om 15.05 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

Mme Thijs, pour raisons personnelles; MM. Ceder et Hazette, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Thijs, wegens persoonlijke aangelegenheden; de heren Ceder en Hazette, wegens andere plichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MEDEDELINGEN — COMMUNICATIONS

Arbitragehof — Cour d'arbitrage

De voorzitter. — Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van :

1. de beroepen tot vernietiging van het decreet van het Vlaamse Gewest van 15 juli 1997 houdende de regeling van de successietarieven tussen samenwonenden, ingesteld door A. Michaux e.a., door N. Segers e.a. en door de Ministerraad (rolnummers 1315, 1318, 1319 en 1320, samengevoegde zaken);

2. de beroepen tot vernietiging van de artikelen 2, 3, 5 en 6 van de wet van 10 december 1997 houdende verbod op de reclame voor tabaksproducten, ingesteld door de VZW RUMESM (rolnummers 1321 en 1322, samengevoegde zaken).

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. les recours en annulation du décret de la Région flamande du 15 juillet 1997 fixant les tarifs des droits de succession de personnes vivant ensemble maritalement, introduits par A. Michaux e.a., par N. Segers e.a. et par le Conseil des ministres (numéros du rôle 1315, 1318, 1319 et 1320, affaires jointes);

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1997-1998
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1997-1998

2. les recours en annulation des articles 2, 3, 5 et 6 de la loi du 10 décembre 1997 interdisant la publicité pour les produits du tabac, introduits par l'A.S.B.L. R.U.M.E.S.M. (numéros du rôle 1312 et 1322, affaires jointes).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van :

1. de prejudiciële vraag over artikel 37 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 4 maart 1991 betreffende hulpverlening aan de jeugd, gesteld door de Jeugdrechtbank te Luik (rolnummer 1331);

2. de prejudiciële vraag over artikel 394, § 1, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, gesteld door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Nijvel (rolnummer 1325).

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. la question préjudicielle concernant l'article 37 du décret de la Communauté française du 4 mars 1991 relatif à l'aide à la jeunesse, posée par le Tribunal de la jeunesse de Liège (numéro du rôle 1331);

2. la question préjudicielle relative à l'article 394, § 1er, du Code des impôts sur les revenus, posée par le Tribunal de première instance de Nivelles (numéro du rôle 1325).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van :

1. het arrest nr. 49/98, uitgesproken op 20 mei 1998, in zake de prejudiciële vraag over artikel 15 van de wet van 14 juli 1994 betreffende de financiering van het Instituut voor Veterinaire Keuring, gesteld door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Dendermonde (rolnummer 1081);

2. het arrest nr. 50/98, uitgesproken op 20 mei 1998, in zake de prejudiciële vraag betreffende artikel 62, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Antwerpen (rolnummer 1086);

3. het arrest nr. 51/98, uitgesproken op 20 mei 1998, in zake het beroep tot vernietiging van artikel 47, § 2, 38°, en § 3, van het decreet van het Vlaamse Gewest van 2 juli 1981 betreffende de voorkoming en het beheer van afvalstoffen, zoals gewijzigd bij de artikelen 40 en 41 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 20 december 1996 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1997, ingesteld door de gemeente Wemmel (rolnummer 1109);

4. het arrest nr. 52/98, uitgesproken op 20 mei 1998, in zake de prejudiciële vragen over :

— artikel 317 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, zoals aangevuld bij artikel 133 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII;

— de artikelen 133 en 148, 5°, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII;

— artikel 323, § 2, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap,

gesteld door de Raad van State (rolnummers 1131, 1132, 1133 en 1150);

5. het arrest nr. 53/98, uitgesproken op 20 mei 1998, in zake de prejudiciële vraag betreffende artikel 7bis van de jachtwet van 28 februari 1882, gesteld door de vrederechter van het kanton Quevaucamps (rolnummer 1154);

6. het arrest nr. 54/98, uitgesproken op 20 mei 1998, in zake de prejudiciële vraag betreffende artikel 332, vierde en vijfde lid, van het Burgerlijk Wetboek, gesteld door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Leuven (rolnummer 1161);

7. het arrest nr. 55/98, uitgesproken op 20 mei 1998, in zake de prejudiciële vraag betreffende artikel 9, derde lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, gesteld door de Raad van State (rolnummer 1187);

8. het arrest nr. 56/98, uitgesproken op 20 mei 1998, in zake de prejudiciële vragen over artikel 55, derde lid, van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, gesteld door het Hof van Beroep van Bergen (rolnummer 1188).

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. l'arrêt n° 49/98, rendu le 20 mai 1998, en cause la question préjudicielle concernant l'article 15 de la loi du 14 juillet 1994 relative au financement de l'Institut d'expertise vétérinaire, posée par le Tribunal de première instance de Termonde (numéro du rôle 1081);

2. l'arrêt n° 50/98, rendu le 20 mai 1998, en cause la question préjudicielle concernant l'article 362, alinéa 2, du Code civil, posée par le Tribunal de première instance d'Anvers (numéro du rôle 1086);

3. l'arrêt n° 51/98, rendu le 20 mai 1998, en cause le recours en annulation de l'article 47, § 2, 38°, et § 3, du décret de la Région flamande du 2 juillet 1981 relatif à la prévention et à la gestion des déchets, tel qu'il a été modifié par les articles 40 et 41 du décret de la Communauté flamande du 20 décembre 1996 contenant diverses mesures d'accompagnement du budget 1997, introduit par la commune de Wemmel (numéro du rôle 1109);

4. l'arrêt n° 52/98, rendu le 20 mai 1998, en cause les questions préjudicielles concernant :

— l'article 317 du décret de la Communauté flamande du 13 juillet 1994 relatif aux instituts supérieurs en Communauté flamande, complété par l'article 133 du décret de la Communauté flamande du 8 juillet 1996 relatif à l'enseignement VII;

— les articles 133 et 148, 5°, du décret de la Communauté flamande du 8 juillet 1996 relatif à l'enseignement VII;

— l'article 323, § 2, du décret de la Communauté flamande du 13 juillet 1994 relatif aux instituts supérieurs en Communauté flamande,

posées par le Conseil d'État (numéros du rôle 1131, 1132, 1133 et 1150);

5. l'arrêt n° 53/98, rendu le 20 mai 1998, en cause la question préjudicielle relative à l'article 7bis de la loi du 28 février 1882 sur la chasse, posée par le juge de paix du canton de Quevaucamps (numéro du rôle 1154);

6. l'arrêt n° 54/98, rendu le 20 mai 1998, en cause la question préjudicielle concernant l'article 332, alinéas 4 et 5, du Code civil, posée par le Tribunal de première instance de Louvain (numéro du rôle 1161);

7. l'arrêt n° 55/98, rendu le 20 mai 1998, en cause la question préjudicielle concernant l'article 19, alinéa 3, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, posée par le Conseil d'État (numéro du rôle 1187);

8. l'arrêt n° 56/98, rendu le 20 mai 1998, en cause les questions préjudicielles concernant l'article 55, alinéa 3, de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, posées par la Cour d'appel de Mons (numéro du rôle 1188).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Europees Parlement — Parlement européen

De voorzitter. — Bij brief van 12 mei 1998 heeft de voorzitter van het Europees Parlement aan de Senaat overgezonden :

a) een resolutie over de mededeling van de Commissie inzake het concurrentievermogen van de bouwnijverheid;

b) een resolutie over de mededeling van de Commissie over het concurrentievermogen van de Europese informatie- en communicatietechnologie (ICT) industrie;

c) een resolutie over het convergentieverslag van het Europees Monetair Instituut en het Commissie-document d.d. 25 maart 1998 getiteld «Euro 1999 — Verslag over de stand van de convergentie en bijbehorende aanbeveling met het oog op de overgang naar de derde fase van de Economische en Monetaire Unie»;

d) een resolutie over de mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's getiteld «Groei en werkgelegenheid in het op stabiliteit gerichte kader van de EMU — Overwegingen betreffende het economische beleid met het oog op de aanstaande vaststelling van de globale richtsnoeren voor 1998»;

aangenomen tijdens de vergaderperiode van 29 en 30 april 1998.

Par lettre du 12 mai 1998, le président du Parlement européen a transmis au Sénat :

a) une résolution sur la communication de la Commission sur la compétitivité de l'industrie de la construction;

b) une résolution sur la communication de la Commission sur la compétitivité des industries européennes liées aux technologies de l'information et des communications (T.I.C.);

c) une résolution sur le rapport sur la convergence de l'Institut monétaire européen et sur le document de la Commission «Euro 1999 — 25 mars 1998 — Rapport sur l'état de la convergence et recommandation associée en vue du passage à la troisième phase de l'Union économique et monétaire»;

d) une résolution sur la communication de la Commission au Conseil, au Parlement européen, au Comité économique et social et au Comité des régions «Croissance et emploi dans le cadre de stabilité de l'U.E.M. — Réflexions de politique économique en vue des grandes orientations de 1998»,

adoptées au cours de la période de session du 29 et 30 avril 1998.

— Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Envoi à la commission des Affaires étrangères.

Economische overheidsbedrijven

Entreprises publiques économiques

De voorzitter. — Met toepassing van artikel 27, § 3, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, heeft de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie, bij brief van 26 mei 1998, aan de voorzitter van de Senaat overgezonden, de jaarrekening over het boekjaar 1997 van het autonome overheidsbedrijf Belgacom, evenals een exemplaar van het jaarverslag en van het verslag van het College van commissarissen.

En application de l'article 27, § 3, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques, le vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications a transmis au président du Sénat, par lettre du 26 mai 1998, les comptes annuels de l'exercice 1997 de l'entreprise publique autonome Belgacom, ainsi qu'un exemplaire du rapport annuel et du rapport du Collège des commissaires.

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

WETSONTWERPEN — PROJETS DE LOI

Indiening — Dépôt

De voorzitter. — De regering heeft volgende wetsontwerpen ingediend :

1° Wetsontwerp houdende instemming met de aanvullende Overeenkomst ondertekend te Brussel op 6 maart 1995, tot wijziging van de Overeenkomst tussen België en Portugal tot het vermijden van dubbele belasting en tot regeling van sommige andere aangelegenheden inzake belastingen naar het inkomen, en van het slotprotocol, ondertekend te Brussel op 16 juli 1969.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

2° Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van Roemenië tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, gedaan te Brussel op 4 maart 1996.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

3° Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Mauritius tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Brussel op 4 juli 1995.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

4° Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Zuid-Afrika tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen, ondertekend te Pretoria op 1 februari 1995.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

5° Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Republiek Belarus tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en met het Protocol, ondertekend te Brussel op 7 maart 1995.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

6° Wetsontwerp houdende instemming met de Overeenkomst tussen Spanje en België tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan en het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen, en met het Protocol, ondertekend te Brussel op 14 juni 1995.

— Het wetsontwerp werd verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Le gouvernement a déposé les projets de loi ci-après :

1° Projet de loi portant assentiment à la Convention additionnelle signée à Bruxelles le 6 mars 1995, modifiant la Convention entre la Belgique et le Portugal en vue d'éviter la double imposition et de régler certaines autres questions en matière d'impôts sur le revenu, et le Protocole final, signés à Bruxelles le 16 juillet 1969.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires étrangères.

2° Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la Roumanie tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, fait à Bruxelles le 4 mars 1996.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires étrangères.

3° Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République de Maurice tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu, signée à Bruxelles le 4 juillet 1995.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires étrangères.

4° Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Royaume de Belgique et la République d'Afrique du Sud tendant à éviter la double imposition et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu, faite à Pretoria le 1er février 1995.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires étrangères.

5° Projet de loi portant assentiment à la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République de Belarus tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et au Protocole, signés à Bruxelles le 7 mars 1995.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires étrangères.

6° Projet de loi portant assentiment à la Convention entre l'Espagne et la Belgique tendant à éviter les doubles impositions et à prévenir l'évasion et la fraude fiscale en matière d'impôts sur le revenu et sur la fortune, et au Protocole, signés à Bruxelles le 14 juin 1995.

— Le projet de loi a été envoyé à la commission des Affaires étrangères.

Deze wetsontwerpen zullen worden gedrukt en rondgedeeld.

Ces projets de loi seront imprimés et distribués.

VOORSTELLEN — PROPOSITIONS

Indiening — Dépôt

De voorzitter. — De volgende voorstellen werden ingediend :

A. Wetsvoorstel

Artikel 77

Wetsvoorstel betreffende de vacantverklaring van de ambten van procureur-generaal en procureur des Konings (van de heer Boutmans c.s.).

B. Voorstel van resolutie

Voorstel van resolutie betreffende de Conventie van de Raad van Europa inzake de rechten van de mens en de biogeneeskunde (van de heer Buelens).

Les propositions ci-après ont été déposées :

A. Proposition de loi

Article 77

Proposition de loi relative à la déclaration de la vacance des fonctions de procureur général et de procureur du Roi (de M. Boutmans et consorts).

B. Proposition de résolution

Proposition de résolution relative à la Convention du Conseil de l'Europe sur les droits de l'homme et la biomédecine (de M. Buelens).

Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VAN HAUTHEM AAN DE EERSTE MINISTER OVER «HET HOOFDSTUK BRUSSEL VAN HET OCTOPUSOVERLEG»

QUESTION ORALE DE M. VAN HAUTHEM AU PREMIER MINISTRE SUR «LE CHAPITRE BRUXELLOIS DE LA CONCERTATION OCTOPARTITE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van Hauthem.

Het woord is aan de heer van Hauthem.

De heer van Hauthem (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, tijdens het zogenaamde Octopusoverleg bleek dat de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aanvankelijk niet wilden meestappen in de voorgestelde politiehervormingen. Dit zou tot gevolg hebben dat de politiehervormingen aan Brussel voorbijgaan en dat daar een status quo blijft bestaan. Blijkbaar heeft de machtsgeilheid van 19 burgemeesters, die hun macht over hun baronie niet willen afstaan, het gehaald op het algemeen belang en de veiligheid van de burgers. «Brussel» heeft onlangs laten weten toch ook stappen te willen doen in de richting van een verregaande samenwerking tussen de politiediensten, maar dit belet niet dat er terzake vragen rijzen.

Noch de minister-president van het Vlaams Gewest, noch de president van het Waals Gewest werden op het overleg uitgenodigd om het standpunt van de gemeenten in hun regio te vertolken. Waarom werd de minister-president van het Brussels Gewest dan wel uitgenodigd? In welke hoedanigheid werd hij gehoord? Beschikte hij over een mandaat van zijn regering? Waarom werd de burgemeester van Brussel gehoord? Sprak hij namens al zijn collega's? Kortom, hoe is het politiek te verklaren dat de burgemeesters van het Brussels Gewest zonder problemen de hervormingen kunnen afwijzen, terwijl de burgemeesters van Antwerpen, Anzegem, Luik of Redu, bijvoorbeeld, helemaal niets te vertellen hadden? Zal de hervorming hoe dan ook aan de Brusselse gemeenten worden opgelegd en over welke middelen beschikt de eerste minister om ze te dwingen het akkoord toe te passen?

De voorzitter. — Het woord is aan de eerste minister.

De heer Dehaene, eerste minister. — Mijnheer de voorzitter, het overleg dat in zaal D van de Senaat heeft plaatsgevonden, was een overleg tussen partijdelegaties. De delegaties werden geleid door de partijvoorzitters, die werden bijgestaan door twee,

meestal politieke, mandatarissen. Ik heb vastgesteld dat de heer de Donnée deel uitmaakte van de PRL-delegatie en de heer Picqué van de PS-delegatie. Zij traden dus op als vertegenwoordigers van hun partij en niet als vertegenwoordigers van de Brusselse burgemeesters of de Brusselse regering.

Het was tijdens het overleg altijd duidelijk dat de hervorming van de politie betrekking had op heel België en op de bestaande interpolitiezones. We hebben vastgesteld dat er te Brussel tot nu toe geen IPZ's waren. De voorgestelde hervorming kon dus niet zomaar in Brussel worden toegepast. Toch stond het Brussel vrij om toe te treden tot het systeem van de interpolitiezones.

Het verheugt me dan ook dat er ondertussen een dynamiek in die zin is ontstaan. Het is duidelijk dat de politiehervorming in Brussel zal moeten aansluiten bij het geheel van de wetsvoorstellen die zullen worden ingediend. Dit wil zeggen dat er fusies van lokale politiediensten — gemeentepolitie en lokale rijkswachtbrigades — zullen moeten komen over de gemeentegrenzen heen. De 19 gemeenten zullen ook moeten samenwerken met de federale politie, die onder toezicht van de minister van Binnenlandse Zaken zal staan. Als Brussel zich in deze dynamiek wil inschakelen, dan juich ik dit natuurlijk toe.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Van Hauthem voor een repliek.

De heer Van Hauthem (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, het antwoord van de eerste minister is in zekere zin verhelderend.

Ik heb hierbij twee opmerkingen. Zowel de heer Picqué als de heer de Donnée hebben blijkbaar namens hun partij aan het overleg deelgenomen. Twee partijen riepen dus vertegenwoordigers naar het overleg — weliswaar personen met een verantwoordelijke functie — om te spreken namens de negentien gemeenten en namens het gewest. De heer Picqué was niet door de regering afgevaardigd, maar onderhandelde wel in het gezag van een minister-president. Het ware dan nog beter geweest dat hij was afgevaardigd door de Brusselse regering en dat de heer de Donnée was afgevaardigd door de burgemeesters van de achttien andere gemeenten.

De eerste minister heeft het bij het rechte eind wanneer hij zegt dat er in Brussel nog geen IPZ's zijn, overigens tot groot ongenoegen van de vorige vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, die hierover in het verleden herhaaldelijk zijn ongenoegen heeft geuit. Het verschil tussen het verleden en de toekomst is toch dat de IPZ's in het verleden op vrijwillige basis tot stand kwamen. Dit zal voortaan niet meer het geval zijn.

Mijn laatste vraag werd niet beantwoord. Indien Brussel zich aansluit bij de nieuwe dynamiek, juicht hij dit toe. Wat gebeurt er evenwel wanneer Brussel hiertoe niet bereid is? Welke mogelijkheden zijn er om de hervormingen op te leggen? Het is onaanvaardbaar dat 10% van de bevolking om louter lokale politieke redenen verstoken blijft van de noodzakelijke structuurhervorming. Dit zal de onbestuurbaarheid van Brussel ongetwijfeld nog vergroten.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

WETSVOORSTELLEN — PROPOSITIONS DE LOI

Inoverwegingneming — Prise en considération

De voorzitter. — Aan de orde is de inoverwegingneming van wetsvoorstellen.

L'ordre du jour appelle la prise en considération de propositions de loi.

De lijst van de in overweging te nemen wetsvoorstellen is rondgedeeld, met opgave van de commissies waarnaar het bureau van plan is ze te verzenden.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieven die voor het einde van de vergadering te doen kennen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die wetsvoorstellen in overweging zijn genomen en verzonden naar de commissies die door het bureau zijn aangeduid.

La liste des propositions de loi à prendre en considération a été distribuée avec indication des commissions auxquelles le bureau envisage de les envoyer.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions de loi comme prises en considération et envoyées aux commissions indiquées par le bureau.

Het woord is aan de heer Erdman.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de voorzitter, de SP vraagt de stemming over de inoverwegingneming van wetsvoorstel 1-936/1, dat een inbreuk betekent op de rechten van de mens, een discriminatoir karakter heeft en dus in strijd is met onze rechtsorde.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, ik zal straks een stemverklaring afleggen. Ik raad de collega's toch al aan het voorstel-Beysen-Gol van 1992 er even op na te slaan. Ik vestig hun bijzondere aandacht op de titel, de bewoordingen en de uiteindelijke doelstellingen van dit voorstel. Pas dan kunnen zij zich eventueel in gezwollen bewoordingen over dit voorstel uitspreken.

M. le président. — La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, pour les raisons évoquées par M. Erdman, je sollicite également le vote sur cette prise en considération.

M. le président. — Avant le vote, vous aurez l'occasion de vous exprimer sur ce sujet.

Nous voterons donc tout à l'heure sur la prise en considération de la proposition de loi évoquée par M. Erdman.

Pas d'opposition ?

Geen bezwaar? (*Instemming.*)

Il en sera donc ainsi.

Dan is aldus besloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER ANCIAUX AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «HET VEILIGHEIDSBELEID IN BRUSSEL EN DE EVALUATIE VAN DE VEILIGHEIDSCONTRACTEN»

QUESTION ORALE DE M. ANCIAUX AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LA POLITIQUE DE SÉCURITÉ À BRUXELLES ET L'ÉVALUATION DES CONTRATS DE SÉCURITÉ»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Anciaux.

Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, het veiligheidsbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is één van de belangrijkste pijlers van een goed beleid en is in het huidige klimaat meer dan essentieel. Aanvankelijk leek het erop dat de politici in Brussel de versnippering van de negentien korpsen wilden bestendigen; dit kwam een geïntegreerd veiligheidsbeleid uiteraard niet ten goede. Schoorvoetend moeten de Franstalige politici in Brussel nu toegeven dat ook zij een stap moeten doen en dat het achterblijven van Brussel in de politiehervorming niet verdedigbaar is voor de publieke opinie. Daarmee is de zaak nog niet opgelost.

De federale regering beschikt over sterke instrumenten om een goed beleid te ondersteunen. De financiële middelen voor de politiehervorming liggen in haar handen en zij is reeds de financier van de veiligheidscontracten. Is het niet mogelijk deze instrumenten aan te wenden om te komen tot een grensoverschrijdende samenwerking in het hoofdstedelijk gebied? Is het niet dringend nodig de huidige veiligheidscontracten te evalueren? Bestaat het gevaar anders niet dat de lopende gemeentelijke projecten opnieuw tot versnippering leiden? De veiligheidscontracten worden immers altijd door de gemeenten voorgesteld. Zijn de veiligheidscontracten ook geen instrumenten om te komen tot een algemeen en geïntegreerd veiligheidsbeleid in de negentien Brusselse gemeenten?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Tobback.

De heer Tobback, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, er lopen in Brussel bij mijn weten een tiental veiligheidscontracten en een drietal preventiecontracten ten belope van een aanzienlijk aantal miljoenen. Ze hebben al in belangrijke mate bijgedragen tot de verbetering van de toestand van de korpsen in de Brusselse gemeenten. Zo kreeg het politiekorps van de gemeente Molenbeek bijkomende middelen en bijkomend personeel en werd er een andere sfeer en een nieuw gevoel van eigenwaarde gecreëerd. De veiligheidscontracten hebben dus op dat gebied hun doelstellingen reeds bereikt.

Mijn voorganger heeft de veiligheidscontracten ook gebruikt om de gemeenten aan te sporen tot samenwerking. Ten gevolge hiervan zijn de Brusselse gemeenten nu in dispatchingzones opgedeeld. Dit zijn weliswaar niet de interpolitiezones die wij wensen. Er functioneren op het ogenblik een zevental dispatchingzones. Zo vormen de gemeenten Brussel en Elsene één zone. De veiligheidscontracten hebben reeds tot een begin van samenwerking tussen de korpsen geleid.

Het akkoord dat de Senaat vanochtend heeft besproken, is een zeer drastische stap in de richting van de integratie van de politiediensten op het lokale vlak. In navolging van de verklaring van de premier wil ik er verder op wijzen dat de wetten die wij samen met het Parlement zullen maken, op iedereen van toepassing zullen zijn en dat de bepalingen ervan bijgevolg ook kunnen worden opgelegd aan de negentien gemeenten van Brussel. Zoals de andere gemeenten van het koninkrijk hebben ze de mogelijkheid om zich te groeperen in een of meerdere interpolitiezones. Tot op heden hebben ze dit niet gedaan. Ik stel vast dat de discussie over het aantal interpolitiezones waarin de Brusselse gemeenten eventueel zullen worden georganiseerd — één grote of vijf tot zeven kleinere — de jongste 36 uur nogal fel is opgelaaid. Ik kan me er alleen maar over verheugen dat een en ander in beweging komt en ik wil nu even geduld oefenen om te zien wat daarvan het uiteindelijke resultaat zal zijn. Uiteraard wil ik onderzoeken of dat resultaat genoegdoening geeft. Het enige criterium waaraan ik dit resultaat wens te toetsen, is de vraag of de beschikbare middelen maximaal worden gebruikt en optimaal worden ingezet voor de veiligheid van de Brusselse bevolking.

Ik wacht dus niet met overdreven, maar toch met enig geduld op de voorstellen die zullen worden geformuleerd.

De heer Anciaux suggereert de veiligheidscontracten als presiemiddel te gebruiken. Dit is mijns inziens niet de aangewezen methode en het speelt uiteindelijk ook niet in het voordeel van de bevolking.

De veiligheidscontracten worden regelmatig geëvalueerd. Pas gisteren heb ik ten aanzien van een gemeente bedreigd met de herziening van het veiligheidscontract indien zij niet aan bepaalde vereisten eigen aan de filosofie van de veiligheidscontracten voldeed. Ik zal er niet voor terugschrikken om dit ook te doen, maar het lijkt mij op het ogenblik niet de geschikte aanpak om de Brusselse gemeenten in een bepaalde richting te drukken. Op die manier zou ik mijn oude schoenen weggooien vooraleer ik er nieuwe heb aangeschaft.

Ondanks de twijfels die ik heb en het scepticisme dat ik in deze koester, wens ik nu toch eerst en vooral te zien wat de negentien Brusselse gemeenten ervan terechbrengen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux voor een repliek.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de vice-premier voor zijn uitvoerig antwoord en ben het er met hem over eens dat de veiligheidscontracten niet dienen te worden gebruikt als drukingsmiddel om te komen tot één interpolitiezone.

Met mijn vraag wilde ik echter vooral suggereren om de veiligheidscontracten niet zozeer meer op het gemeentelijke niveau te sluiten. Het spreekt voor zich dat gemeenten een inbreng moeten kunnen hebben, maar de problematiek van de veiligheid en de preventie overstijgt het niveau van de negentien afzonderlijke gemeenten, zodat er best een constructie wordt opgezet om de veiligheidscontracten uit te werken en te evalueren op een bovengemeentelijk, met andere woorden, op hoofdstedelijk niveau. Volgens mij is dit belangrijk voor het aanpakken van de problemen.

Ik pleitte er dus niet voor om de gemeenten de middelen van de veiligheidscontracten te onthouden, indien ze niet meestappen in de filosofie van het Octopusakkoord. Ik kan in die redenering wel gedeeltelijk inkomen, maar dat was niet mijn vraag. Denkt de vice-eerste minister eraan om, gelet op de hoofdstedelijke problematiek, de verwevenheid van de veiligheidsproblemen van de negentien gemeenten en de noodzaak van een geïntegreerde preventie, de veiligheidscontracten als instrument op een bovengemeentelijk niveau te tillen? Een dergelijke constructie gaat verder dan het huidige akkoord, maar zou in de praktijk wel eens nuttig kunnen zijn.

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Tobback.

De heer Tobback, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mijnheer de voorzitter, veiligheids- en preventiecontracten worden tot nu toe uitsluitend met gemeenten gesloten. Bovendien merk ik op dat het Brussels Gewest niet bevoegd is voor de politie. Het kan op dit terrein suggesties doen, maar volgens de Grondwet en de bijzondere wet heeft het gewest geen werkelijke bevoegdheid. De enige entiteit waarmee wij contracten kunnen sluiten die juridisch afdwingbaar zijn, zijn de gemeenten. Een constructie sui generis waarbij soms zelfs met 150 miljoen overheidsgeld wordt gewerkt, zie ik op het ogenblik niet zitten. Het geld dat wij nu ter ondersteuning van de IPZ's geven, geven wij ook aan afzonderlijke gemeenten en niet aan de IPZ's. Ook die contracten sluiten we dus met de gemeenten.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER GORIS AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN EN BUITENLANDSE HANDEL EN AAN DE MINISTER VAN LANDBOUW EN DE KLEINE EN MIDDEL-GROTE ONDERNEMINGEN OVER «HER VERBOD OP DE VERKOOP VAN SIGARETTEN EN ALCOHOLISCHE DRANKEN IN WINKELAUTOMATEN»

QUESTION ORALE DE M. GORIS AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES ET DU COMMERCE EXTÉRIEUR ET AU MINISTRE DE L'AGRICULTURE ET DES PETITES ET MOYENNES ENTREPRISES SUR «L'INTERDICTION DE VENDRE DES CIGARETTES ET DES BOISSONS ALCOOLIQUES DANS LES DISTRIBUTEURS AUTOMATIQUES DES MAGASINS»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Goris.

Het woord is aan de heer Goris.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de centrale administratie van Douane en Accijnzen heeft de regionale directies onlangs de opdracht gegeven erop toe te zien dat er in winkel-

automaten geen sigaretten en alcoholische dranken worden verkocht. De controleurs worden aangemaand tegen overtredingen op te treden, maar niet onmiddellijk tot verbalisatie over te gaan.

In *Het Belang van Limburg* getuigde een controleur dat de wetgeving helemaal niet duidelijk is en dat de situatie zelfs «een beetje hypocriet is». Alhoewel de wet het verbiedt, kan elke minderjarige wel ergens sigaretten of alcoholische dranken kopen. Het zou de bedoeling van de richtlijn zijn te kunnen controleren of de takszegels op de pakjes sigaretten in orde zijn. Intussen zijn heel wat eigenaars van winkelautomaten de dupe van dit gebrek aan duidelijkheid in de wetgeving. Zij worden verplicht deze producten uit de automaten te verwijderen, maar er worden geen officiële processen-verbaal opgesteld zodat ze de maatregel niet kunnen aanvechten voor de bevoegde rechtbank.

Graag kreeg ik van de vice-eerste minister een antwoord op volgende vragen. Wat is zijn standpunt in deze aangelegenheid? Zal hij binnenkort een duidelijke richtlijn uitvaardigen? Hoe verklaart hij de regionale en provinciale verschillen in de toepassing van de wet? Is het normaal dat een «sociale» wetgeving door de diensten van Douane en Accijnzen wordt ingeroepen om de verkoop van deze producten te verbieden?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Maystadt.

De heer Maystadt, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Mijnheer de voorzitter, de centrale administratie der Douane en Accijnzen werd ervan in kennis gesteld dat over het hele land automatische verdeelapparaten voor algemene voedingswaren, waaronder ook accijnsproducten, staan en dat het gevaar bestaat dat de bevoegde gewestelijke directies de vigerende wetgeving terzake op een verschillende manier interpreteren.

De directeur-generaal der Douane en Accijnzen liet een onderzoek instellen. De resultaten hiervan moesten uiterlijk op 15 mei jongstleden bekend zijn, zodat alle betrokken ambtenaren uniforme richtlijnen kunnen brengen.

De volgende wettelijke bepalingen zijn hierbij van essentieel belang.

Ten eerste, artikel 5 van het koninklijk besluit van 13 augustus 1990 betreffende het fabriceren en het in de handel brengen van producten op basis van tabak en soortgelijke producten, dat de distributie van tabaksproducten via automatische distributieapparaten verbiedt. De verkoop van producten via automatische distributieapparaten die zijn geplaatst in voor de verbruiker toegankelijke lokalen, waar die producten eveneens op de gewone wijze in de handel worden gebracht, vormt hierop een uitzondering.

Ten tweede, artikel 13 van de wet van 28 december 1983 betreffende het verstrekken van sterke drank en betreffende het vergunningsrecht, dat het verstrekken, zelfs gratis, en verkopen voor het verbruik ter plaatste aan minderjarigen verbiedt.

Ten derde, artikel 18, § 1, van de gecoördineerde wetsbepalingen inzake de slijterijen van gegiste dranken gewijzigd door de wet van 6 juli 1967, dat bepaalt dat voor de reizende slijterijen een belasting wordt geheven op automaten voor gegiste dranken.

Rekening houdende met deze wetsbepalingen wil de administratie der Douane en Accijnzen de overtredingen inzake tabaksproducten signaleren aan het bevoegde ministerie van Volksgezondheid, maar ook de verkoop van deze producten verbieden, omdat de administratie geen mogelijkheid heeft toezicht te verrichten op de regelmatige toepassing van alle wettelijke bepalingen en reglementeringen terzake.

Ze zal eveneens de overtredingen van het vergunningsrecht vaststellen in toepassing van artikel 24 van genoemde wet van 28 december 1983. De bevoegde gewestelijke directeurs zullen de processen-verbaal die in dit kader worden opgesteld, doorsturen aan de procureur des Konings, die de vervolging zal instellen.

Er zal ten slotte een strikte controle worden uitgeoefend om na te gaan of de geautomatiseerde winkels regelmatig werden aangegeven als reizende slijterij. Wanneer dit laatste niet het geval is,

zullen de accijnsambtenaren een proces-verbaal opmaken wegens overtreding van artikel 35, § 1, en artikel 37, § 2, van genoemde gecoördineerde wetsbepalingen.

Ten slotte weze opgemerkt dat het voor minderjarigen wettelijk onmogelijk is om tabaksproducten of alcoholhoudende dranken aan te schaffen. Wanneer de administratie ervan in kennis wordt gesteld dat de wetgeving terzake wordt overtreden, of bij controles overtredingen vaststelt, zal er op voornoemde wijze worden vervolgd.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Goris voor een repliek.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik kan moeilijk aannemen dat ook de vice-eerste minister zijn eerste biertje slechts op achttien jaar heeft gedronken. Ik blijf erbij dat minderjarigen wel toegang hebben tot alcoholische dranken.

Wat alleszins onduidelijk blijft, is dat naar gelang van de streek op een verschillende manier wordt opgetreden. In Limburg heeft men een heel andere manier van aanpakken dan bijvoorbeeld in West-Vlaanderen. Het is van het grootste belang dat de administratie aan de lokale inspecteurs duidelijke richtlijnen geeft over de manier waarop de controles moeten gebeuren.

De vice-eerste minister is ook niet ingegaan op mijn opmerking dat de controleurs zelf getuigen dat zij geen proces-verbaal opstellen bij overtredingen. Tal van uitbaters van winkelautomaten zouden maar al te graag een dergelijk proces-verbaal aanvechten voor de rechtbank. Die gelegenheid hebben zij nu niet omdat de inspecteur wel de sluiting of de verwijdering van de producten beveelt, maar hiervan geen proces-verbaal opstelt. De benadeelden moeten toch de gelegenheid krijgen om die beslissing aan te vechten. Voorts wachten wij nog op het verslag van de directeur-generaal. Graag werd ik hiervan in kennis gesteld. Ten slotte dring ik nogmaals aan op een eenvormige toepassing van de wetgeving op heel het Belgisch grondgebied.

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Maystadt.

De heer Maystadt, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Mijnheer de voorzitter, het is wel de bedoeling een uniforme toepassing van de wetgeving te verzekeren.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER VANDENBERGHE AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN EN BUITENLANDSE HANDEL OVER «HET LAATTIJDIGE VERSPREIDEN VAN DEEL II VAN DE BELASTINGAANGIFTE»

QUESTION ORALE DE M. VANDENBERGHE AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES ET DU COMMERCE EXTÉRIEUR SUR «LA DIFFUSION TARDIVE DE LA PARTIE II DE LA DÉCLARATION À L'IMPÔT DES PERSONNES PHYSIQUES»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Vandenberghe.

Het woord is aan de heer Vandenberghe.

De heer Vandenberghe (CVP). — Mijnheer de voorzitter, vorig jaar, op 30 april, vroeg ik aan de minister van Financiën waarom deel II van de belastingaangifte noch gepubliceerd, noch verstuurd was en welke houding de administratie zou aannemen tegenover de vloed aan aanvragen tot uitstel.

Het juridisch correcte antwoord luidde toen dat de voor de publicatie van het formulier bij wet voorziene termijn, namelijk één maand voor 30 juni, zou worden gerespecteerd. Tevens werd verwezen naar de mogelijkheid van het vestigen van een aanslag en van een verlengde aanslagtermijn bij laattijdige aangifte.

Ik drong er toen op aan dat de vice-eerste minister rekening zou houden met de complexiteit van de aangifte waardoor ook de doorsnee belastingplichtige een beroep doet op deskundigen. De gebruikelijke termijn die deze laatsten hebben om een dossier voor te bereiden, bedraagt een drietal maanden.

We moeten vaststellen dat de aangifteformulieren ook dit jaar vrij laat ter kennis werden gebracht. Het aangifteformulier deel I is pas recentelijk, namelijk op 21 april, gepubliceerd, terwijl we voor deel II tot eergisteren, dinsdag 26 mei, hebben moeten wachten.

Wat zijn de redenen voor het uitblijven van de publicatie van het aangifteformulier deel II dit jaar ?

Welke houding zal de belastingadministratie aannemen tegenover de grotere hoeveelheid vragen tot uitstel als gevolg van deze laattijdige publicatie ?

Welke maatregelen stelt de vice-eerste minister voor om deze, blijkbaar structurele, laattijdigheid te verhelpen ?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Maystadt.

De heer Maystadt, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Mijnheer de voorzitter, alle aangiften zullen voor einde mei worden verstuurd. De uiterste datum voor het indienen van deel II van de belastingaangifte voor het aanslagjaar 1998 is ook dit jaar vastgesteld op 30 juni 1998, zodat de wettelijke termijn van één maand is gerespecteerd.

De vragen om uitstel voor het indienen van de aangifte zullen door de administratie der Directe Belastingen op de gebruikelijke manier worden behandeld. Ik ben ook van mening dat er terzake geen structurele moeilijkheden bestaan. Bovendien wijs ik erop dat het indienen van de aangifte een jaarlijks weerkerende verplichting is zodat de betrokkenen zich tijdig kunnen voorbereiden op het invullen van deze aangifte.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Vandenberghe voor een repliek.

De heer Vandenberghe (CVP). — Mijnheer de voorzitter, het antwoord van de vice-premier is formeel juridisch correct. Veel burgers die een aangifteplicht moeten nakomen, doen een beroep op fiscaal deskundigen. Zolang deze laatste de type-formulieren niet hebben, kunnen ze onmogelijk de aangifte voorbereiden. Gelet op de hoeveelheid vragen waarmee de fiscalisten worden geconfronteerd, is een termijn van een maand niet voldoende om tijdig alle aangiften te verwerken. In de meeste gevallen leidt dit tot een vraag om uitstel.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER COVELIERS AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE INTERNATIONALE ADOPTIE»

QUESTION ORALE DE M. COVELIERS AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «L'ADOPTION INTERNATIONALE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Coveliers.

Het woord is aan de heer Coveliers.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de voorzitter, in 1997 werd in het Vlaams Gewest een nieuw decreet inzake de internationale adoptie van kracht. Hierdoor is een beginseltoestemming vereist om via een adoptiebureau te adopteren. Deze toestemming wordt in Vlaanderen door Kind en Gezin afgeleverd na een verplicht onderzoek en het volgen van een voorbereidende cursus. Het is de bedoeling misbruiken te beperken en het werken via erkende adoptiebureaus aan te moedigen. De vereiste van de beginseltoestemming werd echter nog steeds niet in het Burgerlijk

Wetboek opgenomen. Dit heeft tot gevolg dat de Belgische rechtbanken bij de afhandeling van adoptieprocedures dit document niet vragen. Als deze discrepantie tussen de federale wetgeving enerzijds en het Vlaamse decreet anderzijds aanhoudt, dreigt men op termijn een tegengesteld effect te bekomen. Vele kandidaat-adoptanten zullen de procedure ontduiken en opteren voor vrije en dikwijls illegale circuits.

Bovendien heeft België het Verdrag van Den Haag inzake bescherming van kinderen en de samenwerking inzake interlandelijke adoptie van 29 mei 1993 ondertekend. Dit verdrag werd echter nog steeds niet geratificeerd of in de eigen wetgeving omgezet. Het gevolg hiervan is dat dit land nog steeds geen beschermd adoptieland is waardoor een groot aantal landen weigert om nog kinderen voor adoptie aan Belgische ouders af te staan. Ik weet dat de diensten van de minister reeds enige tijd werken aan een wetsontwerp tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek met betrekking tot de adoptie.

Graag had ik van de minister vernomen wat de stand van zaken is betreffende dit ontwerp. Wanneer denkt de minister dit ontwerp aan het Parlement voor te leggen en wat zal hij intussen doen om de problemen op te vangen die ontstaan door de niet-naleving van het Verdrag van Den Haag? België dreigt niet alleen problemen te krijgen met de landen waar de adoptiekinderen vandaan komen, maar ook met onze buurlanden die dit verdrag reeds hebben geratificeerd.

De voorzitter. — Het woord is aan minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, de ratificatie van het Verdrag van Den Haag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking inzake interlandelijke adoptie is één van de hoofdbekommernissen van mijn kabinet en van de administratie van Justitie.

Het volstaat echter niet het Verdrag van Den Haag te ratificeren. Er moeten immers tegelijkertijd nog andere maatregelen worden genomen. Zo hebben wij, aangezien het buitenland bij de procedure is betrokken, ook te maken met een probleem van het toepasselijk recht. Voorts moeten de voorwaarden worden bepaald waaraan internationale adopties dienen te voldoen. Ook het Belgisch adoptierecht moet worden aangepast teneinde de lacunes en moeilijkheden die thans op dit vlak bestaan, weg te werken.

Er wordt overleg gepleegd tussen de federale overheid en de gemeenschappen. Adoptie is een persoonsgebonden materie, waarbij de gemeenschappen bevoegd zijn voor hulp en bijstand aan de betrokken gezinnen en kinderen terwijl de federale overheid bevoegd is voor de burgerlijke regelgeving.

Dit overleg vindt plaats in een werkgroep die is samengesteld uit vertegenwoordigers van de kabinetten en de diensten van de federale ministeries van Justitie, Buitenlandse Zaken en Binnenlandse Zaken, van de drie gemeenschappen, van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van de gerechtelijke overheid. Dit overleg heeft geleid tot een voorontwerp van wet, dat thans wordt afgewerkt. Dit voorontwerp bevat meer dan 100 artikelen. Ik hoop het nog voor het zomerreces aan de Ministerraad te kunnen voorleggen. Daarna kan het in het Parlement worden besproken.

Vorige maandag heb ik de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, Luc Martens, ontmoet om op alle niveaus de coördinatie te verzekeren om tegemoet te komen aan dit schrijnende probleem.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers voor een repliek.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de voorzitter, het antwoord van de minister stemt mij tevreden. De problematiek van de internationale adoptie is bijzonder complex, niet alleen omdat er verschillende werelddelen bij betrokken zijn, maar ook wegens de manier waarop België is samengesteld. Gezien het persoonsgebonden karakter van deze materie moeten zes wetgevers worden geraadpleegd voor het opstellen van een definitieve tekst. Het is nochtans belangrijk dat er terzake een sluitende

wetgeving tot stand komt. Het gevaar van misbruik op dit vlak is zeer groot. Als rechtsstaat zijn wij verplicht ons burgerlijk recht aan te passen.

Ik noteer dat het voorontwerp van wet voor het zomerreces aan de Ministerraad zal worden voorgelegd. Ik zal deze zaak op de voet volgen. Wij moeten het Vlaams Parlement wijzen op het belang van onderhandelingen en samenwerking opdat dit verdrag, dat morgen vijf jaar oud zal zijn, nu eindelijk wordt geratificeerd.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW MERCHIERS AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE PROBLEMATIEK VAN DE JEUGDBESCHERMING»

QUESTION ORALE DE MME MERCHIERS AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LA PROBLÉMATIQUE DE LA PROTECTION DE LA JEUNESSE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw Merchiers.

Het woord is aan mevrouw Merchiers.

Mevrouw Merchiers (SP). — Mijnheer de voorzitter, de jongste weken werden er uiteenlopende verklaringen afgelegd over de prangende plaatsingsproblematiek in de bijzondere jeugdzorg, meer bepaald over het gebrek aan plaatsingsmogelijkheden in de gemeenschapsinstellingen en de opname van minderjarigen in de gevangnissen. Terloops wil ik erop wijzen dat er nog andere problemen zijn op het vlak van de bijzondere jeugdzorg.

Ik heb de vorige minister van Justitie reeds ondervraagd over het groot aantal minderjarigen in de gevangnissen en ik heb ook een wetsvoorstel ingediend tot schrapping van artikel 53 van de wet op de jeugdbescherming. Bij de bespreking in de commissie heeft de toenmalige minister, de heer De Clerck, beloofd dat hij hierover overleg zou plegen met de Gemeenschappen.

De Nationale Commissie voor de Hervorming van de Wetgeving inzake Jeugdbescherming, beter bekend als de commissie-Cornelis, stelde in haar verslag van 1995 onder meer voor om een jeugdsanctierecht uit te werken. Een recente studie van de KUL spreekt over de oprichting van een jeugdgevangenis en de Vlaamse minister van Welzijn, de heer Martens, heeft het over een gesloten veiligheidsinstelling. Hij verklaart in *De Standaard* dat jeugdgevangnissen voor hem geen prioriteit zijn. Ik ben het hiermee gedeeltelijk eens.

Graag had ik van de minister vernomen wat zijn intenties en zijn visie zijn betreffende de schrapping van artikel 53 van de wet van 8 april 1965. Wat denkt hij van de voorstellen van de commissie-Cornelis met betrekking tot de ontwikkeling van een jeugdsanctierecht? Wat is zijn visie over de bevoegdheidsverdeling tussen Justitie en de gemeenschappen betreffende de gesloten instellingen van welk type ook? Wat denkt hij over de invoering van een jeugdsanctierecht?

Welke initiatieven zal de minister terzake nemen? Hoe ver is het overleg met de gemeenschappen gevorderd? Wanneer mogen wij concrete voorstellen verwachten?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, ik deel de bezorgdheid van mevrouw Merchiers, die deze materie overigens bijzonder goed kent. Ik sluit mij aan bij de visie die toenmalig minister De Clerck op 11 maart laatstleden heeft verdedigd in de commissie voor de Justitie in het kader van de bespreking van het wetsvoorstel van mevrouw Merchiers tot schrapping van artikel 53 van de wet op de jeugdbescherming. De definitieve schrapping van dit artikel werd uitgesteld omwille van een tekort aan alternatieven en dit zowel in de Franse als in de Vlaamse Gemeenschap. Uiteraard blijf ik de contacten van mijn

voorganger met de gemeenschappen verder zetten met de bedoeling artikel 53 van de wet op de jeugdbescherming definitief te schrappen.

Er wordt een ontwerp voorbereid over de hervorming van de wet. Hiertoe is een begeleidingscomité opgericht. Onder meer advocaat-generaal Cornelis, voorzitter van de hervormingscommissie, en professor Walgrave maken daar deel van uit. De hervorming berust op de volgende opties.

Ten eerste, de overgang van een beschermend model naar een sanctiemodel.

Ten tweede, in dit systeem streeft de sanctie twee doelstellingen na: enerzijds de responsabilisering van de jongere en de versteviging van zijn positie als maatschappelijke actor; anderzijds het herstel van de schade die aan het slachtoffer is berokkend.

Ten derde dient de vrijwaring van de openbare veiligheid in aanmerking te worden genomen.

Ten vierde moet het gerechtelijk optreden subsidiair blijven en kan het alleen maar aan bod komen indien andere initiatieven geen resultaat kunnen hebben.

Ten vijfde, de bemiddeling tussen de jongere en het slachtoffer moet het belangrijkste instrument en het uitgangspunt zijn.

Ten zesde kan enkel als bewarende maatregel overwogen worden de jongere in een gesloten instelling te plaatsen voor een periode van ten hoogste zes maanden en dient het behoud of de reïntegratie in de maatschappij als uitgangspunt te worden genomen, mits oplegging van een aantal voorwaarden.

Ten zevende is er de noodzaak om snel te kunnen reageren.

De bevoegdheidsverdeling tussen de verschillende instanties is een belangrijk probleem. Ik had hierover vorige maandag een gesprek met minister Martens om na te gaan hoe wij de coördinatie tussen de verschillende instanties maximaal kunnen uitbouwen. Dezelfde contacten bestaan met het kabinet van mevrouw Onkelinx. Onder meer naar aanleiding van de recente incidenten zal ik dit overleg intensifiëren.

Met betrekking tot de oprichting van een jeugdgevangenis is tot op heden nog geen beslissing genomen. Het woord gevangenis is ook mijns inziens zeker geen geschikte term. Het zal echter wel nodig zijn over gespecialiseerde gesloten instellingen te kunnen beschikken om bepaalde jeugddelinquenten op te vangen voor wie sancties, zonder ontrekking aan de samenleving, ontoereikend zijn. Ik blijf ervan overtuigd dat de maatschappij de problematiek van de jeugddelinquentie in haar geheel moet aanpakken en dus ook oog moet hebben voor preventie. We kunnen ons niet beperken tot een louter repressieve aanpak.

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Merchiers voor een repliek.

Mevrouw Merchiers. — Mijnheer de voorzitter, het antwoord van de minister biedt mij enige verduidelijking, maar op twee aspecten zou ik toch nog even willen terugkomen.

Ten eerste wens ik te beklemtonen dat het ontbreken aan een voldoende aantal alternatieven voor het opsluiten van minderjarigen in de gevangenissen, reeds sinds 1992-1993 wordt ingeroepen. In het licht van wat op het terrein gebeurt, wordt het toch uitermate dringend dat maatregelen worden genomen. De diensten van de Bijzondere Jeugdzorg hebben regelmatig en meer dan voldoende signalen uitgezonden naar de gemeenschappen en naar het federale departement van Justitie opdat er nu eindelijk een oplossing zou worden uitgewerkt.

Nu ben ik haast gewonnen voor een omgekeerde werkwijze en denk dat pas wanneer het onverkort verboden zal zijn om minderjarigen in de gevangenis op te sluiten, alternatieven zullen worden gevonden.

Ten tweede, wil ik er nog op wijzen dat, ongeacht de terminologie die men hanteert, zij het jeugdgevangenis, gesloten instelling of gesloten jeugdinstelling, er alleszins een model van gesloten instelling moet zijn als laatste schakel van de bijzondere jeugdzorg.

Wanneer uiteindelijk een opsplitsing wordt overwogen en men eerder aan een bewarende maatregel van zes maanden zou denken, wil ik er toch voor waarschuwen de reïntegratie van de minderjarigen dankzij een goed onderbouwde «trajectbegeleiding» niet uit het oog te verliezen. Zoniet zullen we, eens te meer, de bal mislaan. Ook in de huidige gesloten instellingen en in het geheel van de bijzondere jeugdzorg ontbreekt immers de «infrastructuur» en daarmee bedoel ik niet alleen gebouwen, maar ook mensen die de begeleiding moeten verzorgen en de middelen die daarom nodig zijn. Nochtans maakte dit integrerend deel uit van de filosofie die aan de grondslag lag van de wet van 1965.

De voorzitter. — Het woord is aan minister Van Parys.

De heer Van Parys, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, ik ga volkomen akkoord met de opvatting die mevrouw Merchiers hier verdedigt. Ik wil er haar overigens nog even aan herinneren dat ik destijds zelf actief heb deelgenomen aan het seminarie van wijlen professor De Bock en de heer Verhellen. We moeten dat gedachtegoed effectief omzetten in concrete realiteit. We moeten ook in laatste instantie en steeds met de reïntegratie van de betrokken jongeren voor ogen, over instellingen kunnen beschikken waar deze jonge mensen, weliswaar voor een beperkte periode, van de maatschappij kunnen worden geïsoleerd.

Ik ben het ermee eens dat reeds sedert jaren wordt vastgesteld dat het ontbreekt aan voldoende alternatieven. Naar aanleiding van de recente incidenten in de sector heb ik maandag jongstleden een dringend overleg gehad met gemeenschapsminister Martens. Ik heb hem erop gewezen dat er dringend alternatieven dienen te worden uitgewerkt en ik heb hem ervan verzekerd dat ik geen moeite zal sparen om de initiatieven te nemen waarvoor ik wettelijk bevoegd ben. Iedereen dient in deze zijn verantwoordelijkheid op zich te nemen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. DESTEXHE AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LA VISITE DE VAL-DUCHESSE LE WEEK-END DES 16 ET 17 MAI 1998»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DESTEXHE AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «HET BEZOEKEN VAN HERTOGINNEDAL TIJDENS HET WEEKEND VAN 16 EN 17 MEI 1998»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Destexhe.

M. le ministre Daerden répondra au nom de son collègue.

La parole est à M. Destexhe.

M. Destexhe (PRL-FDF). — Monsieur le président, je vais vous parler d'un endroit que le ministre connaît bien puisqu'il s'y rend tous les vendredis. Peut-être un certain nombre de mes collègues souhaiteraient-ils un jour avoir l'occasion de se rendre en cet endroit. J'ai moi-même visité pour la première fois le site de Val-Duchesse et je puis vous dire qu'il est extrêmement beau. Il avait en effet été ouvert au public pendant le week-end des 16 et 17 mai et plus de 25 000 visiteurs s'y sont rendus. Le chiffre est considérable. Je remercie les autorités communales d'avoir autorisé cette visite.

J'aurais dû vous préciser d'emblée que je suis résident et citoyen de cette commune, ce qui explique en partie mon intérêt. Malheureusement, bon nombre de visiteurs furent assez déçus: en effet, nous avons été canalisés entre deux rubans contrôlés par la

gendarmerie et nous avons été dans l'obligation de suivre un parcours fléché. Il nous fut interdit de visiter les bâtiments voire leurs alentours immédiats.

Selon la presse, le ministre des Affaires étrangères que vous représentez, monsieur le ministre, est responsable de cette interdiction et aurait été inspiré par des raisons de sécurité. Ces raisons me semblent peu convaincantes quand on sait que des sites aussi célèbres que la Maison blanche peuvent être visités. Certains se souviendront d'ailleurs qu'une délégation de sénateurs a eu l'occasion de la visiter il y a deux ans et a pu pénétrer dans un bureau qui se situait juste au-dessus du bureau ovale du président Clinton. Je ne comprends donc pas pourquoi les Belges n'auraient pas, une fois par an, le droit de visiter l'endroit où le Conseil des ministres se réunit agréablement et certainement utilement tous les vendredis!

Je vous remercie, monsieur le ministre, de la réponse que vous voudrez bien me fournir tout en étant conscient que vous n'êtes personnellement pour rien dans cette affaire.

M. le président. — La parole est à M. Daerden, ministre.

M. Daerden, ministre des Transports. — Monsieur le président, je voudrais tout d'abord, au nom de mon collègue, dire qu'il n'y a jamais eu de sa part, volonté de refus de laisser visiter les bâtiments de Val-Duchesse à l'occasion de l'initiative «Bruxelles ma découverte» organisée par la commune d'Auderghem les 16 et 17 mai derniers.

En fait, c'est le 5 novembre 1997 que M. Bernard Noël, échevin de l'animation de la commune d'Auderghem, a adressé à mon collègue une lettre l'informant de l'initiative précitée et sollicitant, je reprends les termes de son courrier: Aussi j'ai l'honneur, au nom du collègue des bourgmestre et échevins et au nom du comité organisateur que je préside, de vous demander, à titre tout à fait exceptionnel, dans des conditions maximum de sécurité, de permettre aux visiteurs de parcourir les chemins du domaine.» M. Noël ajoutait: «Sans entrer dans les bâtiments.» Mon collègue a demandé à ses services d'examiner cette requête et a répondu favorablement à M. Noël après avoir obtenu leur avis.

Je reprends ici les termes de sa lettre: «C'est bien volontiers que j'émetts un avis favorable à votre demande et je vous suggère de bien vouloir prier vos services de se mettre en rapport avec Mme Van Bever, intendante, pour fixer les dispositions pratiques.

Vu les contraintes de sécurité particulière, il s'imposera évidemment que les indications de Mme Van Bever soient respectées et que toutes les mesures de sécurité soient prises en concertation avec la gendarmerie.»

Enfin, je signale que toute demande de visite de l'intégralité du site et, en particulier, les bâtiments, sera examinée avec bienveillance mais aussi en tenant compte du personnel disponible, de l'impact éventuel de telles visites sur l'état du bâtiment ainsi que des considérations de sécurité, tant pour les visiteurs que pour les lieux.

M. le président. — La parole est à M. Destexhe pour une réplique.

M. Destexhe (PRL-FDF). — Monsieur le président, je remercie le ministre pour sa réponse. J'avoue que je suis un peu surpris puisque, selon la presse, l'interdiction semblait provenir des autorités communales. Je ne manquerai pas de demander à un conseiller communal PRL d'interpeller la majorité FDF à Auderghem puisque cette commune bruxelloise est l'une des rares où le PRL est dans l'opposition et le FDF dans la majorité!

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE MME WILLAME-BOONEN AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LA TRANSPOSITION EN DROIT BELGE DES DIRECTIVES EUROPÉENNES»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW WILLAME-BOONEN AAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «DE OMZETTING VAN DE EUROPESE RICHTLIJNEN IN HET BELGISCH RECHT»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Willame.

Le ministre Daerden répondra au nom de son collègue.

La parole est à Mme Willame.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, la Commission européenne publie chaque année son rapport annuel sur le contrôle de l'application du droit communautaire. Le quatorzième rapport de 1997 qui portait sur l'année 1996 indiquait que la Belgique avait transmis 1 215 mesures nationales de transposition sur un total de 1 311 directives applicables au 31 décembre 1996, soit un taux de transposition de 92,68 %. La presse s'est récemment fait l'écho des résultats de l'année 1997. La Belgique resterait en queue de peloton de la transposition par rapport à ses quatorze partenaires.

Cette situation, qui est en contradiction avec l'ambition européenne affichée par le gouvernement, trouve sans doute son explication dans notre système fédéral.

Cependant, plusieurs questions se posent. Quel est, en Belgique, le taux de transposition des directives européennes, quels sont les progrès par rapport aux années précédentes et quelle est l'évolution des cas litigieux? Quels sont les domaines les plus touchés par le retard de la Belgique dans la transposition des directives? Quelles sont les dix plus anciennes directives qui ne sont pas encore mises en œuvre?

Il me paraît essentiel de connaître la ou les causes de ce retard et les mesures que le gouvernement envisage pour le résorber.

En conclusion, j'aimerais savoir si la Belgique ne s'expose pas à des sanctions financières pour défaut d'application du droit communautaire.

M. le président. — La parole est à M. Daerden, ministre.

M. Daerden, ministre des Transports. — Monsieur le président, il convient tout d'abord de distinguer le quatorzième rapport annuel de 1997 qui porte sur la transposition de l'ensemble des directives et le tableau d'affichage sur le marché unique publié tous les six mois par la Commission et qui porte sur la transposition des directives marché unique.

La dernière place de la Belgique à laquelle il est fait allusion en ce qui concerne le taux de transposition en droit belge des directives européennes relève précisément du domaine du marché intérieur et non de l'ensemble de la réglementation européenne à transposer. À cet égard, il convient de noter que dans le domaine du marché intérieur, la Belgique doit encore transposer 7,1% des directives, ce qui représente néanmoins un progrès par rapport à novembre 1997 où il lui restait à transposer 8,5% des directives.

Selon les informations actuellement disponibles, le taux de transposition des directives européennes serait de 88,7% fin 1997, le nombre de cas litigieux étant d'une trentaine en date du 31 mars 1998. Il est clair que ces données doivent être évaluées par rapport à une situation dynamique qui évolue constamment.

Quant aux domaines les plus concernés par les retards de transposition, il s'agit de ceux dans lesquels la législation européenne est la plus abondante, entre autres l'économie, les transports, les communications, la santé, l'agriculture et l'environnement.

Les directives concernant le marché intérieur nécessiteront un effort particulier dans la mesure où la Belgique s'est engagée à résorber les retards pour la fin de cette année, conformément au plan d'action pour le marché intérieur présenté par la Commission européenne en juin 1997.

Les délais de transposition différents, l'objet et la portée des directives, l'importance que la Commission européenne leur confère sont, outre l'ancienneté de l'adoption, autant d'éléments à prendre en considération pour évaluer le degré de gravité d'un défaut de transposition. Il est vrai que les retards enregistrés dans la transposition sont dus à de multiples facteurs. La plupart des directives relèvent des compétences de divers ministères fédéraux et dans nombre de cas de divers ministères fédérés. Bien qu'un département pilote coordonne les procédures de transposition, la multiplicité des administrations concernées ne facilite pas les procédures.

Par ailleurs, la transposition implique une adaptation de la législation belge qui passe par plusieurs étapes obligatoires, comme par exemple celle de la consultation d'organes spécialisés.

De plus, la complexité technique de certaines directives parfois volumineuses implique un travail devant être effectué minutieusement pour que les textes européens soient correctement transposés en droit belge.

Enfin, il faut noter que les délais de transposition sont parfois très courts.

Il convient encore de souligner qu'à l'initiative de M. Derycke des structures ont été mises en place pour clarifier et accélérer les procédures. La transposition de chaque directive est gérée par un département pilote. Des postes de coordonnateurs européens ont été institués dans chaque département fédéral et fédéré. Les services organisent périodiquement des réunions avec ces coordonnateurs européens afin d'identifier les obstacles à la fluidité des procédures de transposition et élaborer des mesures permettant de les éliminer. La transmission d'informations à la Commission fait également l'objet de procédures agréées afin d'éviter tout retard ou malentendu en la matière.

Conformément à l'article 171 du Traité, la Belgique peut se voir infliger une sanction financière pour défaut d'application du droit communautaire si elle est condamnée une deuxième fois pour la même question par la Cour de justice.

Le gouvernement belge est conscient de l'insuffisance des performances en matière de transposition. Depuis plus d'un an, le ministre des Affaires étrangères présente tous les trois mois au Conseil des ministres un rapport sur l'état d'avancement des transpositions. Chaque fois, il attire l'attention sur les performances insuffisantes et identifie les cas les plus urgents à traiter, à savoir ceux qui font l'objet d'une procédure devant la Cour européenne de justice. Et, je puis en témoigner, il insiste pour que tout soit mis en œuvre afin de résorber les retards.

Voilà les éléments d'informations que je pouvais vous communiquer.

M. le président. — La parole est à Mme Willame pour une réplique.

Mme Willame-Boonen (PSC). — Monsieur le président, je remercie le ministre d'avoir répondu en lieu et place du ministre Derycke. Il serait intéressant que tant la question que sa réponse nous soient transmises au Comité d'avis fédéral sur les questions européennes.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELING VRAAG VAN DE HEER OLIVIER AAN DE MINISTER VAN VERVOER OVER «DE INTERNE WERKING EN DE DIENSTVERLENING VAN DE NMBS»

QUESTION ORALE DE M. OLIVIER AU MINISTRE DES TRANSPORTS SUR «LE FONCTIONNEMENT INTERNE DE LA S.N.C.B. ET LES SERVICES QU'ELLE REND»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Olivier.

Het woord is aan de heer Olivier.

De heer Olivier (CVP). — Mijnheer de voorzitter, zondag 24 mei startte de NMBS met haar nieuwe dienstregeling die tevens een uitbreiding van het treinaanbod inhoudt. Een tweetal weken geleden bereikten ons via de media berichten van de spoorwegvakbonden en van de Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers over een aantal duidelijke knelpunten. Als trouwe treinreiziger hebben wij nu een kleine week ervaring. De toestand is soms schrijnend.

Bij de NMBS is er een personeelstekort van 250 treinbestuurders en -begeleiders. Bij de recente aanwervingscampagnes hebben slechts weinigen voor deze functies gesolliciteerd. Om aan de noden tegemoet te komen wordt er daarom uit de nog bestaande wervingsreserve geput. Ook al stond de nieuwe regeling reeds geruime tijd op stapel en duurt de opleiding tot treinbestuurder één jaar, toch is de wervingscampagne voor bijkomende treinbestuurders en -begeleiders pas de jongste weken echt van start gegaan. Ook de campagne die de treingebruiker moet informeren over het nieuwe treinaanbod, is veel te laat opgestart en verliep zeer gebrekkig. Ook de reizigers ervaarden dit zo.

In een tijd waarin het openbaar vervoer als hét alternatief voor het steeds toenemende wegverkeer naar voor wordt geschoven, zijn dergelijke zaken onaanvaardbaar, te meer daar zij te voorzien waren. Ook na 24 mei blijven er klachten komen over vertragingen en overbezette treinen.

Wij weten dat de NMBS een afzonderlijk beheerscontract heeft gesloten, maar omdat wij de belangen van de treinreizigers en van de bevolking uitsluitend bij de minister kunnen verdedigen, kregen we graag van hem een antwoord op volgende vragen. We veronderstellen uiteraard dat hij zich wel bewust is van de problematiek. Welk antwoord geven hij en de NMBS-top op het grote ongenoegen dat op het ogenblik leeft bij de vakbonden, de Bond van Trein-, Tram- en Busgebruikers en de klanten, namelijk de reizigers? Treedt de NMBS wel voldoende commercieel en klantgericht op?

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Daerden.

De heer Daerden, minister van Vervoer. — Mijnheer de voorzitter, het huidige kader van treinbestuurders en -begeleiders volstaat om de normale exploitatie te verzorgen. In het vooruitzicht van de geleidelijke invoering van de arbeidsduurvermindering en van pensioneringen in 1999 is de NMBS een aanwervingscampagne gestart. In 1996-1997 werden 83 begeleiders en 210 aspirant-bestuurders aangeworven. Deze politiek werd voortgezet met de aanwerving van 42 begeleiders en 55 aspirant-bestuurders in het begin van 1998. De campagne zal worden voortgezet, zodat op elk moment de noden kunnen worden geleid. Ik wens toch te verduidelijken dat, zelfs wanneer het nieuwe treinaanbod 8% hoger ligt dan voordien, een betere organisatie van de diensten en van de ploegenregeling het mogelijk maken 150 treinbestuurders op andere posten in te zetten.

De informatiecampagne van het nieuwe IC-IR-plan ging in juli vorig jaar van start. Er werden veel acties gevoerd. De NMBS gebruikte daartoe alle mogelijke informatiemiddelen. Zo waren er persconferenties, publiciteit in de media, gratis verdeling van diskettes en brochures met de nieuwe uurregeling. Niettemin, gebeurden er de jongste weken nog aanpassingen om tegemoet te komen aan de wensen van het cliënteel.

Om de problemen die bij de nieuwe uurregeling vastgesteld werden, zo vlug mogelijk op te lossen richtte de NMBS een coördinatiecomité op. Dat is belast met een dagelijkse evaluatie van de toestand en met aanpassingen, onder meer om het probleem van de overbezetting en de vertraging op te lossen.

Er werden reeds verschillende maatregelen getroffen om de toestand te normaliseren. Om de structurele problemen, die na de opstartfase nog zouden bestaan, op te lossen, zal de volgende weken een globale evaluatie worden gemaakt.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Olivier voor een repliek.

De heer Olivier (CVP). — Mijnheer de voorzitter, ik ben blij dat de minister de problemen onderkent. De gebruikers van het openbaar vervoer waren bijzonder ontgoocheld over de nieuwe

regeling. Het personeel was, niettegenstaande alle informatie, onvoldoende voorbereid om de nieuwe regeling op te vangen. Een maatschappij als de NMBS, die het klantgericht zijn hoog in het vaandel voert, kan zich dergelijk ongenoegen van de treinreizigers niet veroorloven.

Het verheugt mij dat een coördinatiecomité de structurele problemen zal oplossen en hoop dat, het rekening zal houden met alle klachten die aan de directie werden meegedeeld.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De voorzitter. — Dames en heren, het bureau stelt voor volgende week deze agenda voor.

Woensdag 3 juni 1998, 's ochtends om 9.30 uur.

1. Wetsontwerp houdende instemming met volgende internationale Akten :

1. de Overeenkomst op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie tot oprichting van een Europese Politiedienst (Europol-Overeenkomst), Bijlage, en Verklaringen, gedaan te Brussel op 26 juli 1995;

2. het Protocol, opgesteld op grond van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie, betreffende de prejudiciële uitlegging, door het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen, van de Overeenkomst tot oprichting van een Europese Politiedienst, en Verklaringen, gedaan te Brussel op 24 juli 1996;

3. en het Protocol, opgesteld op basis van artikel K.3 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en artikel 41, lid 3, van de Europol-Overeenkomst betreffende de voorrechten en immuniteiten van Europol, de leden van zijn organen, zijn adjunct-directeuren en zijn personeelsleden, gedaan te Brussel op 19 juni 1997.

2. Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag van Amsterdam houdende wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie, de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen en sommige bijbehorende Akten, met de Bijlage, met verscheidene Protocollen en met de Slotakte, gedaan te Amsterdam op 2 oktober 1997.

3. Evaluatie van het Europese Verdrag van Amsterdam in het licht van de gelijkheid van vrouwen en mannen (verslag van het Adviescomité voor gelijke kansen voor vrouwen en mannen).

4. Voorstel van resolutie betreffende de goedkeuring van het Verdrag van Amsterdam.

5. Verdrag van Amsterdam houdende wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie, de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen en sommige bijbehorende akten, ondertekend te Amsterdam, op 2 oktober 1997 (verslag van het Federaal Adviescomité voor Europese Aangelegenheden en voorstel van resolutie).

's Namiddags om 14 uur.

1. Wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 43, § 5, en 43quinquies, van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, tot aanvulling van artikel 43 van dezelfde wet en tot invoeging van een artikel 43septies in die wet (Belangenconflict).

2. Vragen om uitleg :

a) van mevrouw Nelis-Van Liedekerke aan de vice-eerste minister en minister van Economie en Telecommunicatie over «de overheveling van de personeelsleden van de dienst Kijk- en Luistergeld te Aalst»;

b) van de heer Devolder aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «het ontwerp-KB voor de registratie van homeopathica».

Donderdag 4 juni 1998 om 15 uur.

1. Inoverwegingneming van voorstellen.

2. Mondelinge vragen.

Vanaf 16.30 uur: stemmingen.

3. Vraag om uitleg van mevrouw Leduc aan de minister van Vervoer over «de gebrekkige controle en reglementering inzake boorddocumenten».

Mesdames, messieurs, le bureau propose, pour la semaine prochaine, l'ordre du jour ci-après.

Mercredi 3 juin 1998, le matin à 9 h 30.

1. Projet de loi portant assentiment aux Actes internationaux suivants :

1. la Convention sur la base de l'article K.3 du Traité sur l'Union européenne portant création d'un Office européen de police (Convention Europol), Annexe, et Déclarations, faites à Bruxelles le 26 juillet 1995;

2. le Protocole, établi sur la base de l'article K.3 du Traité sur l'Union européenne, concernant l'interprétation, à titre préjudiciel, par la Cour de Justice des Communautés européennes de la Convention portant création d'un Office européen de police, et Déclarations, faits à Bruxelles le 24 juillet 1996;

3. et le Protocole établissant, sur la base de l'article K.3 du Traité sur l'Union européenne et de l'article 41, paragraphe 3, de la Convention Europol, les privilèges et immunités d'Europol, des membres de ses organes, de ses directeurs adjoints et de ses agents, fait à Bruxelles le 19 juin 1997.

2. Projet de loi portant assentiment au Traité d'Amsterdam modifiant le Traité sur l'Union européenne, les Traités instituant les Communautés européennes et certains Actes connexes, à l'Annexe, à divers Protocoles et à l'Acte final, faits à Amsterdam le 2 octobre 1997.

3. Évaluation du Traité d'Amsterdam concernant l'égalité des femmes et des hommes (rapport du Comité d'avis pour l'égalité des chances entre les femmes et les hommes).

4. Proposition de résolution relative à l'approbation du Traité d'Amsterdam.

5. Traité d'Amsterdam modifiant le Traité sur l'Union européenne, les Traités instituant les Communautés européennes et certains actes connexes, signés à Amsterdam le 2 octobre 1997 (rapport du Comité d'avis fédéral chargé des questions européennes et proposition de résolution).

L'après-midi à 14 heures.

1. Projet de loi modifiant les articles 43, § 5, et 43quinquies, de la loi du 15 juin 1935 concernant l'emploi des langues en matière judiciaire, complétant l'article 43 de la même loi et y insérant un article 43septies (Conflit d'intérêts).

2. Demandes d'explications :

a) de Mme Nelis-Van Liedekerke au vice-Premier ministre et ministre de l'Économie et des Télécommunications sur «le transfert des agents du service des Redevances radio et télévision d'Alost»,

b) de M. Devolder au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «le projet d'arrêté royal relatif à l'enregistrement des médicaments homéopathiques».

Jeudi 4 juin 1998 à 15 heures.

1. Prise en considération de propositions.

2. Questions orales.

À partir de 16 heures 30: votes.

3. Demande d'explications de Mme Leduc au ministre des Transports sur «les déficiences du contrôle et de la réglementation en matière de documents de bord».

Ik wijs erop dat het verslag over het belangenconflict in verband met het wetsontwerp tot wijziging van de artikelen 43, § 5, en 43quinquies, van de wet van 15 juni 1935 niet op de door

het reglement voorziene tijdstip kan worden bezorgd. Dat komt omdat Pinkstermaandag een officiële feestdag is. Het verslag zal wel woensdagochtend op de banken worden rondgedeeld.

De commissie ging ermee akkoord om het belangenconflict toch op woensdagmiddag te bespreken. Voor de goede gang van zaken zou ik graag de instemming van de Senaat hebben over dit punt van de agenda.

La parole est à M. Desmedt.

M. Desmedt (PRL-FDF). — Monsieur le président, concernant le conflit d'intérêts, la remise du rapport mercredi m'agrée parfaitement. Toutefois, je souhaiterais que nous recevions dès mardi le texte finalement adopté par la commission de façon à pouvoir préparer convenablement le débat après la multitude d'amendements qui ont été introduits.

M. le président. — Ce texte vous sera incessamment communiqué.

Je vous remercie de cette suggestion car, en effet, il est important que nous soyons enfin en possession du texte adopté par la commission.

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux ?

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden ?
(*Instemming.*)

Il en est donc ainsi décidé.

Dan is hiertoe besloten.

WETSONTWERP BETREFFENDE DE RADIOCOMMUNICATIE VAN DE HULP- EN VEILIGHEIDSDIENSTEN (EVOCATIE)

Stemming

PROJET DE LOI RELATIVE AUX RADIOCOMMUNICATIONS DES SERVICES DE SECOURS ET DE SÉCURITÉ (ÉVOCATION)

Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het wetsontwerp.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble du projet de loi.

La parole est à M. Daras pour une explication de vote.

M. Daras (Écolo). — Monsieur le président, je regrette la manière dont l'évocation a été traitée au Sénat. Je fais partie de ceux qui avaient demandé l'application de cette procédure, estimant qu'une série de questions se posaient en ce qui concerne le texte proposé. L'évocation a été expédiée en dix minutes en commission de l'Intérieur, en l'absence de tout membre qui l'avait demandée.

Pour ma part, ayant découvert par la suite dans l'accord Octopus que les libéraux avaient approuvé le projet Astrid, je me suis rendu compte qu'en effet, la procédure d'évocation n'avait plus guère de sens. Je regrette néanmoins qu'elle n'ait pas permis un échange plus approfondi. En effet, le système préconisé pose un certain nombre de questions, ne serait-ce que sur le plan de son financement, par exemple.

Par conséquent, nous ne pourrions voter en faveur de ce projet de loi.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Buelens voor een stemverklaring.

De heer Buelens (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, de Vlaams Blokfractie zal het wetsontwerp betreffende de radiocommunicatie van hulp- en veiligheidsdiensten net als de Vlaams Blokfractie in de Kamer goedkeuren. Ook wij zijn bekommerd om een goede werking van deze diensten.

Toch stellen wij ons vragen bij de gevolgde evocatieprocedure. Ik verneem nu van de heer Daras dat hij tien minuten te laat aankwam op de commissievergadering en dat de evocatie toen al afgehandeld was. Bij afwezigheid van enig amendement werd de zaak er in enkele minuten doorgejaagd. Ons verwondert het dat de evocatie werd gevraagd door partijen die zich regelmatig beklagen over de te late start, het uitstellen van vergaderingen en dergelijke. Die partijen hebben uiteindelijk met deze evocatie niets gedaan.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coene voor een stemverklaring.

De heer Coene (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de VLD-fractie zal zich bij de stemming over dit wetsontwerp onthouden, niet omdat wij niet overtuigd zijn van de noodzaak van moderne en efficiënte radio- en communicatiediensten voor de hulp- en veiligheidsdiensten, maar omdat wij het niet eens zijn met de manier waarop de toewijzing van die opdrachten geschiedt. Wij vinden de toewijzing van opdrachten en gunningen een aanfluiting van de geldende procedures inzake overheidsopdrachten. Men heeft ons niet kunnen overtuigen van de noodzaak om hiervan af te wijken.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Coveliers voor een stemverklaring.

De heer Coveliers (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik heb nog een korte bedenking op wat hier gezegd is over de behandeling van het wetsontwerp. Ik heb mijn akkoord gegeven aan de minister van Binnenlandse Zaken om dit wetsontwerp op die bewuste dinsdag in de commissie te behandelen. De minister wist dat wij akkoord gingen met de essentie van de tekst, maar dat wij bezwaren hadden bij de procedure van toewijzing. Daarom hadden wij geen reden om een amendement in te dienen.

Mijnheer de voorzitter, ik vraag u bovendien akte te nemen van mijn stemafpraak met mevrouw Thijs, die wegens gezondheidsredenen vandaag niet aanwezig kan zijn. Aangezien de VLD-fractie bij de volgende stemming ja zal stemmen, vermeld ik deze stemafpraak, zodat die tot uiting komt in de Parlementaire Handelingen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Loones voor een stemverklaring.

De heer Loones (VU). — Mijnheer de voorzitter, de Volksuniefractie zal tegen dit ontwerp stemmen om dezelfde reden als onze fractie dat deed in de Kamer, namelijk de financiële implicaties van het wetsontwerp. Daarbij komt nog de onduidelijkheid over de bijdrage en de rol van de gemeenten. Aangezien dit ontwerp al jaren aansleept — de voorafgaande studie dateert al van 1992 — vrezem wij tenslotte dat het ganse systeem reeds veranderd is, vooraleer het zal zijn ontwikkeld.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een stemverklaring.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, Agalev zal tegen dit ontwerp stemmen. Aan dit ontwerp zijn in de commissie amper vijf minuten bespreking gewijd, misschien ook bij gebrek aan belangstellenden. De voorgestelde constructie is in ieder geval voor discussie vatbaar, ook op financieel vlak.

Voorts vestig ik de aandacht er op dat de Staatsveiligheid, de medische urgentiediensten en de politiediensten eenzelfde communicatiesysteem hebben. Het is mij helemaal niet duidelijk wat de Staatsveiligheid daarmee te maken heeft. Dit verontrust mij bijzonder.

M. le président. — La parole est à M. Foret pour une explication de vote.

M. Foret (PRL-FDF). — Monsieur le président, dans un souci de cohérence avec le vote émis par nos collègues à la Chambre, le PRL-FDF s'abstiendra.

Dans sa justification de vote personnelle, M. Hatry évoquera quelques motivations plus particulières à certains membres du groupe PRL-FDF du Sénat.

De voorzitter. — De stemming begint.

Nous passons au vote.

— Er wordt tot naamstemming overgegaan over het geheel van het wetsontwerp.

Il est procédé au vote nominatif sur l'ensemble du projet de loi.

64 leden zijn aanwezig.

64 membres sont présents.

41 stemmen ja.

41 votent oui.

7 stemmen neen.

7 votent non.

16 onthouden zich.

16 s'abstiennent.

Aangezien we dit ontwerp ongewijzigd hebben aangenomen, wordt de Senaat geacht beslist te hebben dit wetsontwerp niet te amenderen. Het zal aan de Kamer van volksvertegenwoordigers worden overgezonden met het oog op koninklijke bekrachtiging.

Étant donné que le Sénat a adopté ce projet sans modification, il est censé avoir décidé de ne pas l'amender. Le projet sera transmis à la Chambre des représentants en vue de la sanction royale.

Ja hebben gestemd :

Ont voté oui :

MM. Bourgeois, Buelens, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, Ph. Charlier, Mmes de Bethune, Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, D'Hooghe, Erdman, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Raes, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Goethem, Van Hauthem, Verreycken, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Neen hebben gestemd :

Ont voté non :

MM. Boutmans, Daras, Mmes Dardenne, Dua, MM. Jonckheer, Loones et Vandembroeke.

Onthouden hebben zich :

Se sont abstenus :

MM. Bock, Coene, Mme Cornet d'Elzius, MM. Coveliers, De Decker, Desmedt, Destexhe, Devolder, Foret, Goovaerts, Goris, Hatry, Mmes Leduc, Mayence-Goossens, Nelis-Van Liedekerke et M. Vergote.

M. le président. — Les membres qui se sont abstenus sont priés de faire connaître les motifs de leur abstention.

Ik verzoek de leden die zich hebben onthouden, de reden van hun onthouding mede te delen.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, au nom des membres de mon groupe qui se sont abstenus, c'est-à-dire tous si je vois bien, je voudrais expliquer en trois points les raisons de cette abstention.

Premièrement, on a trop pris l'habitude de dépenser des milliards de francs sans compter. Dans ce cas-ci, il s'agit de 18 milliards; ce montant est considérable pour le contribuable. Le tout a été décidé en quelques minutes lors d'une réunion de commission convoquée à la sauvette au cours d'une semaine réduite de moitié en raison du congé de l'Ascension. Par conséquent, aucune discussion sérieuse n'a pu être menée comme le rapport en témoigne.

Deuxièmement, de Gaulle avait pour habitude de dire : «L'intendance suivra» ce qui me paraît assez sage. Or, dans ce cas-ci, l'intendance précède, en ce sens que des contrats sont conclus alors que les textes législatifs qui permettront de réformer la justice et la police sont en voie d'élaboration; le texte qui nous est soumis devrait être un auxiliaire de ces réformes et non précéder celles-ci, sous peine d'être en porte à faux et donc beaucoup trop onéreux en raison de son inadéquation.

Troisièmement, ce contrat de 18 milliards est très attirant, et, étant donné l'évolution extrêmement rapide en matière de télécommunications et d'informatique, nous estimons que c'est une erreur de décider dès à présent quels sont les trois seuls soumissionnaires dont les noms sont en outre repris dans le rapport; des appareils plus performants et probablement beaucoup moins chers seront certainement mis sur le marché avant que la décision définitive ne soit prise.

Personnellement, je crains que l'on soit confronté à de nouvelles affaires du genre Agusta ou Dassault vu l'insistance mise à voter trop rapidement sur un enjeu aussi important. (*Applaudissements.*)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE BETREFFENDE DE HERVORMING VAN DE POLITIEDIENSTEN EN VAN DE RECHTERLIJKE ORGANISATIE

Aangehouden stemmingen

Stemming

PROPOSITION DE RÉOLUTION RELATIVE À LA RÉFORME DES SERVICES DE POLICE ET DE L'ORGANISATION JUDICIAIRE

Votes réservés

Vote

De voorzitter. — We gaan nu over tot de aangehouden stemmingen.

Nous devons tout d'abord procéder maintenant aux votes réservés.

We moeten ons eerst uitspreken over het amendement van de heer Verreycken.

Nous avons à nous prononcer en premier lieu, sur l'amendement déposé par M. Verreycken.

Ik breng het amendement van de heer Verreycken in stemming.

Je mets aux voix l'amendement de M. Verreycken.

— Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, n'est pas adopté.

De voorzitter. — Ik breng het amendement van de heren Boutmans en Jonckheer in stemming.

Je mets aux voix l'amendement de MM. Boutmans et Jonckheer.

— Dit amendement, bij zitten en opstaan in stemming gebracht, wordt niet aangenomen.

Cet amendement, mis aux voix par assis et levé, n'est pas adopté.

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over het geheel van het voorstel van resolutie.

Nous devons nous prononcer maintenant sur l'ensemble de la proposition de résolution.

Het woord is aan de heer Verreycken.

De heer Verreycken (VI. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, ik stel een gesplitste stemming voor over drie delen van het voorstel van resolutie. Volgens het reglement kan men een gesplitste stemming aanvragen als de resolutie uit verschillende punten bestaat.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Erdman.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de voorzitter, ik meen dat we een resolutie als een geheel moeten beschouwen. Ik zie niet in waarom we over gedeelten afzonderlijke stemmingen moeten hebben, ook al is de resolutie in verschillende punten onderverdeeld.

De voorzitter. — Mijnheer Erdman, het spijt mij, maar het reglement spreekt u op dit punt tegen. Elke aanvraag tot splitsing moet van rechtswege worden toegekend.

Het woord is aan de heer Erdman.

De heer Erdman (SP). — Mijnheer de voorzitter, na de gesplitste stemmingen moeten wij ook stemmen over het geheel van het voorstel van resolutie.

De voorzitter. — Dat klopt. Eerst vinden de gesplitste stemmingen plaats en daarna stemmen we over het geheel van de aangenomen onderdelen.

Ik breng de zinsnede «1° de reorganisatie van de politiediensten» in stemming.

Je mets aux voix le fragment «1° la réorganisation des services de police».

Deze zinsnede wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

Ce fragment, mis aux voix par assis et levé, est adopté.

Ik breng de zinsnede «2° de oprichting van een Hoge Raad voor de Justitie» in stemming.

Je mets aux voix le fragment «2° la création d'un Conseil supérieur de la Justice».

Deze zinsnede wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

Ce fragment, mis aux voix par assis et levé, est adopté.

Ik breng de zinsnede «3° de krachtlijnen inzake de hervorming van de rechterlijke organisatie» in stemming.

Je mets aux voix le fragment «3° les lignes de force de la réforme de l'organisation judiciaire».

Deze zinsnede wordt bij zitten en opstaan aangenomen.

Ce fragment, mis aux voix par assis et levé, est adopté.

Er wordt tot de naamstemming overgegaan over het geheel van het voorstel van resolutie.

Nous passons maintenant au vote sur l'ensemble de la proposition de résolution.

Het woord is aan de heer Verreycken voor een stemverklaring.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, de resolutie werd duidelijk niet door een senaatscommissie voorgesteld. In voorkomend geval zou het bewuste zinsdeel dat ik trachtte te verbeteren bij amendement, wel degelijk door die commissie zijn herschreven.

Ook de vier of vijf taalcorrecties aangebracht door de voorzitter wijzen erop dat de tekst niet aan de zorgen van een senaatscommissie werd toevertrouwd.

De zinsbouw van de tekst draait vierkant. Dergelijke tekst kan de Senaat niet tot eer strekken.

Wat de grond van de zaak betreft, wil ik de Senaat de commentaar van de Nederlandse televisie niet onthouden. Kurkdroog, maar veel efficiënter dan op andere buitenlandse stations, vatte de Nederlandse commentator het octopusoverleg als volgt samen: «Het besluit werd getroffen, niet tijdens een parlementair debat, maar tussen partijvoorzitters. Dit zal wel typisch Belgisch zijn.»

Belgischer kon het niet. Een conclaaf van partijvoorzitters verkopen als een hoogmis van democratie, begrijpe wie begrijpen kan. Ik herhaal alleen dat ik voorstander ben van een goede hervorming, maar dat dictaten, van wie ze ook uitgaan, niet duldbaar zijn. De Vlaams Blok-fractie zal tegen deze resolutie stem-

men, zonder daarmee vooruit te lopen op haar stemgedrag over de uiteindelijke wetsvoorstellen waarvan wij de eerste letter nog moeten lezen. Wij zullen tegen een resolutie stemmen waarin wij ons er toe zouden verbinden om ongelezen wetsvoorstellen snel aan te nemen. (*Applaus.*)

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een stemverklaring.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, nu er sprake is van een «heilige alliantie», wil ik mij zeker niet schuldig maken aan heiligschennis. In de bijzonder beperkte tijd die mij werd toegemeten heb ik vanochtend getracht de vinger te leggen op een aantal zwakke plekken in het akkoord. Ik heb er nochtans onmiddellijk aan toegevoegd dat wij geen negatief oordeel vellen, zeker niet over de grote lijnen van de politiehervorming en ook niet over een aantal principes van de hervorming van justitie. Dat vormt de eerste reden voor onze onthouding.

De tweede reden ligt bij de slotzin van de resolutie, waarin de Senaat zich ertoe verbindt om de wetsvoorstellen die aan deze hervormingen een wettelijke basis moeten geven, snel aan te nemen. Ik heb getracht deze zinsnede te amenderen, maar werd hierin niet gevolgd. Voorts heb ik uit verscheidene toespraken menen te kunnen opmaken — en ik vind dat positief — dat snel aannemen niet wordt gelijkgesteld met oordeelkundig door de strot rammen van definitieve teksten. Er zou eensgezindheid bestaan om een aantal van deze teksten grondig, zij het snel, door het Parlement te laten behandelen.

De formulering zoals zij nu voorligt, betekent niets, want hoe kan ik er mij nu toe verbinden om mijn goedkeuring te hechten aan iets wat nog niet bestaat? De ondertekenaars van de resolutie zouden er dus goed aan doen zich ertoe te verbinden de beloofde teksten snel in te dienen. Van onze kant zullen wij dan onderzoeken hoe we daarover snel kunnen stemmen.

M. le président. — La parole est à M. Daras pour une explication de vote.

M. Daras (Écolo). — Monsieur le président, je vais livrer la version française des propos tenus par M. Boutmans puisque nous sommes sur la même longueur d'ondes.

Je l'ai dit ce matin, il nous est impossible de voter en faveur de cette résolution. Certes, l'accord rencontre certains de nos souhaits mais il suscite aussi nos critiques. Face à une matière aussi dense, il nous est impossible d'accorder un blanc-seing.

Les observateurs un peu fins souriront sans doute en remarquant que les huit partis de l'octopus qui vont approuver cette résolution dans l'enthousiasme divergeaient déjà sur le projet ASTRID qui fait l'objet du point A 3 de l'accord, pourtant si solide!

Nous ne voterons pas contre cette résolution, car notre attitude sur tous les projets qui découleront de cet accord sera positive et concrète, ce qui plaira à certains. (*Applaudissements.*)

M. le président. — Nous passons au vote sur l'ensemble de la proposition de résolution.

We stemmen nu over het geheel van het voorstel van resolutie.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

67 membres sont présents.

67 leden zijn aanwezig.

58 votent oui.

58 stemmen ja.

4 votent non.

4 stemmen neen.

5 s'abstiennent.

5 onthouden zich.

En conséquence, la proposition de résolution est adoptée.

Derhalve is het voorstel van resolutie aangenomen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, Ph. Charlier, Coene, Mme Cornet d'Elzuis, M. Coveliers, Mme de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, Devolder, D'Hooghe, Erdman, Foret, Goovaerts, Goris, Happart, Hatry, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, M. Lallemand, Mmes Leduc, Lizin, MM. Loones, Mahoux, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, M. Moens, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Urbain, Vandenberghe, Vandembroeke, Mme Van der Wildt, MM. Van Goethem, Vautmans, Vergote, Verhofstadt, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Buelens, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Boutmans, Daras, Mmes Dardenne, Dua et M. Jonckheer.

WETSVOORSTEL — PROPOSITION DE LOI

Inoverwegingneming — Prise en considération

Stemming — Vote

De voorzitter. — We moeten ons nu uitspreken over de inoverwegingneming van het wetsvoorstel houdende de invoering van een terugkeerregeling voor personen van vreemde nationaliteit ingediend door de heer Verreycken.

Nous devons nous prononcer maintenant sur la prise en considération de la proposition de loi réglementant le retour des personnes de nationalité étrangère introduite par M. Verreycken.

Het woord is aan de heer Verreycken voor een stemverklaring.

De heer Verreycken (Vl. Bl.). — Mijnheer de voorzitter, wat zou u denken van een wetsvoorstel met de volgende tekst? «De bevordering van de terugkeer kan een belangrijke bijdrage leveren tot het beheersen van het migrantenprobleem. Terugkeren kan enkel door hen een geloofwaardige mogelijkheid tot de integratie te bieden. Ik verwijs hier naar Nederland en Duitsland. Verder wordt voorgesteld ook in België een terugkeerpremie in te voeren. Binnen drie maanden moeten de betrokkenen het grondgebied definitief verlaten hebben. Hen wordt 50% als voorschot uitbetaald. De rest volgt als ze er zijn.»

Ik ben ervan overtuigd dat wanneer ik vandaag een dergelijk wetsvoorstel zou indienen, zoals inderdaad vroeger reeds is gebeurd, onmiddellijk de meest hoogdravende termen zouden worden gebruikt. Men zou het hebben over de rechten van de mens en allerlei schendingen daarvan. Alle zinnen die ik net heb uitgesproken, citeer ik echter letterlijk uit het wetsvoorstel houdende invoering van een terugkeerregeling voor personen van vreemde nationaliteit in de Kamer ingediend op 27 februari 1992 door de collega's Beysen en Gol. Tegen de inoverwegingneming ervan en de bespreking in de commissie heeft niemand enig bezwaar geuit. Dit wetsvoorstel had identiek dezelfde formulering en doelstelling als vandaag.

Na wat daarstraks werd gezegd, kan ik alleen besluiten dat de identiteit van de indiener bepalend is voor het al dan niet in overweging nemen, niet de inhoud van het voorstel. Indien dat zo is, geef dat dan ook toe. Indien men een bespreking in de commissie vreest, omdat we wel eens gelijk zouden kunnen krijgen, geef dat dan toe. In artikel 2 van ons voorstel staat, net zoals in het voorstel-Beysen-Gol, dat een dergelijke premie wordt uitgekeerd op het verzoek van de begunstigde. Het gaat dus om een vrijwillige premie. Misschien willen sommige mensen deze steun om vreemdelingen te laten terugkeren naar hun eigen cultuurbedding, weigeren, maar dan moeten ze dat maar toegeven.

Mijnheer de voorzitter, ik weet dat mijn tijd beperkt is en wil er enkel nog op aandringen niet de identiteit van de indiener, maar de inhoud van het voorstel te laten tellen. De inhoud moet in de commissie kunnen worden besproken. Ik vraag dus het voorstel in overweging te nemen.

De voorzitter. — We gaan thans over tot de stemming over de inoverwegingneming van dit wetsvoorstel.

Nous passons au vote sur la prise en considération de cette proposition de loi.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le président, je demande le vote nominatif.

M. le président. — En principe sur les prises en considération, il est procédé au vote par assis et levé.

M. Jonckheer (Écolo). — Monsieur le président, récemment, dans cette assemblée, le vote nominatif a été, me semble-t-il, demandé et obtenu à l'occasion d'un même type de prise en considération.

M. le président. — En fait, en vertu du règlement, le vote sur une prise en considération se fait uniquement par assis et levé sauf si le président en décide autrement pour certaines raisons, par exemple, un résultat douteux.

En l'occurrence, je ne vois pas d'inconvénient à ce que nous procédions à un vote nominatif. Veuillez toutefois ne pas invoquer cette décision à une prochaine occasion pour formuler à nouveau la même demande.

Le vote commence.

De stemming begint.

— Il est procédé au vote nominatif.

Er wordt tot naamstemming overgegaan.

66 membres sont présents.

66 leden zijn aanwezig.

50 votent non.

50 stemmen neen.

4 votent oui.

4 stemmen ja.

12 s'abstiennent.

12 onthouden zich.

En conséquence, la proposition de loi n'est pas prise en considération.

Derhalve is het wetsvoorstel niet in overweging genomen.

Ont voté non :

Neen hebben gestemd :

MM. Anciaux, Bock, Bourgeois, Boutmans, Busquin, Caluwé, Mme Cantillon, MM. Chantraine, Ph. Charlier, Mme Cornet d'Elzuis, M. Daras, Mmes Dardenne, de Bethune, M. De Decker, Mme Delcourt-Pêtre, MM. Delcroix, Desmedt, Destexhe, D'Hooghe, Mme Dua, MM. Erdman, Foret, Happart, Hostekint, Hotyat, Istasse, Mme Jeanmoye, MM. Jonckheer, Lallemand, Mme Lizin, M. Mahoux, Mmes Maximus, Mayence-Goossens, Merchiers, Milquet, MM. Moens, Nothomb, Olivier, Pinoie, Poty, Santkin, Mme Sémer, MM. Staes, Swaelen, Urbain, Vandenberghe, Mme Van der Wildt, MM. Van Goethem, Weyts et Mme Willame-Boonen.

Ont voté oui :

Ja hebben gestemd :

MM. Buelens, Raes, Van Hauthem et Verreycken.

Se sont abstenus :

Onthouden hebben zich :

MM. Coene, Coveliers, Devolder, Goovaerts, Goris, Hatry, Mme Leduc, M. Loones, Mme Nelis-Van Liedekerke, MM. Vandembroeke, Vautmans et Vergote.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER OLIVIER AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «DE SPREIDING, TARIFERING VAN PRESTATIES EN TERUGBETALINGEN VAN NUCLEAIR MAGNETISCHE RESONANTIE TOMOGRAFEN (NMR'S)»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. OLIVIER AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «LA RÉPARTITION, LA TARIFICATION DES PRESTATIONS ET LE TAUX DE REMBOURSEMENT DES TOMOGRAPHES UTILISANT LA RÉSONANCE MAGNÉTIQUE NUCLÉAIRE»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Olivier.

Het woord is aan de heer Olivier.

De heer Olivier (CVP). — Mijnheer de voorzitter, de NMR's of nucleair magnetische resonantietomografen zijn heel dure scanners die omwille van hun kostprijs in aantal worden beperkt, meer bepaald maximum 32 toestellen of één toestel per 300 000 inwoners. Volgens sommige bronnen zouden er minstens vijf illegale scanners werken. In de meest recente nota van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen, die de versoepeling van de regels voor de plaatsing moet voorbereiden, staan deze illegale scanners zelfs met naam en toenaam vermeld.

Graag kreeg ik van de minister een antwoord op volgende vragen.

Hoeveel NMR-diensten, legaal en illegaal, zijn er in ons land actief en in welke ziekenhuizen ?

De federale subsidiëring door het RIZIV is afhankelijk van de erkenning door de gemeenschappen. Naar verluidt worden heel wat zware medische diensten, onder meer NMR-diensten, federaal gesubsidieerd zonder deze erkenning. Is dat juist ?

Welke andere criteria worden opgelegd of welke voorwaarden worden er gesteld bij de oprichting van NMR-diensten ?

In welke mate wordt bij de plaatsing van de NMR's aandacht besteed aan de regionale spreiding ? In West-Vlaanderen zijn er bijvoorbeeld twee in Brugge en één in Roeselare, terwijl Kortrijk geen enkel ziekenhuis met een NMR telt.

Welke sancties zijn er verbonden aan het in gebruik nemen van een niet-erkende NMR-dienst ? Worden deze sancties ook effectief toegepast, zo neen, waarom niet ?

Hoe worden de prestaties in de NMR-diensten getarifieerd en wat is het terugbetalingstarief ? Zijn de tarifiering en het terugbetalingstarief ook van toepassing op de illegale NMR-diensten ?

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

*De heer Moens, ondervoorzitter,
treedt als voorzitter op*

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, ten eerste wil ik bevestigen dat het aantal legaal actieve NMR-toestellen in België inderdaad 32 bedraagt terwijl er 4 toestellen illegaal actief zijn. Voor 1 NMR-toestel, dat nog niet is geplaatst, is de erkenning voorgesteld omdat het voldoet aan de normen van het koninklijk besluit van 27 oktober 1989, gewijzigd door de besluiten van 26 februari 1991, 21 juni 1994 en 5 december 1994, houdende vaststelling van de normen waaraan een dienst waarin een magnetische resonantietomograaf met ingebouwd elektronisch telsysteem wordt opgesteld, moet voldoen om te worden erkend als zware medisch-technische dienst, zoals bedoeld in artikel 44 van de wet op de ziekenhuizen.

Ten tweede gebeurt de subsidiëring op federaal niveau enkel na bericht van erkenning vanuit de bevoegde gemeenschap. Er dient gewezen te worden op de dubbele financiering van de NMR, enerzijds langs het budget van de ziekenhuizen en dus langs het

ministerie van Volksgezondheid voor de investerings- en werkingskosten, anderzijds langs de nomenclatuur van de verrichte prestaties voor de honoraria. Daar er tot op heden geen aparte NMR-nomenclatuur bestaat, gebeurt deze vergoeding in analogie met de nomenclatuurnummers van Ct-scan-onderzoeken. Recentelijk werden aparte NMR-prestaties ontworpen. De nieuwe code zal een beter inzicht verschaffen in het aantal verrichte NMR-onderzoeken.

Ten derde zijn alle voorwaarden tot erkenning van een dienst medische beeldvorming met NMR vervat in punt 1 van het vermeld koninklijk besluit van 27 oktober 1989.

Ten vierde zijn de regionale verspreiding in de voormelde erkenningsnormen vervat. Iedere instelling die aan de erkenningsnormen beantwoordt kan zonder bijkomende voorwaarden worden erkend.

Ten vijfde kan de federale regering sanctionerend optreden. Zij kan ingevolge het koninklijk besluit van 10 mei 1990, gewijzigd door het koninklijk besluit van 31 oktober 1991, namelijk overgaan tot het inhouden van 20% van het budget van een ziekenhuis dat een dergelijke dienst uitbaat zonder dat deze is erkend. Er kan echter maar sanctionerend worden opgetreden na ontvangst van het proces-verbaal waarin vastgesteld wordt dat de dienst geëxploiteerd wordt zonder erkenning, opgesteld door de bevoegde gemeenschap. Tot op heden werd één sanctie van 10% opgelegd aan een ziekenhuis in het Brusselsse.

Ten zesde wordt het toekennen van een verzekerings-tegemoetkoming voor verstrekkingen die verricht worden in een medisch-technische dienst, zoals bedoeld in artikel 44 van de ziekenhuiswet, afhankelijk van de erkenning door de bevoegde gemeenschapsminister. De bedoelde medisch-technische diensten moeten dus conform zijn de door de Koning vastgestelde erkenningsnormen, in dit geval aan artikel 64 van de wet op de ziekte- en invaliditeitsverzekering.

Zoals ik al heb vermeld, is de grote moeilijkheid dat er tot op heden geen aparte NMR-prestaties in de nomenclatuur zijn opgenomen. De financiering van de prestaties geschiedt dus in analogie met de Ct-scan-prestaties. Aangezien de meeste ziekenhuizen beschikken over een erkende medisch-technische dienst met Ct-scan heeft bijna ieder ziekenhuis dat leefbaar is recht op een Ct-scan. De voorwaarden voor die erkenning is 150 acute bedden in een algemeen ziekenhuis, zoals gisteren aan de heer Vandeurzen werd geantwoord. Er bestaat dus grote verwarring bij de terugbetalingen. Het is momenteel immers onmogelijk de prestaties verricht met illegale NMR-toestellen te onderscheiden van de gerechtvaardigde Ct-scan-onderzoeken. Ik kom daar straks op terug.

Op advies van de overlegstructuur inzake ziekenhuizen, zal het aantal NMR-toestellen worden verhoogd. Deze uitbreiding is noodzakelijk, gelet op de opgedane ervaring, de technologische evolutie, de goedkopere aankoopkosten en de bestaande wachtlijsten. Een goed gebruik van de NMR-technologie verhoogt niet alleen de kwaliteit, maar kan ook een besparend effect hebben op andere prestaties. Wanneer de NMR-onderzoeken worden uitgebreid, zijn sommige andere onderzoeken wellicht overbodig. Volgens de overlegstructuur telt België momenteel het laagst aantal NMR-toestellen in de hele westerse wereld.

Gisteren vroeg de heer Vandeurzen in de Kamer of de illegale Ct-scanners die op campussen buiten de ziekenhuissites werken ook door de gemeenschappen kunnen worden gecontroleerd. Volgens de huidige wetgeving kunnen de gemeenschapsinspecteurs wel controleren op de site van het ziekenhuis, maar niet erbuiten. De situatie in België is immers erg ingewikkeld. Ik heb gisteren in de kamercommissie beloofd de federale wetgeving te wijzigen zodat de gemeenschapscontroleurs ook op de campussen buiten de ziekenhuissites kunnen optreden.

In het Vlaams Parlement heeft de heer Vandendriessche vragen gesteld over hetzelfde probleem. Het antwoord aan mevrouw Demeester luidde dat de gemeenschapsinspecteurs buiten de ziekenhuissites niet kunnen optreden.

Alvorens te handelen moet het proces-verbaal van de gemeenschappen of de gewesten worden afgewacht. Hetzelfde geldt voor de rustoorden die soms gesloten worden omdat zij niet in orde zijn

met de gemeenschaps- of gewestreglementering, maar waar het RIZIV geen weet van heeft omdat het proces-verbaal niet naar de federale overheid wordt gezonden.

De nieuwe nomenclatuur over de NMR-prestaties zal ons een beter beeld geven over welke onderzoeken met de NMR of met de Ct-scan zijn uitgevoerd en of het om een zwarte of een witte NMR gaat. De deskundigen zijn het inmiddels eens geworden over een versoepeling van de voorwaarden tot erkenning van NMR's. Vroeger was er het medico-mutakkoord, dat spijtig genoeg werd opgeblazen, maar waarvan ik hoop dat het spoedig opnieuw zal worden uitgevoerd. Er werd een bedrag vastgesteld voor de uitbreiding van het aantal NMR's op voorwaarde dat de nomenclatuur voor andere prestaties die volgens de wetenschappelijke wereld van mindere kwaliteit zijn, wordt aangepast. Alleen de prestaties met de hoogste therapeutische waarde zullen in die nomenclatuur worden behouden.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Olivier.

De heer Olivier (CVP). — Mijnheer de voorzitter, ik wil de minister bedanken voor haar antwoord, maar het doet mij wel perplex staan. Natuurlijk heeft ze dergelijke zaken niet meer onder controle, aangezien zij pas een veroordeling kan uitspreken nadat er een proces-verbaal is opgemaakt. De gemeenschappen maken dan gewoonweg geen proces-verbaal op, zodat de minister ook niet kan optreden.

Ieder ziekenhuis dat zich respecteert heeft op het ogenblik een Ct-scan, die ondertussen al lang niet meer zo kostelijk is. Bij de NMR, dat een bijzonder goed apparaat is, gaat het over belangrijke investeringen. Het kan de inzet vormen van een nieuwe concurrentie tussen de ziekenhuizen. Als patiënten van Ronse naar Brugge, Brussel of Gent moeten gaan om daar dan bovenop in een lange rij te moeten staan wachten, dan is de dienst aan de patiënt niet verzekerd. Toch is het niet goed dat er te veel van die dure toestellen worden geïnstalleerd. Er moeten dus afspraken worden gemaakt over de spreiding van de investeringen. Niet alleen de installatie, maar ook het gebruik of zelfs het misbruik ervan wegen zwaar op het budget van de ZIV.

Een andere vraag is wat de minister zal doen met al de scanners buiten de ziekenhuizen. Zoals het nu al gebeurt met Ct-scanners kan men er zich ook aan verwachten dat er NMR's buiten de ziekenhuizen terechtkomen. De vraag van de heer Vandeurzen in de Kamer en mijn vraag in de Senaat moet voor de minister toch de gelegenheid bij uitstek zijn om deze problematiek aan te pakken. Alleszins moet veel meer rekenschap worden gegeven van de budgettaire implicaties van de medische handelingen die men erkent. Het belang van de patiënt moet daarbij natuurlijk voorop staan.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, wat de inschakeling van de inspectiediensten betreft, is de wetgeving reeds voorbijgestreefd. De evolutie van de technologie gaat zo vlug dat zelfs bepalingen uit de jaren 1988-1989, toen de eerste minister als minister van Volksgezondheid voor de eerste keer in deze materie ingreep, reeds achterhaald zijn. Wij moeten de evolutie op de voet volgen en de gemeenschappen juridisch de mogelijkheid geven dit ook te doen.

De technische prestaties met NMR's moeten minstens in een specifieke nomenclatuur worden opgenomen en worden erkend.

Een liberalisering van de installaties van NMR's zal de concurrentie tussen ziekenhuizen in eenzelfde provincie uitschakelen, de wachtlijsten drastisch inkorten en de gezondheid van de patiënt ten goede komen. Een NMR-onderzoek kan de patiënt immers veel miserie besparen.

Wij zoeken oplossingen zowel voor de illegale Ct-scanners, als voor de problemen met de fusies. In het Vlaamse Gewest doen er zich heel wat moeilijkheden voor met de fusie van kleinere ziekenhuizen. Die problematiek moet uiteraard in het Vlaams Parlement worden opgeklaard. Ik kan er alleen mee voor zorgen dat de dienst aan de patiënt optimaal is en dat de kosten voor het RIZIV

zo laag mogelijk worden gehouden. Het komt er voor ons op aan te weten door wie en waar de prestaties worden geleverd. Dat is een taak voor de komende maanden.

Ik zal de heer Olivier ook mijn antwoord aan de heer Vandeurzen bezorgen, zodat hij zijn dossier kan vervolledigen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER ANCIAUX AAN DE MINISTER VAN VERVOER OVER «DE TOEKOMST VAN DE MOTORENWERKPLAATS VAN SABENA TECHNICS».

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. ANCIAUX AU MINISTRE DES TRANSPORTS SUR «L'AVENIR DE L'ATELIER DES MOTEURS DE LA SABENA TECHNICS».

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Anciaux.

Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, op dinsdag 19 mei bracht ons vorstenpaar een bezoek aan Sabena. De Koningin heeft toen onder meer de werkplaatsen van Sabena bezocht. De directie heeft van dit bezoek gebruik gemaakt om aan te geven hoe goed het met Sabena is gesteld. Ik moet toegeven dat dit geen leugen is. Het is overduidelijk dat het financiële resultaat van de Sabenagroep in sterke mate is verbeterd. In 1997 werd op basis van het zakencijfer zelfs winst geboekt. Ook op andere parameters, zoals de bezettingsgraad, scoort Sabena merklijk beter dan de vorige jaren.

Toch is het niet allemaal rozengeur en maneschijn. De Sabena-directie heeft voor dit jaar reeds een forse besparingsoperatie aangekondigd. Ingewijden wijzen er steeds nadrukkelijker op dat Swissair voor 100 % de lakens uitdeelt bij Sabena hoewel het nog steeds geen 50 % van de aandelen in handen heeft. De vertegenwoordigers van de Belgische overheid bij Sabena fungeren als applausmachine voor de door de Zwitsers genomen beslissingen. Juist daar wringt het schoentje. Dit is niet alleen nefast voor de werkgelegenheid bij Sabena, maar tevens dreigt dit een hypotheek te leggen op de toekomst van de luchtvaartsector in ons land.

Men kan inderdaad vragen stellen over de invloed van de volledige liberalisering van het Europese luchtruim op de toekomst van Sabena. In 1978 werd het Amerikaanse luchtruim helemaal geliberaliseerd. Ten gevolge hiervan ontstond er een concentratietendens. Zo hadden de drie grote Amerikaanse luchtvaartmaatschappijen, American Airlines, Delta Airlines en United Airlines, in 1978 een marktaandeel van 40%. In 1995 was dit opgelopen tot 57%. Ook was er sprake van prijsdumping. Tot voor kort waren de tarieven voor vergelijkbare afstanden in Europa tweemaal hoger dan in de Verenigde Staten. De totale werkgelegenheid nam toe, maar de onzekerheid werd groter. Een goede illustratie hiervan zijn de faillissementen van een aantal grote luchtvaartmaatschappijen zoals Eastern Airlines en Panam.

Deze tendens zal ook Europa bereiken. De tendens tot liberalisering en deregulering van de luchtvaart, die in 1987 werd ingezet, heeft ervoor gezorgd dat er ook hier sprake is van alliantievorming. De concurrentie wordt steeds meer gevoerd door allianties van maatschappijen. Zo is Swissair sinds 1995 aandeelhouder van Sabena en het zal zijn aandelenpakket binnenkort nog uitbreiden. Sinds 1 april 1997 is er zelfs sprake van een volledige liberalisering van het Europese luchtruim. Elke luchtvaartmaatschappij mag nu in een andere lidstaat verbindingen verzorgen. Het ontstaan van nog grotere samenwerkingsverbanden zoals de «Qualifier group», waartoe Sabena behoort, is hiervan het resultaat.

Ook in Europa zorgt de liberalisering voor een verhoogde concurrentie, lagere prijzen en een grotere onzekerheid op het vlak van de werkgelegenheid. Het is reeds een tijdje geleden dat we werden geconfronteerd met een stakingsgolf in Sabena. Sinds

Paul Reutlinger afgevaardigd bestuurder van Sabena is geworden, is er geen groot sociaal conflict meer geweest. Ook de vakbonden beseffen dat Sabena niet aan de liberalisering kan ontsnappen. Ze zijn zich ervan bewust dat er nood is aan een harmonisatie van de vloot en aan kostenbeheersing, wil onze nationale luchtvaartmaatschappij overleven. Als Swissair echter op een niet-correcte wijze met het Sabenapersoneel omgaat, zal de broze sociale vrede binnenkort worden verbroken. Een koninklijk bezoek zal dit niet kunnen verhelpen.

Ik heb enkele bedenkingen over de toekomst van Sabena. Ik heb reeds aangestipt dat de Belgische overheid geen wezenlijke inbreng in Sabena heeft. Swissair deelt de lakens uit. Het is mij niet duidelijk wat de visie van de Belgische regering op de toekomst van Sabena in een geliberaliseerd Europese luchtruim is. Reeds in juli 1997 heb ik de minister hierover een schriftelijke vraag gesteld. Ik neem aan dat de minister een ontzettend druk bezet man is, maar ik vind het onverantwoord dat hij een jaar nodig heeft om te antwoorden op een schriftelijke vraag. Hij kan toch een kleine inspanning leveren om vragen te beantwoorden die volgens het reglement binnen de twintig dagen moeten worden beantwoord. De minister heeft er meer dan 365 dagen voor nodig. Ik hoop dat dit niets zegt over zijn werkritme.

Ikzelf ben steeds meer van mening dat de tijd dat een luchtvaartmaatschappij kon worden beschouwd als een nationaal symbool, voorbij is. Sabena zal steeds meer een luchtvaartmaatschappij *sensu stricto* worden, die bepaalde afdelingen afstoot, niet omdat ze verlieslatend zijn, maar omdat Sabena in geval van overlapping zal kiezen voor de arbeidsplaatsen in Zürich. De taak van de Belgische overheid ligt dan ook overwegend op dit vlak. Zij dient ervoor te zorgen dat onze luchtvaartsector kan overleven.

Dat deze sector troeven heeft, is duidelijk. Eind juni 1997 stelde ik de minister reeds een vraag om uitleg over Sabena Technics. Mijn vraag betrof de nog te nemen beslissing over de uitbreiding van de vloot en de gevolgen daarvan voor Sabena Technics. Ik wil hierop terugkomen, meer bepaald op de motorenafdeling van Sabena Technics. Deze afdeling draait zeer goed, maar toch is haar toekomst bedreigd. Toen ik in juni 1997 mijn vraag stelde, moest nog worden beslist met welke vliegtuigen, Airbus of Boeing, de vloot zou worden uitgebreid. Sabena Technics is gespecialiseerd in het onderhoud van Boeinglevliegtuigen. Het heeft op dit vlak een wereldfaam. Kiezen voor Airbus zou het verlies betekenen van 1 000 tot 1 500 arbeidsplaatsen, maar hoewel enkele maanden geleden toch definitief voor Airbus werd geselecteerd, werden garanties gegeven die het overleven van het winstgevendende Sabena Technics garanderen. Wel moest men nog kiezen welk type motor in de toestellen zou worden geplaatst. Men had de keuze tussen de CFM56-5B van CFMI, een samenwerking tussen de Franse motorenconstructeur SNECMA en het Amerikaanse General Electrics, en de V-2500 van International Aero Engines. Eind februari 1998 haalde de eerste motor het. Deze keuze viel te verwachten, aangezien Swissair reeds in een vroeger stadium voor CFMI had geselecteerd.

Precies deze keuze kan een nieuwe grote bedreiging voor de motorenafdeling van Sabena vormen, waar zo'n 450 personeelsleden werken. Het is nu reeds bekend dat het onderhoud van de CFM-56-5B-motoren in Zürich zal gebeuren. Bij de aankoop van de motoren werden niet dezelfde garanties gegeven als bij de aankoop van de toestellen. Het is dus mogelijk dat de motorenafdeling over vijf jaar geen revisie van de eigen vloot meer doet. Nochtans geniet die afdeling wereldfaam en zou het zonde zijn deze parel van de Sabenagroep te laten leegbloeden. Als deze economische activiteit verdwenen is, zal ze nooit meer naar Vlaanderen terugkeren.

Dat Swissair de hete adem van dit dossier voelt, is maar al te duidelijk. De strategie die het wenst te volgen, is niet verwonderlijk. CFMI blijkt het miljardencontract in de wacht te hebben gesleept nadat het bedrijf had beloofd de motorenwerkplaats over te kopen. In de pers werd reeds aangekondigd dat men een joint venture wil oprichten. Ik verneem dat CFMI in een eerste fase een participatie van 51% zou nemen. Daarvoor zal vermoedelijk 1 tot 1,5 miljard worden neergeteld. In een later stadium zal de CFMI-participatie nog worden opgetrokken. Het bedrijf eist wel dat Sabena een voldoende groot aantal aandelen in de motorenwerk-

plaats behoudt, zodat het gebruik kan maken van de naam en faam van Sabena Technics. CFMI van zijn kant engageert zich ertoe het werkvolume op te vullen. Het team dat over de verkoop onderhandelt, moet de gesprekken eind juni afronden. Op 1 januari 1999 moet de oprichting van de nieuwe juridische entiteit plaatsvinden.

Het is duidelijk dat Swissair door de verkoop van de motorenafdeling van Sabena Technics de grote financiële kater van het verleden wil uitwissen. Aangezien CFMI zich ertoe heeft verbonden om na vijf jaar een nieuw type van motor te laten reviseren bij de motorenwerkplaats, lijkt de werkgelegenheid op het eerste gezicht gewaarborgd. Het is echter niet bekend of er boeteclausules zijn opgenomen in geval van niet-naleving van dit aspect van het contract. Het is dus best mogelijk dat CFMI haar onderhoudsactiviteiten over enkele jaren zal overbrengen naar gunstiger oorden. Aangezien de Swissairparticipatie in Sabena na het jaar 2000 vrijwel zeker nog zal toenemen, valt het te betwijfelen dat Swissair over enkele jaren een lans zal breken voor het behoud van de werkgelegenheid in de motorenwerkplaats van Sabena Technics. De Sabenaparticipatie zal dan wellicht tot een minimum zijn teruggebracht.

Mijn argwaan ten opzichte van dergelijke beloften en compensatiedossiers is bovendien volkomen gewettigd. In 1996 heeft Sabena 23 AVRO's aangekocht bij British Air Aerospace. Ook toen was er een compensatiedossier opgesteld ter waarde van 1,5 miljard, 10% van de totale aankoopssom. Tot op heden is British Air Aerospace geen enkele belofte nagekomen. Er moet dan ook een andere strategie worden gevolgd. Om te vermijden dat een dergelijk doemscenario in de toekomst wordt geconcretiseerd en dat deze hoogtechnologische werkgelegenheid uit Zaventem verdwijnt, moet Sabena Technics worden verankerd door een rechtstreekse participatie van de staat. Dat de motorenwerkplaats rendabel is, kan deze eis enkel sterken.

Ik illustreer de nood aan verankering aan de hand van het verhaal van het Waalse bedrijf Techspace Aero, het vroegere FN Moteur. Enkele jaren geleden werd deze onderneming, die onderdelen van vliegtuigmotoren produceert, door de Belgische FN-groep afgestoten en voor 51% overgenomen door het Franse SNECMA, voor 30% door het Waalse Gewest en voor 19% door de Amerikaanse motorenbouwer Pratt en Whitney. Dankzij de participatie van het Waalse Gewest kon worden verhinderd dat een bepaald product elders in Europa zou worden geproduceerd in een fabriek die toebehoorde aan de nieuwe Amerikaanse ondernemer. Techspace Aero boert sedert de overname overigens beter dan ooit tevoren.

De motorenwerkplaats van Sabena Technics wordt op het einde van het jaar grotendeels een privé-onderneming en de participatie van Sabena vormt geen garantie voor het overleven van de motorenwerkplaats. Een verankering is dus noodzakelijk voor het overleven op lange termijn van de winstgevendende motorenwerkplaats.

Graag kreeg ik vandaag een antwoord op de volgende vragen.

Waarom werd er, zoals bij de aankoop van de Airbussen toen Swissair en Airbus garanties gaven voor de werkgelegenheid, bij de aankoop van de motoren niet gezorgd voor opleiding van de personeelsleden van de motorenwerkplaats voor het onderhoud van het nieuwe type motor ?

Waarom wordt het onderhoud van de nieuwe motoren CFM-56-5B volledig in Zurich uitgevoerd en niet in Zaventem ?

Hoever staat het met de onderhandelingen tussen CFMI en Sabena-Swissair over de motorenwerkplaats van Sabena-Technics ?

Wat zal de vermoedelijke verkoopprijs zijn ?

Voor welk percentage zal Sabena aandeelhouder blijven van de motorenwerkplaats Sabena-Technics ?

Indien de motorenwerkplaats toch een nieuwe onderneming wordt, in grote mate afgescheurd van Sabena, is de regering dan bereid om deze hoogtechnologische tak van de luchtvaartindustrie in ons land te verankeren door haar participatie in deze nieuwe onderneming, teneinde de werkgelegenheid in Zaventem te garanderen ?

Welke stappen zal de minister doen om dit dossier tot een goed einde te brengen ?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Daerden.

De heer Daerden, minister van Vervoer. — Mijnheer de voorzitter, met veel belangstelling heb ik kennis genomen van de analyse van senator Anciaux over de liberalisering van het Europees luchtruim, de rol van Sabena en de toekomst van haar technische afdeling.

Eerst wil ik senator Anciaux geruststellen over de rol van de Belgische Staat als meerderheidsaandeelhouder van Sabena. In tegenstelling tot wat senator Anciaux beweert, fungeren de zes Belgische bestuurders in de raad van bestuur van Sabena niet als «applausmachine» van de Zwitsers. Ze spelen, zoals elke bestuurder, een actieve rol in de verdediging van de onderneming. Hun eerste bekommernis is de toekomst van Sabena en de evolutie van de tewerkstelling in de onderneming. De recente beslissing over de keuze van de vloot is daarvan een bewijs. De keuze voor Airbus-toestellen ging gepaard met schriftelijke engagementen van Swissair en Airbus over de werklust bij Sabena Technics gedurende tien jaar.

Op grond van de informatie waarover ik vandaag beschik, zal ik antwoorden op de vijf precieze vragen van senator Anciaux.

Er werd gekozen voor CFM-56-5B motoren, omdat zij de beste economische resultaten leveren voor Sabena. Het zijn ook de milieuvriendelijkste motoren. Het is juist dat deze motoren zullen worden onderhouden in Zürich in het kader van de akkoorden getekend met Swissair op het ogenblik van de keuze voor Airbus. Ter compensatie van de aankoop van Airbustoestellen krijgt Sabena Technics bijkomend werk voor haar Technicsafdeling.

Het onderhoud van Sabenamotoren vertegenwoordigt op het ogenblik maar 12 % van de activiteiten van de motorenafdeling. Voor de overige 88% zorgen derde klanten. Dat Swissair de nieuwe Sabenamotoren zal onderhouden, verandert weinig aan deze verhouding.

Sabena onderhandelt eveneens met de Franse maatschappij SNECMA voor een gezamenlijke ontwikkeling van de motorenafdeling. Het is voorbarig enige informatie te geven over deze onderhandelingen. Zodra concrete resultaten worden bereikt met SNECMA zal de Sabenadirectie, zoals in het verleden, de vertegenwoordigers van het personeel hierover informeren.

Op de derde en vierde vraag kan ik nog niet antwoorden. De onderhandelingen over de verkoopprijs van een eventuele participatie en het percentage dat Sabena zou overhouden in de motorenwerkplaats zijn immers nog niet afgerond.

Als meerderheidsaandeelhouder van Sabena volgt de Belgische Staat dit dossier via zijn vertegenwoordigers in de raad van bestuur. Ik herinner er nogmaals aan dat alle bestuurders heel nauwlettend toezien zowel op de werkgelegenheid bij Sabena als op de rentabiliteit van de maatschappij in haar geheel.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, de minister antwoordde op mijn vijf vragen: hij antwoordde op mijn eerste vraag, op mijn tweede vraag, op mijn derde en vierde vraag samen en op mijn vijfde vraag, maar ik ben daar niets wijzer mee geworden. Dat zal wel aan mij liggen!

De minister moet niet alles geloven wat ze hem wijsmaken. De vertegenwoordigers van de Belgische Staat in de raad van bestuur moeten maar eens bewijzen welke actieve rol zij in die raad van bestuur hebben gespeeld. Hij kan eens een steekproef doen en de notulen van de raad van bestuur van Sabena bestuderen. Zo kan hij nagaan welke agendapunten door de meerderheidsaandeelhouder, de Belgische Staat, op de agenda zijn geplaatst. Hij moet maar eens kijken naar de uiteenzettingen van de bestuurders, naar de actieve rol van de meerderheidsaandeelhouder in het beleid van Sabena. Misschien zal hij dan niet meer zo gerust zijn.

Als de minister op mijn vijfde vraag antwoordt dat de Belgische Staat deze zaak volgt via de vertegenwoordigers in de raad van bestuur, dan toont dat helemaal geen engagement. Ik dacht dat

Sabena een belangrijk deel van de bevoegdheid van de minister van Vervoer was. Wij hebben meer dan de helft van de aandelen van onze nationale luchtvaartmaatschappij in handen. Ik zou dan ook willen dat de hoofdaandeelhouder van Sabena de politieke keuze maakt om een participatie te nemen in één van de technologisch waardevolste onderdelen van onze luchtvaartindustrie. Het is niet juist dit over te laten aan die zes beheerders, die alleen maar applaudisseren en daar bovendien nog zeer goed voor worden betaald.

Op vraag drie en vier antwoordt de minister dat hij niets kan zeggen, omdat de onderhandelingen nog bezig zijn. Wij zitten hier toch niet voor spek en bonen. Ik denk dat het onze politieke opdracht is aan de minister een politieke keuze te vragen over het beleid dat hij inzake Sabena wil voeren.

Op vraag twee antwoordt de minister eveneens dat hij nog niets kan zeggen, omdat de onderhandelingen met SNECMA ook nog bezig zijn en het niet de gewoonte is daarover iets te zeggen. Misschien is het niet de gewoonte van de Belgische Staat zeggenschap te eisen in het beleid van Sabena, maar ik vind wel dat het de plicht van de minister is om een visie te geven van de regering. Wij zijn met zijn allen hoofdaandeelhouder en ik wil als aandeelhouder weten welk beleid wij voeren. De minister kan zich toch niet beperken tot de mededeling dat de betrokken motoren de beste zijn voor het milieu en tot beloften inzake compensaties voor Sabena Technics voor Airbus.

Voorts las de minister een totaal onbegrijpelijke zin. Hij zegt dat 12% van de activiteiten van Sabena Technics bestaat uit het onderhoud van Sabenatoestellen en 88% van de activiteiten is voor derde klanten. Bij het wegvallen van die 12% verandert er volgens de minister niets in die verhouding. Natuurlijk verandert er iets. Over vijf jaar zullen er geen motoren van Sabena, dus 0%, door Sabena Technics worden onderhouden. Weet de minister wat dat betekent op het gebied van de werkgelegenheid? Welke garantie heeft de minister dat Sabena Technics inderdaad het onderhoud zal blijven doen voor die derde klanten? Hij geeft zelf het slechte voorbeeld, want, ondanks de meerderheidsparticipatie in Sabena, doet hij niets om de toekomst van die hoogtechnologische en bovendien winstgevendende onderneming te garanderen.

Dit alles getuigt van weinig visie en ik vind dit niet correct.

M. le président. — La parole est à M. Daerden, ministre.

M. Daerden, ministre des Transports. — Monsieur le président, M. Anciaux a fait référence à une question. Je vais effectuer les vérifications nécessaires et lui transmettre la réponse souhaitée.

De heer Anciaux (VU). — Verontschuldigen aanvaard, maar dat de minister het dan snel doet.

De heer Daerden, minister van Vervoer. — Natuurlijk.

En fait, M. Anciaux soulève un débat principiel portant sur la question de savoir quel rôle l'actionnaire majoritaire doit jouer dans la gestion d'une entreprise.

Ce débat doit être nuancé selon qu'il s'agit d'entreprises publiques autonomes, comme La Poste, les chemins de fer, Belgocontrol, etc., ou d'entreprises telles que la Sabena où, sur le plan de la gestion, plus aucun lien direct n'existe entre le gestionnaire et l'actionnaire, si ce n'est le jour de l'assemblée générale et lors de la désignation des administrateurs.

Le conseil d'administration dispose de la liberté la plus totale de gestion et le ministre, qui n'a aucune possibilité d'immixtion dans cette gestion si ce n'est au moment du choix, doit répondre à l'opinion publique. Cette situation est tout à fait inconfortable car dans les entreprises publiques autonomes subsiste encore la notion de contrat de gestion, lequel les lie au gouvernement. Ce concept est totalement absent en l'occurrence.

Cela dit, je suis tout à fait conscient de l'importance du débat principiel pour l'avenir.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, de minister voert een heel nieuw debat, waarvoor ik altijd geïnteresseerde partij ben.

Ik vind het schitterend dat ik vandaag van gedachten heb kunnen wisselen met een socialistisch minister, in het bijzijn van een socialistische voorzitter, vooral omdat de minister bepaalde uitspraken heeft gedaan die niet onmiddellijk thuishoren in de socialistische traditie.

Toch gaat het niet op dat de Belgische Staat het hoofdaandeelhouderschap van Sabena niet gebruikt om een winstgevend en hoogtechnologisch bedrijf te ondersteunen en te verankeren. Ook dat is een taak van het politiek beleid en van een hoofdaandeelhouder.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

VOORSTELLEN

Inoverwegingneming
Mededeling van de voorzitter

PROPOSITIONS

Prise en considération
Communication de M. le président

De voorzitter. — Over de inoverwegingneming van het wetsvoorstel van de heer Verreycken werd bij naamstemming beslist.

Over de inoverwegingneming van het andere voorstel waarvan sprake bij het begin van onze vergadering werden geen opmerkingen gemaakt en ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het bureau. (*Instemming.*)

Dan is het voorstel in overweging genomen en naar de aangeduide commissie verzonden.

Dit voorstel, met opgave van de commissie waarnaar het is verzonden, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

Le Sénat s'est prononcé par un vote nominal sur la prise en considération de la proposition de loi de M. Verreycken.

Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération de l'autre proposition dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elle est envoyée à la commission compétente? (*Assentiment.*)

Cette proposition est donc prise en considération et envoyée à la commission indiquée.

La proposition, avec indication de la commission à laquelle elle est renvoyée, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

Dames en heren, onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Notre ordre du jour est ainsi épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw woensdag 3 juni 1998 om 9.30 uur.

Le Sénat se réunira le mercredi 3 juin 1998 à 9 h 30.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 18 uur.*)

(*La séance est levée à 18 heures.*)

BIJLAGE — ANNEXE

Inoverwegingneming — Prise en considération

In overweging genomen wetsvoorstel:

Artikel 81

Wetsvoorstel houdende uitbreiding van verschillende werkgelegenheidsbevorderende maatregelen tot de werklozen wier recht op werkloosheidsuitkeringen is geschorst met toepassing van de artikelen 80 tot 88 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering (van mevrouw Delcourt-Pêtre).

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Proposition de loi prise en considération:

Article 81

Proposition de loi visant à étendre le champ d'application de diverses législations d'aide à l'emploi aux chômeurs dont le droit aux allocations de chômage est suspendu en application des articles 80 à 88 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage (de Mme Delcourt-Pêtre).

— Envoi à la commission des Affaires sociales.